

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Årsredovisning 2021

Ovanåkers kommun

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Förord - Kommunstyrelsens ordförande	4
Kommunchefen har ordet	4
Förvaltningsberättelse.....	5
Inledning	5
Översikt över verksamhetens utveckling.....	5
Den kommunala koncernen.....	7
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	9
Händelser av väsentlig betydelse.....	20
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	21
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	26
Balanskravsresultat	49
Väsentliga personalförhållanden	50
Förväntad utveckling.....	55
Ekonomisk redovisning	57
Resultaträkning.....	57
Balansräkning	58
Kassaflödesanalys.....	59
Noter (tkr).....	60
Driftredovisning.....	73
Budgetförändringar drift.....	74
Investeringsredovisning.....	75
Budgetförändringar investeringar	77
Revisionsrapport.....	78
Verksamhetsberättelser för nämnder och kommunala bolag.....	80
Politiska organ	81
Kommunstyrelsen	84
VA-verksamheten	89
Socialnämnden.....	91
Barn- och Utbildningsnämnden	96
Miljö- och Byggnämnden	102
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	106
Alfta Industricenter AB.....	110
Helsinge Net Ovanåker AB.....	114
Helsinge Vatten AB.....	117
Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB	120

Förord - Kommunstyrelsens ordförande

Även 2021 har präglats av rådande coronapandemi. Vi hade kanske alla en känsla kring sommaren att nu skulle allt bli mer normalt men så dyker omikron upp hösten och vintern 2021 och så är vi där igen att kommunkontoret är nästan tomt. Vi kör i huvudsak digitala möten och verksamheterna får ett tufft läge i slutet av året med många som måste vara hemma från jobbet, på grund av egen sjukdom, för att sitta i karantän eller tar hand om sjuka barn. Sammantaget har verksamheterna klarat utmaningarna på ett utmärkt sätt. Jag tror dock att många inom framförallt omsorgen och skolan börjar känna sig slitna efter de här åren med pandemi. Det är tufft att sköta kommunens verksamhet när det krävs särskilda skyddsåtgärder, distansundervisning eller när många kollegor är hemma för att vårda sina barn eller är satta i karantän.

Vi kan under året glädja oss åt att vårt företagsklimat fortsatt ligger på en hög nivå. Bäst i länet igen. Vi ligger även fortsatt högt på listan över Sveriges bästa skolkommuner. Vi kunde under höstlovet inviga vårt senaste färdiga större byggprojekt nämligen Alftaskolan. Resultatet är en mycket bättre arbetsmiljö för både elever och lärare och en mer attraktiv skola för framtiden. I slutet av året fick vi även besked om att bygget av ny förskola i Alfta kan börja. Ekonomiskt har året haft sina utmaningar och vi har under året haft siktet på att klara ett nollresultat, men nu när året summeras ser vi att mycket har gått i rätt riktning och årets resultat landar på 13,5 mnkr. Vi kan alltså konstatera att Ovanåker har en stabil ekonomi trots många utmaningar.

Avslutningsvis ett stort och varmt tack till all personal för viktiga insatser för välfärden i Ovanåker. Ni är betydelsefulla för oss alla som bor i kommunen men era insatser är också avgörande om vi ska locka fler att flytta till kommunen.

Håkan Englund, Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

Ytterligare ett år har gått där stora delar av våra verksamheter har präglats av coronapandemin. En pandemi som även påverkat våra fritidsintressen, våra familjer och vänner. Vi har tillsammans kämpat för att ge det allra yttersta inom våra yrken. Under 2021 presenterades en rapport, en utvärdering, vars syfte var att se hur vi arbetat med krisen. I utvärderingen lyftes en del förbättringsområden, som det oftast gör i en utvärdering. Det är förbättringsområden som vi tillsammans får titta närmare på för att stå redo inför nästa kris.

Utvärderingen pekade även på en annan sak, en känsla som jag haft och som blev bekräftad i rapporten. Ovanåkers kommuns medarbetare präglas av en stark lojalitet. I ett utdrag ur rapporten går det att läsa:

"Det finns en organisatorisk närhet som till del också ger en verksamhetslojalitet som är imponerande, samtidigt lite skrämmande. Lojaliteten har i denna situation inneburit ett stort mått av ansvarstagande, på alla nivåer." Utan den starka lojaliteten och förmågan att anpassa arbetet och ge den energin ni ger, skulle vi inte vara där vi är idag.

Jag vill rikta ett stort tack till er alla för era insatser under året som gått och jag hoppas att vi snart kan börja återhämta oss igen efter coronapandemin. Det arbete ni gör är viktigt för alla som bor och verkar i kommunen, nu och i framtiden.

Mattias Bergström, T.f kommunchef

Förvaltningsberättelse

Inledning

Denna förvaltningsberättelse upprättas i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitel och RKR R15 Förvaltningsberättelse. Syftet med förvaltningsberättelsen är att ge en samlad och tydlig bild av Ovanåkers kommun och den kommunala koncernen. Förvaltningsberättelsen ska innehålla följande rubriker:

Översikt över verksamhetens utveckling, Den kommunala koncernen, Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning, Händelser av väsentlig betydelse, Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten, God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning, Balanskravsresultat, Väsentliga personalförhållanden och Förväntad utveckling.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ovanåkers kommunkoncern redovisar ett resultat för 2021 på 17,5 mnkr, budgeten var -0,5 mnkr. Föregående års resultat i kommunkoncernen var 29,1 mnkr. Att budgeten för kommunkoncernen är negativ beror på att kommunen med hänvisning till att resultatutjämningsreserven skulle användas beslutade om en budget på -7,0 mnkr. Sammantaget blev det en positiv budgetavvikelsen på koncernens resultat med 18 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader blev 22,2 mnkr sämre än budget. Några av de största orsakerna till denna avvikelse är att fastighetsskötsel, reparationer och underhåll för Aefab blivit 4,5 mnkr högre än budgeterat. Borabs underhållning av kvarnanläggning och lastmaskin har kostat 1,7 mnkr mer än budgeterat. Kommunens pensionskostnader blev 8,4 mnkr högre än budget och att det gjorts utrangeringar på kommunens (Kommunstyrelsen) fastigheter och mark på 6,5 mnkr. Personalkostnaderna både för Aefab och Borab har varit lägre än budgeterat, tillsammans 5 mnkr.

Kommunens skatteintäkter och statsbidrag blev totalt 755,8 mnkr, en positiv budgetavvikelse med 30,0 mnkr. 22,4 mnkr är ökningen av skatteintäkter och statsbidrag, utjämning. Och 7,6 mnkr av denna ökning avser extra generella statsbidrag som betalats ut till kommunen, Skolmiljarden och God vård och omsorg.

Finansnettot för koncernen budgeterades till -9,3 mnkr, utfallet blev 0,9 mnkr, vilket blir en positiv budgetavvikelse på 10,2 mnkr. Kommunen har under året haft en kraftig återhämtning på värdet av kommunens pensionsplaceringar som gett en realiserad vinst på 9,1 mnkr, detta är den huvudsakliga orsaken till budgetavvikelsen för finansnettot.

Ovanåkers kommuns redovisade resultat för 2021 blev 13,5 mnkr, föregående år var resultatet 20,7 mnkr. Det budgeterade resultatet för kommunen var -7,0 mnkr. När budgeten för 2021 antogs beslutades det att kommunen skulle använda resultatutjämningsreserven (RUR) och med hjälp av en återföring från resultatutjämningsreserven kunna redovisa ett positivt balanskravsresultat. Budgetavvikelsen för året blev 20,5 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 19,3 mnkr sämre än budget men eftersom skatteintäkter och statsbidrag samt finansnettot tillsammans är 39,8 mnkr bättre än budgeterat kan kommunen redovisa en positiv budgetavvikelse. Kommunens balanskravsresultat blev 3,3 mnkr vilket innebär att kommunen inte

behöver använda av resultatutjämningsreserven eller återställa ett underskott under de kommande 3 åren. Detta innebär också att kommunens resultatutjämningsreserv fortsatt uppgår till 27,7 mnkr.

Invånarantalet i kommunen fortsätter att öka och var vid årets utgång 11 711 personer. Trenden att soliditeten exkl. pensionsförpliktelser minskar håller i sig även under 2021, soliditeten i koncernen är nu på 34,8 %, 2017 var den 44,7 %. Soliditeten inkl. pensionsförpliktelser däremot håller en stabil nivå på ca 21 %. Huvudorsaken till den minskade soliditeten exkl. pensionsförpliktelser är en hög investeringstakt, framförallt under perioden 2018 till 2020 men även 2021 var investeringarna relativt höga, 126 mnkr. Att soliditeten inkl. pensionsförpliktelser är relativt oförändrad beror framförallt på att pensionsförpliktelser stadigt minskar samt positiva resultat. För att finansiera de senaste årens investeringar har kommunkoncernen ökat sina långfristiga skulder med 439 mnkr sedan 2017. Kommunkoncernens långfristiga skuld per invånare uppgår nu till 72 tkr.

Den kommunala koncernen

	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter (tkr)	299 020	314 983	332 157	337 674	331 290
Verksamhetens kostnader (tkr)	-967 794	-930 041	-939 798	-953 453	-912 774
Årets resultat (tkr)	17 461	29 050	32 909	-14 545	24 606
Soliditet (%)	34,79 %	35,40 %	37,15 %	39,19 %	44,74 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	20,96 %	20,39 %	20,09 %	19,43 %	21,89 %
Investeringar (netto) (tkr)	125 963	197 140	273 624	196 161	107 322
Långfristiga skulder (tkr)	844 075	782 362	664 931	523 224	405 462
Långfristiga skulder/invånare (tkr)	72	67	57	45	35

Kommunen

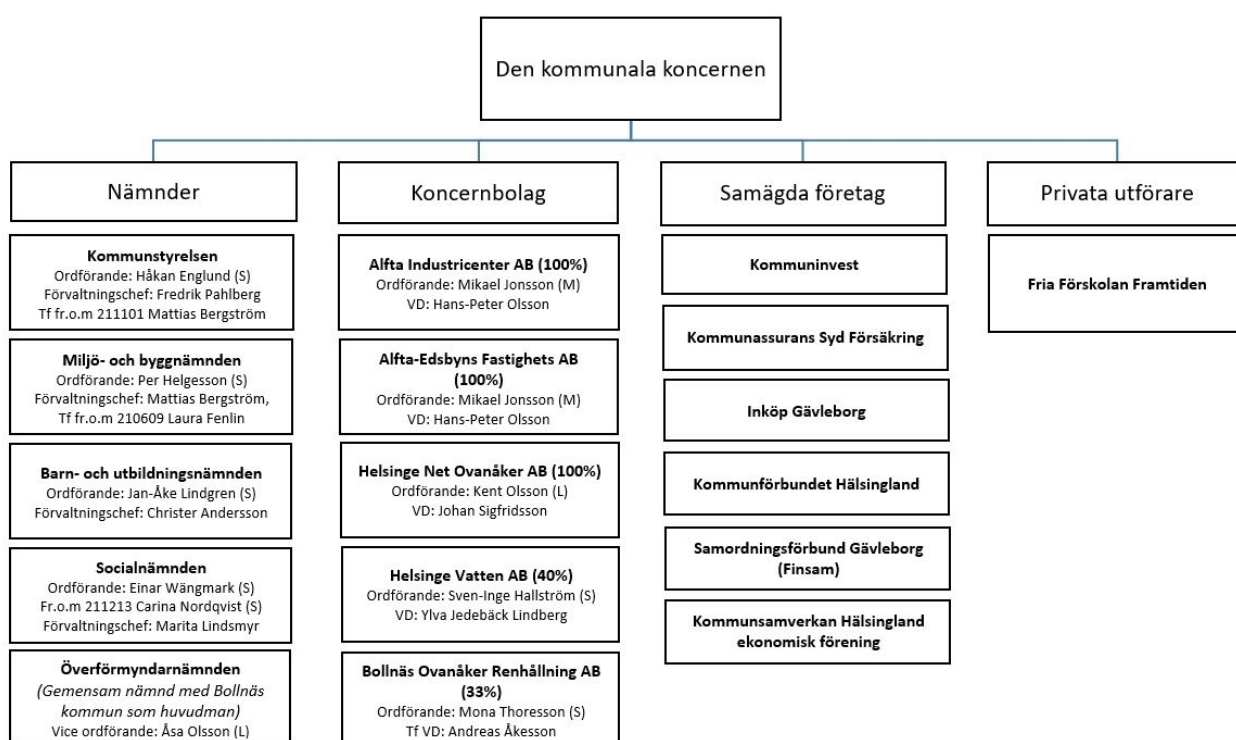
	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare (folkmängd)	11 711	11 672	11 670	11 684	11 609
Kommunal skattesats (%)	21,86 %	21,86 %	21,86 %	21,86 %	21,86 %
Verksamhetens intäkter (tkr)	143 077	166 252	186 015	194 050	195 004
Verksamhetens kostnader (tkr)	-853 102	-826 815	-831 620	-859 979	-825 410
Verksamhetens nettokostnader (tkr)	-751 495	-698 214	-677 108	-694 837	-656 724
Verksamhetens nettokostnader/invånare (tkr)	-64	-60	-58	-60	-57
Skatteintäkter och statsbidrag (tkr)	755 758	722 652	699 986	672 856	666 030
Årets resultat (tkr)	13 463	20 749	29 850	-22 292	13 293
Soliditet (%)	43,37 %	45,09 %	49,95 %	53,67 %	63,35 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	21,74 %	21,13 %	21,36 %	19,66 %	23,48 %
Investeringar (netto) (tkr)	90 661	159 347	192 246	125 077	48 171
Långfristiga skulder (tkr)	366 125	324 412	212 981	92 274	7 512
Långfristiga skulder/invånare (tkr)	31	28	18	8	1
Totala tillgångar	1 122 985	1 050 131	906 535	788 018	699 842
Antal tillsvidareanställda	953	919	927	954	975

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, tre helägda bolag samt två delägda bolag. De helägda bolagen är Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB och Helsinge Net Ovanåker AB. De två delägda bolagen Helsinge Vatten AB och Bollnäs Ovanåker Renhållning AB ägs tillsammans med Bollnäs Stadshus AB. De samägda företagen är Kommuninvest Ekonomisk förening, Kommunassurans Syd Försäkring, Kommunförbundet Hälsingland, Samordningsförbund Gävleborg (Finsam) samt Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening. Inköp Gävleborg är under avveckling. Kommunen anlitar privata utförare inom förskoleverksamhet.

Organisationsschema

Nämnder	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen. Inom nämndens ansvar ligger verksamheter såsom ekonomi, inköp, personal och löner, kommunikation och service, IT, kultur, kost, arbetsmarknad, integration, näringsliv, folkhälsa, turism, fysisk planering, infrastruktur, fastigheter, fritid, mm.
Miljö- och byggnämnden	Miljö- och byggnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet samt bostadsanpassningsbidrag. Nämnden är vidare kommunens naturvårdsorgan samt innehar budgetansvar för kommunstyrelsens ansvarsområde enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, särskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, Svenska för invandrare (SFI) samt högskola/lärcentrum. I kommunen finns även en enskild förskola för vilken nämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan Framtiden.

Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för verksamheter som styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL) men genom åren har även ansvar inom Lagen om Stöd och Service till vissa personer (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) tillkommit. Om det är påtaglig risk för människors liv, hälsa och utveckling finns inom ansvarsområdet två tvångslagstiftningar som reglerar socialtjänstens arbete. Det är Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).
Överförmyndarnämnden	Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet vars huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn över förmyndarskap, godmanskap och förvalterskap, samt efter handläggning ge tillstånd till olika rättshandlingar och andra åtgärder.

Koncernbolag	Verksamhet
Alfta Industricenter AB	Förvaltar och hyr ut ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Driver ett företagshotell på 35 000 m ² i Alfta.
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	Fastighetsbolag som har i uppdrag att bygga och hyra ut hyresrätter, utbudet ska passa olika kategorier av hyresgäster. Bolagets verksamhet omfattar även att förvalta kommunens verksamhetsfastigheter.
Helsinge Net Ovanåker AB	Bolaget levererar bredband via kopparnät och fibernät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.
Helsinge Vatten AB	Bolagets uppdrag är att ansvara för distribution och rening av vatten, samt drift, skötsel och underhåll av vatten- och avloppsanläggningar inom Ovanåkers och Bollnäs kommun.
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	Ansvarar för ägarkommunernas avfallsverksamhet och driver avfallsanläggningen med återvinningscentralen på Sävstaås samt Edsbyn.

Samägda företag	Verksamhet
Kommuninvest	Kommuninvest är en medlemsorganisation som företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor. Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen från medlemmarna, vilken bidrar till att göra Kommuninvest till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner.
Kommunassurans Syd Försäkring	Försäkringsbolag för kommunens egendoms- och ansvarsförsäkring. I samband med avvecklingen av FSFAB övergick flera av delägarna till ett annat captivebolag, Kommunassurans Syd försäkring, vilka nu ombesörjer vår egendom- och ansvarsförsäkring. Har avvecklats under året.
Inköp Gävleborg	Har tom 2019 genomfört upphandlingar samt gett stöd och rådgivning åt kommunernas förvaltningar och bolag i Gävleborgs län.
Kommunförbundet Hälsingland	Arbetar med förebyggande och operativ räddningstjänst, kris- och säkerhet, informationssäkerhet, datasäkerhet samt serveringstillstånd för alkohol, tillsyn av tobak, folköl samt receptfria läkemedel samt ansvarar för en förvaltarenhet.
Samordningsförbund Gävleborg (Finsam)	Samordningsförbund Gävleborg ska främja samverkan mellan myndigheter och organisationer i länet med syfte att personer i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete och egen försörjning. Verksamheten bygger på Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (ofta förkortat Finsam).
Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening	Ambitionen med den ekonomiska föreningen är att fungera som ett nav och samordnare av utvecklingsprojekt för de sex hälsingekommunerna. Mycket har tidigare gjorts huvudsakligen inom vuxenutbildningen men inriktningen för den ekonomiska föreningen är att kunna initiera och driva projekt inom en rad områden.

Privata utförare	Verksamhet
Fria Förskolan Framtiden	Fria Förskolan Framtiden är en enskild förskoleverksamhet för vilken Barn- och utbildningsnämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan Framtiden.

Sedan 2011 bedrivs överförmyndarverksamheten av en Överförmyndarenhet i samarbete mellan Bollnäs, Ljusdal och Ovanåkers kommun. Bakgrunden till det fattade beslutet är bland annat att man behöver stärka verksamheterna i respektive kommun och öka rättssäkerheten, varför handläggningen flyttades till den gemensamma enheten. Bollnäs kommun och Ovanåkers kommun har sedan 2015 en gemensam

överförmyndarnämnd, med säte i Bollnäs. I slutet av 2021 ansökte Ljusdals kommun om att få ingå i den gemensamma nämnden med start nästa mandatperiod (1 januari 2023), som både Bollnäs och Ovanåkers kommun godkände.

2009 bildades bolaget Helsing Vatten AB i syfte att sköta drift och underhåll av Bollnäs och Ovanåkers kommuners VA-verksamheter. Bolaget ansvarar även för respektive kommuns administrations- och ekonomifunktion, marknadsföring, kundtjänst samt hantering av fakturering och kravtjänst. Bolaget ägs till 40 % av Ovanåkers kommun och 60 % av Bollnäs Stadshus AB.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB (BORAB) ägs till 33,3 % av Ovanåkers kommun och 66,7 % av Bollnäs Stadshus AB. Bolagets uppdrag är att samla in, transportera, behandla och återvinna kommunernas avfall, samt lagra och tillverka avfallsbränsle på uppdrag av Bollnäs Energi AB. Borab bedriver dels en taxefinansierad verksamhet enligt självkostnadsprincipen i avfallskollektivet och dels en konkurrensutsatt del med avkastningskrav.

Inköp Gävleborg fungerar under avvecklingen endast som förvaltare av avtal (enligt reviderad förbundsordning). Sedan 2020 har alla kommuner i Hälsingland skapat egna inköpsorganisationer och samverkar tillsammans i inköps och upphandlingsfrågor i Inköpssamverkan Mitt. Under året har Älvkarleby kommun anslutit till Inköpssamverkan Mitt.

Kommunalförbundet Hälsingland (KFH) bildades den 1 april 2009. Medlemskommunerna Bollnäs, Söderhamn och Ovanåker har lämnat över ansvaret för bl. a förebyggande och operativ räddningstjänst, kris- och säkerhet, informationssäkerhet, datasäkerhet.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedan följer några risker som är av vikt för att bedöma och förstå resultatet och den ekonomiska ställningen i Ovanåkers kommun och kommunkoncernen. Dessa risker är indelade i rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker

Nedan följer ett utdrag ur Ekonomirapporten som SKR, Sveriges Kommuner och Regioner presenterade i oktober.

Coronapandemin är långt ifrån över och det är svårt att överblicka dess långsiktiga konsekvenser. I västvärldens länder har det genomförts omfattande insatser för att dämpa coronapandemins påverkan på ekonomin. Centralbankernas styrräntor har sänkts och programmen av kvantitativa lättnader har utökats. Regeringar har sjösat omfattande krisåtgärder och bedrivit en expansiv finanspolitik. Även den svenska staten har bidragit och bidrar med omfattande stimulanser, vilket gör att den offentliga sektorns skuld (Maastrichtskulden) har ökat. Trots detta beräknas skulden som andel av BNP minska i år, tack vare den starka BNP-tillväxten och de låga räntorna. Även kommande år räknar SKR med att skulden som andel av BNP minskar. SKR:s prognos visar en stark efterfrågetillväxt 2021–2022, med en ökning av BNP på 4,4 respektive 3,6 procent, vilket kommer att lyfta Sverige ur lågkonjunkturen. Ökningen av antalet sysselsatta personer är tydlig, liksom nedgången av frånvaron. SKR räknade därför med att skatteunderlaget ökar både för 2021 och 2022. Vändningen i ekonomin har gått snabbt, mycket tack vare stimulanserna i Sverige och

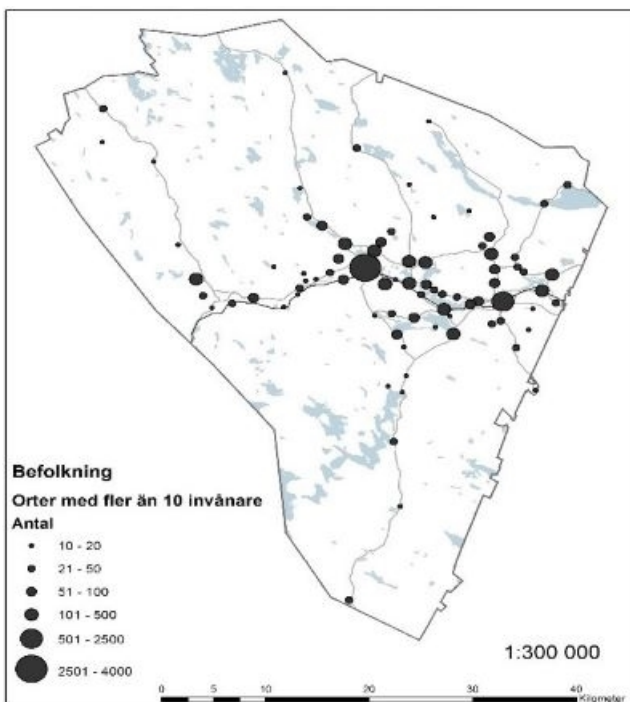
vår omvärld och det är lätt att glömma hur djupt fallet i BNP var.

En god skatteunderlagsutveckling och en dämpning av de ökade demografiska välfärdsbehoven gör att de närmaste åren ser förhållandevis bra ut för kommunerna. De senaste årens låga kostnadsutveckling i sektorn antas vända och ta fart i år och nästa år. Det beror dels på att coronapandemins effekter på verksamheten antas klinga av, och dels på riktade statliga satsningar. Utifrån dessa förutsättningar kommer kommunernas resultat att överstiga 2 procent av skatter och generella statsbidrag under åren 2021 till 2024. Ökningen av kostnadsvolymen 2021 förväntas bli ganska stor, men detta kan ses i ljuset av att den har varit i princip oförändrad mellan 2017 och 2020. Även 2022 förväntas kostnadsvolymen växa påtagligt, vilket delvis förklaras av en ökning av de riktade statsbidragen inom äldreomsorg, grundskola och vuxenutbildning. En del av den antagna ökningen har att göra med en återhämtning av kostnader efter pandemiåret 2020. Kostnadsökningar balanseras dels av att den demografiska behovsökningen växlar ner och dels av en god skatteunderlagstillväxt.

Kommunernas ekonomiska förutsättningar ser förhållandevis goda ut de närmaste åren om kostnadsutvecklingen hålls under kontroll. Mycket pekar på att det ekonomiska utfallet för kommunsektorn kommer att bli mycket bra även 2021, däremot bedömer ekonomicheferna i kommunerna att kommunernas ekonomiska förutsättningar är något sämre 2022.

Befolkningsutveckling

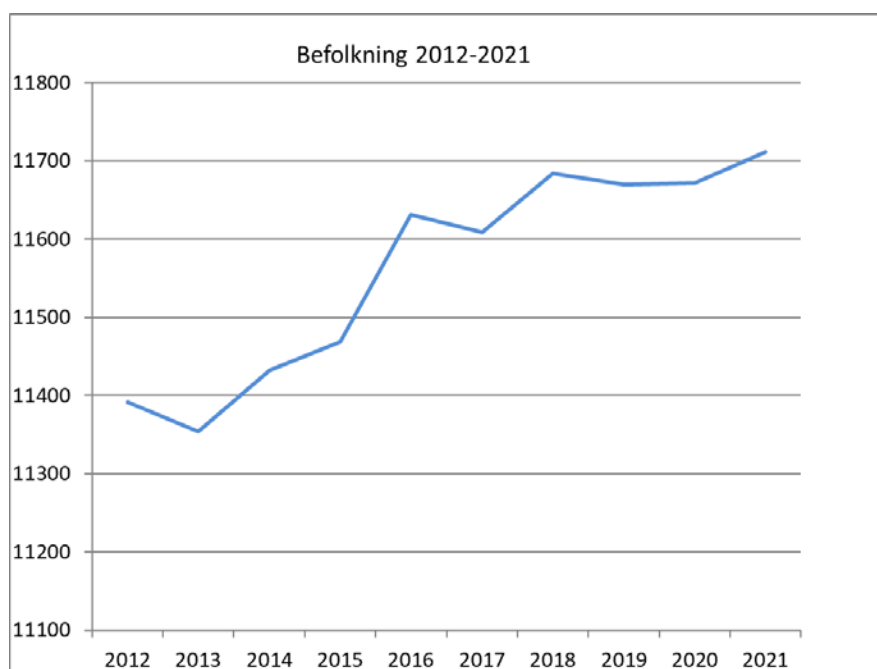
Hur kommunens befolkning är sammansatt påverkar planeringen av service i en kommun. Det handlar bland annat om hur många invånare kommunen har i förvärsarbetande ålder, andelen äldre, antalet barn, antalet kvinnor och män, geografisk spridning och om befolkningen ökar eller minskar.

I Ovanåkers kommun är befolkningen koncentrerad till Voxnans dalgång och de kringliggande byarna. Nästan 70% av kommunens befolkning bor i tätorterna Edsbyn och Alfta.

Det föds runt 120 barn varje år i kommunen, 2021 föddes det totalt 125 barn. Det är dock fortfarande fler som dör än som föds vilket leder till ett så kallat negativt födelseöverskott. Under år 2021 avled 157 personer och födelseunderskottet var -32.

De senaste åren har inrikes inflyttning till kommunen legat på 300-400 personer. Utflyttningen har ofta varit något högre. År 2021 var det ett inrikes nettoutflyttningsoverskott på 48 personer. 362 inrikes utflyttningar och 410 inrikes inflyttningar till kommunen. Under 2021 invandrade 35 personer och utvandrade 13 personer, vilket ger ett invandringsöverskott på 22 personer under 2021. År 2021 blev vi totalt 11 711 invånare. Vilket är en ökning med 39 personer jämfört med föregående år.

Åldersstrukturen i Ovanåkers kommun skiljer sig från riket. Kommunen har en högre andel äldre och antalet äldre kommer att fortsätta öka i framtiden. Största ökningen kommer ske runt år 2020 och fram till 2035. Denna befolkningsstruktur påverkar den framtida välfärden.

Befolkningen har mellan 1990 och 2020 minskat med 1847 personer till nuvarande 11711 invånare. Mellan 1990 och 2013 minskade befolkningen varje år medan befolkningen mellan 2013 och 2021 ökat sex av åtta år.

En demografisk utmaning för kommunen ligger i att antalet 80 år och äldre antas öka med 415 personer (+49%) mellan 2020 och 2030. Det är en grupp där flera är i behov av kommunala insatser i form av hemtjänst eller särskilt boende. Mellan 2030 och 2040 är ökningen i gruppen 80 år och äldre inte så stor men en omfördelning sker inom gruppen där antalet 90 år och äldre blir 122 fler (+65%).

Arbetsmarknad

Näringslivet i Ovanåkers kommun utmärks av en stark industri- och småföretagartradition. Tillväxten i det lokala näringslivet i Ovanåker har varit mycket god under hela 2000-talet. Det beror dels på den starka företagstraditionen kombinerat med en god förmåga till förnyelse och investeringsvilja. Några av länets största privata arbetsgivare finns i Ovanåkers kommun. Andelen företagsamma i Ovanåker ligger över

länsnittet. En framtida utmaning är att rekrytera kvalificerad arbetskraft för att företagen ska fortsätta utvecklas, men det gäller inte bara den kvalificerade arbetskraften utan det kommer att bli en utmaning inom alla områden. Fram till 2024 förväntas över 700 pensionsavgångar hos företagen i kommunen enligt Arbetsförmedlingens statistik.

2021 har precis som året innan varit märkt av covid-19 men det lugnade ner sig under året. Kommunens företag har trots coronapandemin gått starkt under hela 2021 och det har inneburit sänkt arbetslösheten. Företag i kommunen har fortfarande stora problem med sin kompetensförsörjning och detta är en av de stora utmaningarna för företagen i vår kommun har.

Ovanåkers kommun hade i december 2021 433 personer inskrivna arbetslösa, vilket motsvarar 7,8 % av den registrerade arbetskraften 16-64 år. Föregående år var motsvarande andel 9,4%, alltså en minskning med 1,6 procentenheter, men samtidigt ökar långtidsarbetslösheten i kommunen. Arbetslösheten är något högre i antal bland kvinnor 213 personer jämfört med män 220 personer. Ungdomsarbetslösheten var i december 2021 13,7%% (75 ungdomar). Föregående år var andelen 15,3 %, alltså en minskning med 1,6 procentenheter (17 ungdomar). Arbetslösheten bland utrikesfödda var i december 2021 30,5% (föregående år 30,7%), en minskning med 0,2 procentenheter.

Kommunen har de senaste åren tagit ett allt större ansvar för arbetsmarknadsfrågor när staten minskar arbetsförmedlingens kontor samt minskar statlig ersättning till arbetsmarknadspolitiska program.

Kommunens arbetsmarknadsenhet jobbar med att upprätthålla en god dialog med företagen och skolan i kommunen samt med Arbetsförmedlingen och försäkringskassan.

Arbetsmarknadsenheten har också upprättat flera nya samarbeten med andra aktörer så att flera kan hjälpas åt att göra personer arbetsredo och kunna hjälpa till med kompetensförsörjningen.

Bostadsmarknad

Ovanåker fortsätter att växa om än i en mindre takt än tidigare år. En prognos från Region Gävleborg siar att invånarantalet kommer öka med ca 100 personer till om 5 år. Det kommunalägda bostadsbolaget Aefab kommer ha en viktig roll för att skapa boende för dessa personer. Det är svårt att bedöma vilka typ av boenden som behövs, men kopplat till kostnadsutvecklingen så behövs det byggas billiga bostäder, mindre och mer energisnålt.

Ovanåkers kommun har en medelålder på 45,5 år och rikssnittet är 41,4 år, befolkningen bor till 66 % i tätort där snittet i Sverige är 88 %. Bostadsbolaget Aefab har gjort analysen att en hög andel äldre som bor utanför tätorten bör vilja bo enklare, bekvämare och närmare samhällsservice. och har därav har påbörjat ett andra +65 boende på Backa i Edsbyn med 31 lägenheter. Efter detta färdigställande har man alltså byggt 93 st trygghetsboenden inom kommunen på några år.

Färdigställandet på Backa betyder också att det tillförts 130 nya lägenheter sedan kommunens översiktsplan blev klar år 2017. I översiktsplanen är mål satta att det ska tillföras 100 st lägenheter och 50 st trygghetsboenden till år 2030. Färdigställandet på Backa betyder därmed att måluppfyllelsen ligger långt före planen, då det totalt tillförts 130 st nya lägenheter sedan översiktsplanen antogs, men med en större fördelning mot trygghetsboende. Utöver dessa boenden har det också tillförts 26 st lägenheter för LSS boende och boende för psykisk rehabilitering.

Uthyrningsgraden hos bostadsbolaget Aefab ligger på 99%. Aefab hyrde ut 235 lägenheter under 2021 vilket är ca 20 st/månad och ligger på ungefär samma nivå som tidigare. På varje uthyrningsobjekt är det 8 st sökande mot 10 st förra året och antalet dagar i kö har sjunkit från 651 till 603 dagar. Antalet ködagar har sjunkit något och så även antal sökande per objekt, vilket pekar på ett något minskande uthyrningstryck än tidigare men från en hög nivå.

Fler invånare, mer lägenheter och villor blir till salu är positiva mått. Ett orosmoln är de ökande kostnaderna. Byggbprisindex och energiindex har ökat dramatiskt, vilket gör det svårt att hålla marknadsmässiga hyror på nya objekt. En förhoppning är att ökningarna är tillfälliga.

Hållbarhet

Kommunen har under året arbetat med att utveckla kommunens systematiska kvalitetsarbete så att utvärdering och uppföljning av kommunens hållbarhetsarbete enklare kommer att kunna göras. Flera tjänstepersoner i Ovanåkers kommun deltog under 2021 i en workshop som leddes av Glokala Sverige med fokus på Agenda 2030, de globala målen och hur vi i Ovanåkers kommun kan ta ytterligare steg framåt i hållbarhetsarbetet. Ovanåkers kommun har under 2021 arbetat med att ta fram en lokal livsmedelsstrategi med fokus på ökad självförsörjningsgrad.

Kommunens modellområde för hållbar utveckling, Biosfärområde Voxnadalen har under 2021 drivit flera projekt med fokus på hållbarhet. Ett exempel är inom målområde tre, god hälsa och välbefinnande där ett initiativ till en gratis digital friluftsguide tagits via Naturkartan. Biosfärområde Voxnadalen har även deltagit i och stöttat flera projekt rörande återställning och tillgängliggörande av vandringsleder. Vidare har Biosfärområde Voxnadalen drivit tre projekt som gynnar den biologiska mångfalden samt ökar den lokala självförsörjningsgraden.

Fler aktiviteter och projekt med fokus på hållbar utveckling presenteras i tidningen "Det händer i Biosfärområde Voxnadalen" som går att hitta på www.voxnadalen.org.

Verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen som arbetsgivare. Utmaningarna gällande kompetensförsörjning, skiljer sig åt mellan olika verksamhetsområden vilket innebär att arbetet med kompetensförsörjning till viss del behöver verksamhetsanpassas utifrån behov och förutsättningar. Framförallt ses ett underskott på kompetenser alternativt svårighet att rekrytera inom legitimationsyrken såsom arbetsterapeut, sjuksköterskor och vissa ämneskombinationer hos lärare. Chefer och socionomer är andra exempel på andra svårrekryterade grupper. Andra verksamheter har haft tillgång på kompetenta sökande och har lyckats bra med att anställa de medarbetare som verksamheten behöver. Hög medelålder finns inom de personalintensiva grupperna omvårdnadspersonal och inom legitimationsyrket förskollärare vilket innebär att arbetsgivaren står inför pensionsavgångar de kommande åren.

Kommunen har ett fastighetsbestånd som till stor del byggdes på 60- och 70-talet. Under de senaste åren har kommunen beslutat och genomfört flera renoveringar av bland annat grundskolor och fritidsanläggningar och nybyggnationer av demensboende och förskolor. De närmaste åren kommer det att byggas ytterligare en förskola samt genomföras renoveringar. För att bättre kunna planera det framtida fastighetsbeståndet ska kommunen ta fram en lokalförsörjningsplan.

Utbildning

Den demografiska utvecklingen visar att kommunens barn- och elevvolym kommer att vara relativt konstant framöver. Nativiteten (antal folkbokförda barn 2021 var 124) är i paritet med uppdaterade prognoser. Fortsatt är det hög efterfrågan på förskoleplatser i centralt belägna förskolor. I väntan på ny förskola i Alfta så har platser tillskapats på befintliga centrala förskolor och i Edsbyn har nyetablering av förskolorna Bäckstugan och Sörgården löst behovet tillfälligt.

Personalbrist kan skönjas då legitimerade lärare saknas i vissa ämnen i grundskolan. Kommande pensionsavgångar aviseras framför allt i förskolan där bristen på förskolelärare kan komma att märkas då organisationen samtidigt har ett utökat behov av personal i denna verksamhet. Den allmänna bristen på lärare i Sverige kan också komma att påverka, siffror visar att det kommer att saknas ca 12 000 lärare 2035, vilket kan leda till högre löner och ökad rörlighet mellan kommuner. Detta kan komma att påverka både ekonomi och framtida kvalitet.

En fortsatt utmaning är utlandsfödda elevers möjlighet att nå nationell behörighet till gymnasium efter avslutad grundskola. Elever som är utlandsfödda behöver generellt mer stöd och stöttning vilket också påverkar skolans kostnader. Vår kommun har en utmaning i att efterleva skolans kompensatoriska uppdrag då också andelen elever från studieovana hem överstiger riksandelen. Detta märks bl. a på rådande betygsskillnader mellan pojkar och flickor och deras behörighet till nationella gymnasieprogram.

Den fortsatta implementeringen av förskolans läroplan samt införandet av obligatorisk förskoleklass i grundskoleverksamheten innebär andra utmaningar på lokaler, organisation, personalsamverkan och samarbete. Byggnation av en ny förskola kommer också att ställa krav på planering, logistik och ekonomi under 2022-2023.

Ett ständigt arbetsmiljöarbete pågår för att tydligt identifiera de områden i de olika skolförformerna som har förbättringspotential. Barn- och utbildningsförvaltningen ser en något ökad korttidsfrånvaro som till stora delar förklaras av rådande coronapandemi. Andelen långtidssjukskrivningar är i stort oförändrade men måste sättas in i en större kontext. Stigande ålder på personal och större barngrupper bidrar fortsatt till långtidssjukskrivningar. Vi ser också att en längre period av stor frånvaro bland barn och elever samt undervisning på distans påverkar arbetsbelastningen i skola nu och framledes. Coronapandemin och efterdyningarna av denna kommer med all sannolikhet att generera ett utökat resursbehov för att komma tillrätta med psykisk ohälsa och den utbildningsskuld som kan konstateras.

Vård och omsorg

De behov av omställningar och prioriteringar som verksamheterna sett under några år gäller fortsatt och förstärks också utifrån de riktade statsmedel som kommunerna får för att utveckla och förbättra kvaliteten, samverkan, tillgänglighet och kontinuitet inom alla verksamhetsområden. Den demografiska utvecklingen med avsevärt fler äldre gör att verksamheten måste ställa om arbetssättet för att klara den framtida omsorgen. Om kommunen inte lyckas med det kan konsekvensen bli att kvaliteten tvingas sänkas då det inte kommer att finnas personal att tillgå i samma omfattning som idag. Svårigheten att rekrytera främst arbetsterapeuter, fysioterapeuter, sjuksköterskor, socialsekreterare och chefer medför risk för att inte kunna upprätthålla rättssäkert stöd och vård/omsorg med hög kvalitet. Omställning till nära vård tillsammans med

utvecklingen av mer avancerad vård i hemmet kommer att ställa krav på väl utbildad personal – både gällande den legitimerade personalen och för personal som tar emot delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Förebyggande insatser, främst för barn och unga kommer kräva avsevärda behov av resurser framöver, både på kort och lite längre sikt. Ökade svårigheter att nå egen försörjning för kommunens medborgare ställer krav på ändrade arbetssätt för att nå mer hållbara lösningar. Förmågan och viljan till samverkan och samarbete, både intern och externt, måste stärkas för att skapa den utveckling som behövs för att klara framtida behov och förväntningar. Det är en av de viktigaste förmågorna hos chefer och medarbetare framöver.

Finansiella risker

Ovanåkers kommuns fullmäktige har beslutat om en Finanspolicy (reviderad kf 2019-11-25). Syftet med finanspolicyen är att ange ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunen skall bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering. För förvaltningen av kommunens pensionsmedel finns en särskild policy fastställd av kommunfullmäktige, Placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel för Ovanåkers kommun (reviderad kf 2016-11-21).

Kommunens bostadsbolag Aefab antog en finanspolicy 2013-12-18 som reglerar de finansiella riskerna som bolaget har. Räntesäkring sker åtskilt från kapitalbindning via ränteswappar. Samtliga lån finns hos Kommuninvest och all räntesäkring hos Nordea. Vid nyupplåning och omsättning av lån tas 2 anbud in.

Aicab antog en finanspolicy 2018-06-11 och Helsing Net Ovanåker AB antog en finanspolicy 2020-02-13.

Ränterisk

För att begränsa ränterisken, risken för att förändringar i räntenivån påverkar negativt genom ökade räntekostnader, skall räntebindningstiden i kommunens låneportfölj spridas över tid enligt nedanstående normportfölj.

Löptid		Min	Max
0 - 1 år	25%	0%	50%
1 - 3 år	20%	0%	40%
3 - 5 år	20%	0%	40%
5 - 7 år	20%	0%	40%
7 - 10 år	20%	0%	40%
Snitträntebindning (år)	4,2		

Räntebindningen för kommunen är 4,34 år. Genomsnittlig räntan för 2021 är 0,36%.

Totalt i koncernen är räntebindningen 3,86 år och den genomsnittliga räntan är 1,00 %.

Räntebindning för Aefab uppgår till 3,95 år, genomsnittlig ränta är 1,75 %. Räntebindning för Aicab uppgår till 1,85 år, genomsnittlig ränta för år 0,55 %. Räntebindning för Helsing Net Ovanåker uppgår till 2,31 år, genomsnittlig ränta är 0,41 %. Räntebindningen för Borab uppgår till 4,87 år, genomsnittlig ränta är 0,45 %.

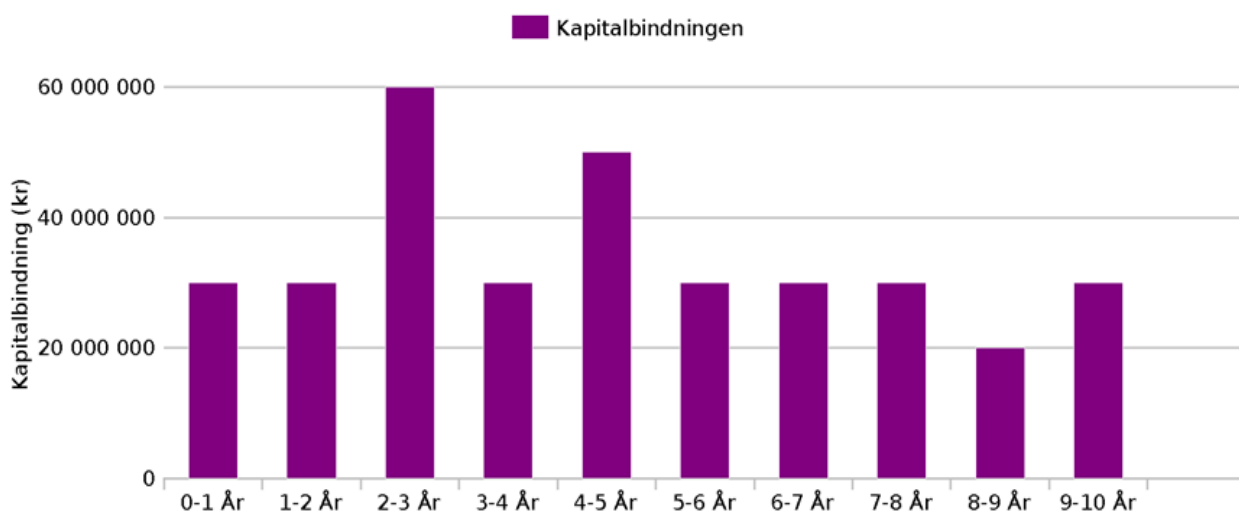

Finansieringsrisk

För att minska finansieringsrisken skall kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj. Finansieringsrisken består i att kommunen vid varje givet tillfälle inte får tillgång till nödvändig finansiering för befintliga eller nya lån eller att refinansiering endast kan ske med kraftigt ökade kostnader som följd. Finansieringsrisken ökar om en större del av skuldportföljen förfaller vid ett eller några enstaka tillfällen.

Kapitalbindning	0-1 år	1-3 år	3-5 år	5-7 år	7-10 år
Maximalt	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %
Minimalt	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Kapitalbindningen för kommunen är 4,70 år, fördelad enligt bild nedan.

Kapitalbindningen för koncernen uppgår till 3,63 år.

Kapitalbindning för Aefab uppgår till 2,86år. Kapitalbindning för Aicab uppgår till 2,96 år. Kapitalbindningen för Helsing Net Ovanåker AB uppgår till 2,88 år. Kapitalbindning för Borab uppgår till 4,87 år.

Kredit- och likviditetsrisk

Kommunen skall ha tillgångar i kassa och bank som motsvarar en betalningsberedskap om minst 30 betalningsdagar samt tillgängliga likvida medel som motsvarar en betalningsberedskap om minst 60 betalningsdagar. Likviditetsöverskott som inte är tillfällig - utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap - skall användas för att amortera kommunens låneskuld. Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i räntebärande värdepapper hos den bank som kommunen vid tillfället har avtal med. Placerade medel skall kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Utdrag ur Placeringspolicyn gällande förvaltning av pensionsmedel (Kf 20161121 §92):

Ovanåker kommun skall på ett effektivt och säkert sätt förvalta de finansiella medel som kommunen förfogar över. Ovanåkers kommun har avsatt kapital för att minska likviditetsmässiga påfrestningar som kommer av framtida åtaganden vad gäller pensionsförpliktelser. För att minska risken i förhållande till åtagandet kommer en relativt stor del av pensionsfondens tillgångar att placeras i en matchande förvaltning. Placeringspolicyn utgör ett regelverk för pensionsmedelsförvaltningen samt likviditetsförvaltning med en bedömd löptid över ett år.

Målet med de avsatta medlen är att nå en årlig real avkastning om 2% sett över rullande femårsperioder. Detta definieras som det övergripande förvaltningsmålet. I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 15 % i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad). I lägen då andelen aktier minskas placeras detta kapital i övriga tillgångsslag.

Pensionsfondens medel får placeras i angivna tillgångsslag: - Likvida medel i svenska kronor - Svenska räntebärande värdepapper - Svenska aktier, aktiefonder och aktierelaterade instrument - Utländska aktiefonder och aktierelaterade instrument - Alternativa tillgångar. En detaljerad beskrivning över tillåtna tillgångsslag återfinns i policyn.

Pensionsförpliktelser

Ett av de största åtaganden som kommunkoncernen har är pensionsåtagandet. Pensioner intjänade före 1998 skuldförs inte utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen och Ansvarsförbindelsen är den beräknade framtida skuld som kommunkoncernen har för pensioner.

Avsättningen för pensioner för kommunkoncernen inkl. löneskatt uppgår till 82 516 tkr (72 734 tkr).

Avsättningen inkl. löneskatt för kommunen uppgår till 80 410 tkr (70 600 tkr), en ökning av avsättningen med 9 810 tkr där en förändring i livslängdsantagandet är en stor orsak.

Ansvarsförbindelsen för pensioner inkl. löneskatt för kommunkoncernen uppgår till 242 823 tkr (251 663 tkr), vilket är en minskning av ansvarsförbindelsen med 8 840 tkr.

Pensionsutbetalningarna från dessa skulder beräknas öka framöver och därför har kommunen avsatt medel för att dämpa den likvida påfrestningen. Tanken har varit att bygga upp en buffert och spara medel som ska användas för de framtida pensionsutbetalningar som skattekraften inte täcker. Marknadsvärdet av de förvaltade pensionsmedlen är vid årets utgång 76 747 tkr, anskaffningsvärdet 64 697 tkr.

Återlånade medel är skillnaden mellan pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel.

Konsolideringsgrad är den andel av pensionsförpliktelserna som täcks av förvaltade pensionsmedel.

Pensionsförpliktelse	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Avsättningar inkl löneskatt	80 410	70 600	82 516	72 734
Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	242 823	251 663	242 823	251 663
Summa pensionsförpliktelser	323 233	322 263	325 339	324 397
Finansiella placeringar av pensionsmedel - marknadsvärde	76 747	67 325	76 747	67 325
Återlånade medel	246 486	254 938	248 592	257 072
Konsolideringsgrad	23,7 %	20,9 %	23,6 %	20,8 %

Ovanåkers kommun förvaltar pensionsmedelskapital med en dynamisk förvaltningsmodell där det sker löpande kontroll på nedsidesrisken. I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall justeras andelen aktier så att portföljen som mest kan tappa 15% i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna. Strategin innebär att andelen aktier främst bestäms utifrån aktuellt riskutrymme. Under inledningen av året så var andelen aktier ca 31%,. Andelen aktier reducerades kraftigt under 2020 till följd av den stora nedgången under februari och mars då en stor andel av riskutrymmet förbrukades. Vid utgången av året var aktieandelen 56%. Den ökade andelen aktier under året blev en konsekvens av stigande börskurser och därmed förbättrat riskutrymme för aktier i portföljen

En hög aktieandel under ett mycket starkt börsår har varit gynnsamt för portföljens absoluta och relativa utveckling. Stimulanser och expansiv penningpolitik har gynnat många företag och ökat riskviljan hos investerare. Den globala coronapandemin som startade under 2020 har fortsatt att påverka marknaden även under 2021. Detta främst genom begränsat utbud i kombination med mycket hög efterfrågan på varor och tjänster. Flaskhalsproblematiken har skapat prisökningar och har därmed förstärkt den redan höga inflationen. Centralbankernas sätt att hantera inflationen har varit årets stora fokus vilket skapat både oro och fortsatt riskvilja för investeringsklimatet.

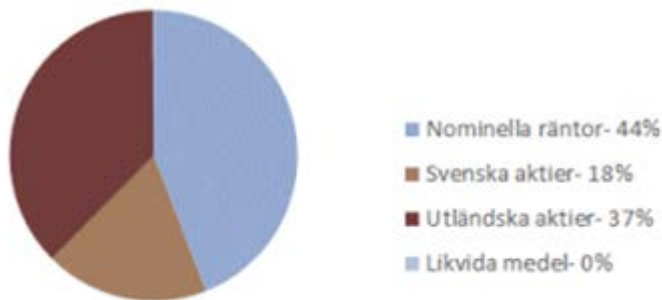
Under 2021 steg den svenska aktiemarknaden med 39,3% (inklusive utdelningar). Den globala aktiemarknaden steg med 30,9%, medan utvecklingen i USD var 19,0%. Tillväxtmarknader steg under året med 7,5% i svenska kronor och i USD var utvecklingen -2,2%. Under 2021 steg de långa nominella räntorna medan realräntor sjönk jämfört med föregående år. På valutamarknaden försvagades den svenska kronan mot USD och utvecklades relativt oförändrat mot EUR.

Kommunens övergripande förvaltningsmål med de förvaltade pensionsmedlen är att nå en real avkastning om 2 % sett över en rullande femårsperiod. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI). Den reala avkastningen för den senaste femårsperioden är 3,2 % och för innevarande år uppgår den till 11,1 %. Under 2020 var avkastningen -3,1 %.

De förvaltade pensionsmedlen är placerade i en portfölj bestående av olika tillgångsslag (se diagrammet nedan). Söderberg & Partner bistår kommunen med portföljbevakning och rapporter samt ger rekommendationer utifrån kommunens placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel.

TILLGÅNGSALLOKERING

Risker i skatteintäkter och statsbidrag

Utdrag ur Ekonomirapporten oktober 2021:

Mindre försvagning av skatteunderlaget vid coronakrisen än vid finanskrisen

Preliminära uppgifter från Skatteverket indikerar att skattunderlaget ökade med 2,1 procent 2020, vilket är en fortsatt inbromsning jämfört med 2018 och 2019. För att hitta lägre ökning, och under längre tid, av skatteunderlaget måste vi gå tillbaka till 2009–2010 i kölvattnet på finanskrisen: då ökade skatteunderlaget med i genomsnitt 1,7 procent per år. Ökningen av skatteunderlaget 2020 kunde dock ha blivit ännu svagare: de svaga löneinkomsterna uppvägdes till viss del av krisåtgärderna. Regeringen införde korttidsarbete; anställda kunde gå ner i arbetstid en period med subvention från staten. Samtidigt tog staten över en stor del av de ökade sjuklönekostnaderna som pandemin ledde till. Därutöver höjde regeringen ersättningsnivåerna i A-kassan och tog bort karensdagen i sjukförsäkringen samt kravet på läkarintyg. Alla dessa åtgärder bidrog direkt eller indirekt till att hålla skatteunderlaget under armarna, liksom att lyfta framtidstron hos hushåll och företag.

Hög ökningstakt för skatteunderlaget 2021 och 2022

Den höga tillväxten för arbetade timmar 2021 och 2022 manifesteras i ett skatteunderlag som ökar starkt: med drygt 4 procent per år. Främst är det alltså lönesumman som driver uppgången. Regeringens åtgärder i BP22 ökar även transfereringsinkomsterna något 2022, bland annat genom höjt tak i sjukförsäkringen och ändrade regler för äldre i sjukförsäkringen. Sammantaget beräknas den underliggande skatteunderlagstillväxten vara 3,5 procent i genomsnitt åren 2023–2025. Detta är lägre än den trendmässiga tillväxten de tio senaste åren (4,0 procent per år). De priser och löner som påverkar kommunernas och regionernas kostnader har de senaste tio åren ökat med 2,3 procent i genomsnitt. En snabbare uppgång beräknas ske kommande år, vilket dämpar den reala ökningstakten för skatteunderlaget.

Skatteunderlagstillväxten framöver beräknas därmed räcka till mindre ökning av skattefinansierad kommunal verksamhet än vad ökningen medgett de senaste tio åren.

Framskrivningen till 2025 inbegriper flera osäkerheter: inte minst rörande ekonomins potential och vilka beslut som fattas i kommande års budgetpropositioner i riksdagen. Likaså är den relativa utvecklingen mellan kommunsektorns och den övriga arbetsmarknadens löner oviss.

Riktade bidrag skapar problem för äldreomsorgen

SKR har i de senaste årens Ekonomirapporter lyft hur ökningen av riktade, statliga satsningar – trots

vällovligen intentioner – har skapat många problem för kommunerna. Detaljstyrning genom korta, statliga satsningar medför ofta ökade kostnader och minskad effektivitet och de främjar sällan den utveckling som är nödvändig för att hantera de kommande utmaningarna. 2020 var inget undantag.

De områden som har den mest omfattande statliga styrningen är skolan samt hälso- och sjukvården. Fokus har nu också kommit att hamna på äldreomsorgen, vilket inte är oväntat med tanke på hur utsatt verksamheten varit under pandemiåren. Positivt inför 2022 är att det föreslås en viss städning bland bidragen inom skolområdet. Det är även positivt att satsningen på äldreomsorg ingår i det generella bidraget från 2024.

Händelser av väsentlig betydelse

Föregående år var ett omtumlande år där coronapandemin helt satt sin prägel på hur kommunen kunde bedriva sin verksamhet. Utmaningen har varit stor inom kommunens alla verksamhetsområden. Den verksamhet som bedrivits har vid många tillfällen fått ställa om utifrån förutsättningarna och gällande rekommendationer, många har ställt om till distansarbete. Kommunen införde under början på förra året en krisstab som har stöttat kommunens krisledningsgupp. Kommunfullmäktige beslutade under förra året att tillåta digitala politiska sammanträden.

Under årets första del har utmaningarna för kommunens verksamheter kvarstått. Under sommaren minskade smittspridningen i samhället och steg för steg genomfördes anpassning och avveckling av de restriktioner som tagits fram med anledning av coronapandemin. Kommunfullmäktige och nämnder kunde under hösten åter samlas i stället för digitala möten och de som distansarbetat under coronapandemin kunde återgå till arbetsplatsen. Året avslutades med att smittspridningen återigen tog fart med påverkan på den verksamhet som kommunen bedriver.

Även under detta år har många stora investeringar påbörjats och genomförts i kommunen och de kommunägda bolagen. Det enskilt största objektet som färdigställdes under året är ombyggnationen av Alftaskolan F-9. Arbetet med en ny 6-avdelningsförskola i centrala Alfta har påbörjats och väntas stå färdig under 2022. Den ombyggda huvudentrén i kommunhuset öppnades under året, ett resultat av ett arbetsmiljöarbete för att ha ändamålsenliga lokaler för kommunstyrelseförvaltningens medarbetare. Aefab har under året påbörjat ombyggnationen av Backa äldreboende till Backa 65trygg. Ett trygghetsboende på 31 lägenheter likt det som byggdes i Alfta på Engmansgården. Under året förvärvades fd Dina fastigheten i Edsbyn som nu är bovärdskontor med möteslokal och parkeringsplatser åt Aefab. Den fortsatt höga investeringstakten har krävt nyupplåning för att finansieras, för kommunen totalt 40 mkr i nya lån under året och 60 mkr totalt för kommunkoncernen. Efter driftsättning av de nya objekten belastas kommunens och Aefabs resultat med tillkommande avskrivningar samt ökade räntor till följd av att investeringarna delvis finansierats med ökad upplåning.

Den generella hotbilden mot IT-miljöer har eskalerat kraftigt under året då flera tidigare okända sårbarheter upptäckts och utnyttjats av angripare världen över. Under våren inträffade en global cyberattack mot Microsoft Exchange, under juni "Printing Nightmare" och i december "Log4J", vilka fått stor uppmärksamhet i media.

Kommunen har under året märkt ett ökat tryck på planerad mark för handel och industri samt ser ett ökat intresse för byggklara tomter. För att möta upp dessa behov samt för att stå rustade för framtiden har det initierats och genomförts flera strategiskt viktiga markköp i centrala lägen i Edsbyn respektive Alfta.

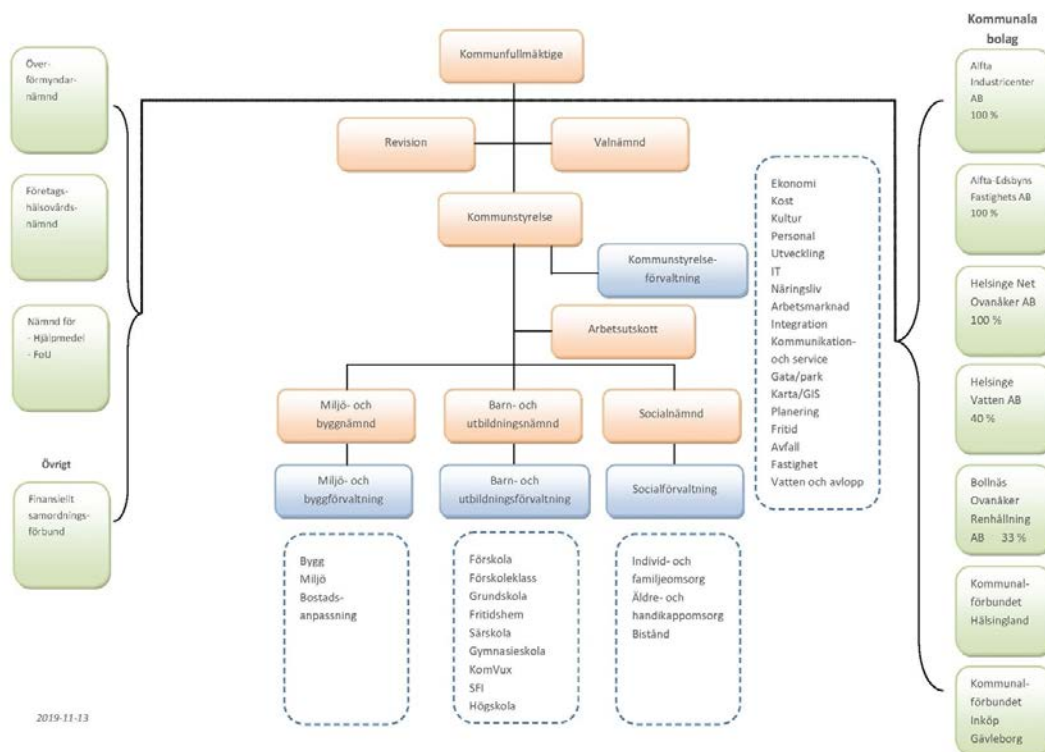
Flera samverkansprojekt i Hälsingland har växt fram ur Hälsingerådet. Av dessa olika samverkansprojekt har vi under året haft ett stort fokus på projektet "Gemensam löneadministration i Hälsingland", där både HR och löne-enheten berörs. Initialt kan dessa projekt få en effekt av ökade kostnader men tanken är att samverkansprojekten på sikt ska leda till bland annat lägre kostnader.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

De styrande organen i Ovanåkers kommunkoncern är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser. I förvaltningsberättelsens avsnitt *Den kommunala koncernen* återfinns ett organisationschema som visar hur koncernen är strukturerad. I detta kommande avsnitt beskrivs strukturen för styrning och uppföljning inom Ovanåkers kommun.

Ansvarsstruktur

De politiskt styrande instanserna i kommunkoncernen är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna samt de kommunala bolagsstyrelserna. Tjänstemannaorganisationen stödjer de politiska instanserna och genomför verksamheten i enlighet med uppsatta mål och riktlinjer. Nedan följer en beskrivning över de olika politiska instanserna.

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker.

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunstyrelsen, kommunens nämnder, och de kommunala bolagen.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige efter valet 2018

Parti	Antal efter val 2018	varav antal kvinnor	varav antal män
S	12	5	7
C	10	5	5
SD	4	1	3
KD	4	1	3
M	3	2	1
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	15	20

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvara för samordningen inom den kommunala koncernen. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a. att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen. I kommunstyrelsens ansvar ingår uppsiktsplikten över de kommunala bolagen och att leda, planera och följa upp den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser är ansvariga för att verksamheterna bedrivs enligt lagar och riktlinjer, och att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och att målen uppnås. Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen.

Tjänstemannaorganisationen står för sakkunnigheten och bereder ärenden för de politiska instanserna. Tjänstemännen driver den operativa verksamheten i enlighet med den vision och de mål som är uppsatta av de politiska instanserna.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

För Ovanåkers kommun utgår styrning och uppföljning först och främst från mål med verksamheten. Kommunfullmäktige sätter budgetramar och koncernövergripande mål för verksamheterna i budgetarbetet och det är sedan upp till nämnd/styrelse att bedriva verksamheterna så att målen uppnås inom de givna budgetramarna. Verksamheterna följer upp utifrån både ekonomi och måluppfyllelse vid olika tillfällen under året som rapporteras till först kommunstyrelse och sedan vidare till kommunfullmäktige.

Centrala styrdokument

Ovanåkers kommun använder en rad olika dokument i sin styrning. Planer/program finns för att förtydliga den politiska viljan och handlar om utveckling. En rad policys finns för att skapa ett gemensamt förhållningssätt inom ett visst område som vägleder för att uppnå en önskad nivå eller ett önskat tillstånd. Utöver detta används reglementen och riktlinjer, som är föreskrifter som grundas i lagar och förordningar för att tillse rättssäker hantering.

De mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom koncernen är:

- Översiktsplan

En översiktsplan är en långsiktig vision och visar hur vi vill att kommunen ska utvecklas de kommande 10–15 åren. I översiktsplanen ges riktlinjer för hur mark och vatten ska användas för att skapa en lämplig och hållbar utveckling i kommunen. Efter att översiktsplanen har antagits fungerar den som beslutsunderlag och ett vägledande instrument för koncernen. Översiktsplanen är även vägledande vid handläggning och överprövningar enligt plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB) i frågor som rör mark- och vattenanvändning och bebyggelseutveckling.

I maj 2017 antog kommunfullmäktige Ovanåkers kommuns gällande översiktsplan "ÖP 2030".

- Budget och verksamhetsplan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnds- och förvaltningsorganisationen och de kommunala koncernbolagen. Planeringen sker i tre steg:

1. Planeringsförutsättningar - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas budgetramar inför kommande budgetår.
2. Budget- och verksamhetsplan, inkl anpassningsbilaga - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas planerade verksamhet utifrån de tidigare beslutade planeringsförutsättningarna.
3. Detaljbudget - förvaltningarna/nämnderna arbetar fram en budget på konto-, ansvars- och verksamhetsnivå utifrån de beslutade budgetramarna och den beslutade planerade verksamheten.

- Investeringsplan

Kommunfullmäktige beslutar varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren, planen följs upp med prognos vid delårsbokslutet per 31 augusti samt med utfall/avvikelser vid årsbokslutet per 31 december. Eventuell tilläggsbudgetering av investeringar som ej avslutats beslutas av kommunfullmäktige utifrån uppföljningen per helår.

- Styrkort

Styrkortet är kommunens modell för målstyrning. Kommunfullmäktige antar ett koncernövergripande styrkort för en "förskjuten mandatperiod". Det innebär att den tillträdde kommunfullmäktige 2019 arbetade fram ett koncernövergripande styrkort för perioden 2020-2023. Det koncernövergripande styrkortet antas i samband med planeringsförutsättningarna på våren. Normalt ändras inte det koncernövergripande styrkortet under innevarande period.

Nämnderna och de helägda koncernbolagen beslutar sina styrkort inför varje nytt budgetår och dessa beslutas tillsammans med Budget- och verksamhetsplan, inför höstens budgetberedning. De delägda koncernbolagen följer upp sin målstyrning via sina majoritetsägare (i dessa fall Bollnäs kommun).

- Internkontrollplan

En övergripande internkontrollplan utifrån gemensamma risker antas av kommunstyrelsen. Nämnderna och de helägda bolagen antar internkontrollplaner utifrån sina verksamhetsrisker. I denna plan finns kontrollpunkter som ska genomföras under året. Uppföljningen på årets kontroller och en sammanfattande

rapport antas sedan av nämnd/bolag i slutet av året. Både plan och uppföljningsrapport ska informeras till kommunens revisorer och kommunstyrelsen.

Övriga policydokument

- Personalpolicy
- Finanspolicy
- Kommunikationspolicy
- Miljöpolicy
- Tillgänglighetspolicy
- Upphandlingspolicy

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Ovanåkers kommun har valt att arbeta med styrkort för mål, inriktning, omfattning och kvalitet. Styrkortet har fokus på mål för verksamhetsstyrning. Politikerna är ansvariga för målstyrningen. Syftet med styrkortet är att använda verksamhetsstyrning som ett medel för att uppnå vision och inriktningsmål. Ovanåkers kommun har en gemensam vision som uttrycker ett önskvärt framtida tillstånd för hela koncernen.

För att visionen ska kunna förverkligas har kommunfullmäktige beslutat fyra perspektiv/inriktningsmål för kommunens och de helägda bolagens verksamheter; *Arbete och tillväxt, Trygghet och lärande, Folkhälsa och demokrati* samt *Hållbar och ansvarsfull resursanvändning*.

Verksamhetsstyrningen har fokus på nutid och framtid med syfte att förtydliga vart vi är, vart vi vill och hur vi ska komma dit. Styrkortsmodellen innebär att ledningen får möjlighet att följa upp verksamheterna som sker dagligen ute i organisationen och påverkar kommunens framtida utveckling.

Kommunfullmäktige sätter effektmål i det koncernövergripande styrkortet. Koncernövergripande styrkortet fördelas och genomförs och följs upp av verksamheterna/bolagen på de tilldelade effektmålen. Utifrån satta effektmål skapas handlingsplan av verksamheterna. Styrkortsarbetet hanteras av respektive nämnd/bolagsstyrelse som prioriterar effektmål. Utöver de tilldelade effektmålen i det koncernövergripande styrkortet tar nämnder/styrelser fram egna styrkort med effektmål utifrån de givna perspektiven/inriktningsmålen. I styrkorten från respektive nämnd/bolag uttrycks vilka effektmål nämnderna och bolagen behöver sätta upp för att Ovanåkers kommun ska nå framgång enligt visionen.

Vid tertialuppföljning och delårsrapport utvärderas styrkorts målen både på koncernövergripande nivå och nämnds-/bolagsnivå med analys som ger en prognos för måluppfyllelsen för helår. Helårets utvärdering av årets koncernövergripande styrkort finns i årsredovisningen under avsnittet "God ekonomisk hushållning". Nämndernas och de helägda bolagens analys av måluppföljning inom det egna styrkortet återfinns under respektive nämnds/bolags verksamhetsberättelser i årsredovisningen.

Ekonomiska ramar

I Ovanåkers kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För kommunens skattefinansierade verksamheter (t.ex. skola, omsorg, fritid) utgår resursfördelningen från tidigare års budgetram med korrigeringar för verksamhetsförändringar och kostnadsökningar. För att arbeta fram en

ekonomisk ram vägs även befolknings- och skatteunderlagsprognos samt eventuella anpassningsbehov in i det slutgiltiga förslaget till resursfördelning. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budget utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna. För affärsdrivande verksamheter, dvs. som verkar på en konkurrensutsatt marknad, fastställer fullmäktige ägardirektiv, som ligger till grund för budgetarbetet.

Planering innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dessa besluta om budget och ägardirektiv. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen.

Maj: Kommunfullmäktige beslutar om övergripande planeringsförutsättningar för mål, driftsbudget och investeringar.

November: Kommunfullmäktige fastställer budgeten för nästkommande år, och de beslutar då även om eventuella anpassningar och mål för respektive nämnd.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget tre gånger per år. Detta sker i en tertialuppföljning, i delårsbokslutet och i årsredovisningen.

Maj: Koncernen gör en första uppföljning efter årets fyra första månader. Tertialuppföljningen innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål (nämnders och bolags mål), ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos.

September: Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen ett officiellt delårsbokslut.

Delårsbokslutet innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska resultatet någon sammanställd redovisning för koncernen görs ej i delårsrapporten. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Styrelsen överlämnar rapporten till fullmäktige senast sista oktober och delårsrapporten fastställs därefter av kommunfullmäktige.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process:

Februari: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncern-övergripande analyser samt uppföljningar.

April: Årsredovisningen antas i Kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige senast 15 april. Kommunfullmäktige fastställer sedan årsredovisningen samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter. Revisorerna i kommunen ska med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och god redovisningssed och avger en revisionsberättelse.

Uppsiktsplikt

I Kommunallagens 6:e kapitel regleras kommunens uppsiktsplikt gentemot kommunala bolag. I kommunala

bolag ska de kommunala ändamålen med verksamheten framgå av styrdokument, och kommunstyrelsen har i uppgift att ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs av andra (detta gäller både helägda och delägda kommunala bolag, föreningar, stiftelser).

Under Ovanåkers kommuns uppsiktsplikt lyder Alfta-Edsbyns Fastighets AB (AEFAB), Alfta Industricenter AB (AICAB), Helsinge Net Ovanåker AB, Helsinge Vatten AB, Bollnäs Ovanåker Renhållning AB (BORAB).

Ovanåkers kommun antog *Policy för uppsiktsplikt* vid kommunfullmäktiges sammanträde 2020-11-09 (§ 106).

Ovanåkers kommuns kommunstyrelse ska en gång per år, i första hand i samband med beslut om årsredovisningen, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna. För de delägda bolagen ska detta samordnas med övriga ägare. Kommunstyrelsen har under 2021 utövat sin uppsiktsplikt vid en uppsiktsdag 18 augusti.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta uppdrag ligger ett ansvar att upprätta en intern kontrollorganisation inom kommunen samt se till att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov. En övergripande internkontrollgrupp bedömer gemensamma risker och sätter kontroller och åtgärder inom dessa för kommunens nämnder. Kommunens nämnder och styrelser för helägda bolag ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Den övergripande internkontrollplanen för året beslutas av kommunstyrelsen, medan övriga internkontrollplaner beslutas av respektive nämnd/styrelse vilka informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten. På samma sätt hanteras sedan uppföljningen av den interna kontrollen för året. De delägda bolagens internkontroll hanteras hos majoritetsägaren (i båda fallen Bollnäs kommun) och informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten.

För 2021 har den övergripande internkontrollplanen hanterat och följt upp gemensamma risker kopplade till områdena *politisk målfyllelse, ekonomi, it-säkerhet, löner och personal* samt *dokument- och ärendehantering*. De områden där man sett att åtgärder behöver göras är framförallt inom ärendehantering där dokumenterade rutiner saknas inom flera områden, investeringsuppföljning samt rapportering av personuppgiftsincidenter. Nämndernas och de helägda bolagens uppföljningsrapporter är inlämnade till kommunstyrelsen och allmänna omdömen om årets interna kontroll har lämnats tillsammans med analyser kopplade till specifika kontroller och åtgärder. Beslut om de delägda bolagens uppföljning har inhämtats.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Ovanåkers kommun har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv. Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA-verksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen med hjälp av ägardirektiv och andra styrande dokument. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska också vara långsiktig god

ekonomisk hushållning.

Syftet med kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, d v s koppling mellan ekonomi och verksamhet. Dessa behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt. Åtgärdsplaner i lagens mening träder in för att återställa negativa resultat så att de inte lämnas till senare generationer.

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen en ledande och samordnande roll för frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. För att göra det långsiktigt måste de fastställa hur mycket pengar som ska gå till löpande verksamhet, hur investeringar ska finansieras och om sparande inför framtiden är nödvändigt.

Avstämning av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av budget, delårsrapport och årsbokslut.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunallagen säger att det för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Ovanåkers kommun antar kommunfullmäktige koncernövergripande mål för en fyraårsperiod. Dessa mål följs upp i det koncernövergripande styrkortet.

Kommunallagen säger också att det för ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nedan presenteras uppföljning av de koncernövergripande verksamhetsmålen och de finansiella målen för 2021.

Koncernövergripande verksamhetsmål

Målstyrningen sker enligt modellen balanserade styrkort där inriktningsmålen är indelade i fyra olika perspektiv (arbete och tillväxt, trygghet och lärande, folkhälsa och demokrati, hållbar och ansvarsfull resursanvändning).

Kommunens styrmodell har som syfte att göra målstyrning till en medveten samordning och inriktning av kommunens olika verksamheter mot gemensamma mål. Det är nödvändigt med en helhetssyn för nämnderna i sin verksamhetsplanering, att inte bara se till sina egna kärnverksamheters behov och intressen utan även ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling.

Styrkort på alla nivåer

Utifrån kommunens vision har kommunfullmäktige arbetat fram styrande inriktningsmål inom de fyra perspektiven. Dessa inriktningsmål syftar till att ge ett övergripande fokus för de effektmål som sätts av kommunfullmäktige (koncernmål), nämnder (nämndmål) och bolag (bolagsmål).

Kommunfullmäktige har fastställt ett koncernövergripande styrkort för perioden 2020-2023, vilket består av prioriterade mål som tilldelats nämnder och bolag för genomförande och uppföljning. Målen återrapporteras

till kommunfullmäktige.

Nämnderna och de helägda bolagen har även antagit egna mål för den aktuella perioden kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen utgörs av följande färgmarkeringar;

Sammanfattande måluppfyllelse

Det koncernövergripande styrkortets mål följs upp av berörda nämnder och bolag. Deras analyser sammanfattas och bedöms utifrån ett koncernperspektiv. 9 mål som uppfyllda, 3 mål bedöms delvis uppfyllda och 2 mål bedöms inte uppfyllda under året. Inom de olika perspektiven/inriktningsmålen görs nedanstående måluppfyllelseanalys:

Arbete och tillväxt

Inriktningsmålet berör i första hand kommunens arbete inom näringsliv och arbetsmarknad. 4 av 6 mål under perspektivet bedöms uppnått och 2 bedöms delvis uppnått innan årets slut. Kommunen ska arbeta för att stimulera näringslivet, både vad gäller nyetablering och befintliga företag. Ovanåker har återigen bedömts ha länets bästa företagsklimat och målen kopplade till näringslivet anses uppfyllt. På arbetsmarknadssidan handlar målen om att hjälpa kommuninvånarna att vara självförsörjande genom anställning och när det kommer till andelen vuxna med försörjningsstöd är målet inte uppnått. Andelen försörjningsstödstagare har ökat kraftigt sedan 2019, vilket anses delvis förklaras av att statens arbetsmarknadsåtgärder minskat. En koncerngemensam plan för framtida personalbehov har tagits fram tidigare år, men målet bedöms ändå bara delvis uppfyllt under året eftersom det mesta av arbetet har fått stå tillbaka under året pga coronapandemin.

Trygghet och lärande

Inriktningsmålet förmedlar att ovanåkersborna ska känna sig trygga i våra verksamheter och kunna förlita sig på att våra verksamheter levererar hög kvalitet. Koncernmålen behandlar måluppfyllelse i skolan, kvalitet i äldreomsorgen och trygghet i våra verksamheter. 3 av 4 mål bedöms uppfyllda under året. Det mål vi inte riktigt når fram till är att alla elever som slutar grundskolan ska ha behörighet till gymnasieskolans program, där måluppfyllelsen är 82,9 % för eleverna som slutade nian vt 21. Mätningen görs alltid på våren i samband med slutbetygen.

Folkhälsa och demokrati

Inriktningsmålet syftar till att arbeta förebyggande inom områdena folkhälsa och demokrati, med särskilt fokus på ungdomar, att ge medborgarna tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid, och att stödja ett aktivt föreningsliv. Ständiga dialoger för att ta tillvara på ungdomars engagemang gör att 1 mål anses uppfyllt, men i och med att coronapandemin har påverkat arbetet gentemot föreningslivet anses målet att stödja och stimulera föreningslivet endast delvis uppfyllt.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Inriktningensmålet uttrycker att kommunen ska arbeta för en hållbar utveckling. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Nämnderna når inte fram till att alla beslut dokumenterat har beaktat alla tre perspektiven, men att många mål dokumenterar att något av perspektiven har beaktats och därmed anses ändå målet vara uppfyllt. Det finns ingen upprättad plan för hur kommunen ska arbeta med Agenda 2030, även om vissa steg har tagits under året för att påbörja arbetet, så det målet uppfylls inte 2021.

Koncernövergripande styrkort 2020-2023

Det koncernövergripande styrkortets mål följs upp av berörda nämnder och bolag. Deras analyser sammanfattas och bedöms utifrån ett koncernperspektiv. För 2021 bedöms 9 mål som uppfyllda, 3 mål bedöms delvis uppfyllda och 2 mål bedöms inte uppfyllda under året. Nedan visas det koncernövergripande styrkortet där varje mål analyserats.

Vision

Ovanåkers kommuns vision 2020-2023

Ovanåker ska vara en trygg och hållbar landsbygdskommun som växer med hjälp av ett gott företagsklimat, ett engagerat föreningsliv och ett stort medborgaransvar. I vår kommun ska alla människor som bor här eller flyttar hit trivas och känna stolthet över att vara en Ovanåkersbo. Ovanåker är en kommun som aktivt och engagerat arbetar för att genomföra ambitionerna i Agenda 2030.

ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningensmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effekt mål	Analys
 En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/rekrytering inom kommunens verksamheter.	<p>Planen som utgår från ARUBA-modellen är framtagen och beslutad av personalutskottet. ARUBA står för Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla. "Tycker om" #tyckeromovanåker används på våra sociala medier såsom Facebook, Instagram och LinkedIn.</p> <p>Uppstart för det egna ambassadörsnätverket gällande kommunala jobb har skjutits upp, då bedömningen varit att personalen behövs främst i ordinarie verksamhet i samband med coronapandemin. Istället har fokus legat på ett fortsatt arbete för att uppfylla respektive aktiviteter gällande strategisk kompetensförsörjning som finns inom respektive centrala huvudöverenskommelse.</p>
 Koncernmål	<p>Utvecklingsprogram för Framtida ledare är genomfört under året. Fokus har legat på det personliga ledarskapet och på vad det innebär att vara ledare och chef i offentlig verksamhet.</p> <p>Ett kommunövergripande utbildningsprogram för medarbetare håller på att arbetas fram.</p>

Effektmål	Analys
<p>◆ Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska årligen.</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Kostnaderna för försörjningsstöd ligger fortsatt högt och resultatet för 2021 redovisar ett underskott med 4,1 mnkr. Kostnaderna har minskat med 500 tkr jmf med 2020 men ligger fortsatt högre än 2019. Att fler personer fortsatt har behov av försörjningsstöd beror främst på att fler människor är arbetslösa och har blivit av med sysselsättning och andra ersättningar. Vi ser också att fler större hushåll uppbär försörjningsstöd. De flesta nytillkomna personer står till arbetsmarknadens förfogande men saknar helt eller delvis annan ersättning.</p> <p>En handlingsplan har upprättats tillsammans med AME och SFI för att gemensamt arbeta med att minska försörjningsstödet och hjälpa individer närmare arbetsmarknaden och egen försörjning. Under november 2021 påbörjades ett mer operativt arbete med aktiviteter kopplade till handlingsplanen.</p> <p>På försörjningsstödsenheten kommer metoden FIA (förutsättningar inför arbete) att implementeras. En metod som vi hoppas i ett tidigt skede kan identifiera individens behov av stöd och därefter resultera i en individuell planering. Enheten arbetar ständigt med att förbättra handläggningsrutiner och skapa samsyn inom enheten, således också öka rättssäkerheten.</p> <p>Kostnaderna för försörjningsstöd minskade från september till december. Vi ser att antalet insatser och verkställigheter har minskat under samma period. Vi vet att några har gått till annan försörjning utifrån projektet och samarbetet med AME. Kostnaderna för december ökade men det beror främst på att personer haft rätt till jobbstimulans, vilken inte betalats ut tidigare, att elpriserna skjutit i höjden samt att bostadsbidragen löpt ut och att flera inte ansökt på nytt.</p>
<p>● Ovanåkers kommunkoncern ska i samarbete med näringslivet göra åtgärder för att förbättra nyföretagande samt erbjuda sommarjobb till kommunens samtliga ungdomar i åldern 16-19 år.</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Kommunen har erbjudit digital "starta eget" kurs under våren och under hösten. Båda kurserna har 20 platser. På våren fick 14 deltagare diplom och 3 personer har startat företag. På hösten fick 16 personer diplom.</p> <p>Med den digitala satsningen ser vi att vi når en ny målgrupp kursdeltagare.</p>
<p>● Ovanåkers kommun ska aktivt och målmedvetet arbeta med arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att underlätta integration och det första steget in på arbetsmarknaden.</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Arbetsmarknadsenheten arbetar med att få ut fler i egen försörjning, under kvartal 1 och 2 var det stort fokus på arbetsträningar. Arbetsförmedlingen arbetar mer och mer med kompletterande aktörer, hur utfallet kommer att bli i Ovanåkers kommun återstår att se.</p> <p>Arbetsmarknadsavdelningen har mycket arbete på integrationsmottagningen och underlättar för utrikesfödda som ska ta första steget in på arbetsmarknaden.</p> <p>Utifrån arbetet med strukturella hinder som drivs i Region Gävleborg så har Arbetsmarknadsavdelningen deltagit i flera möten och det här kommer sannolikt att utmynna i något större projekt för alla kommuner i Gävleborg i framtiden.</p> <p>Arbetsförmedlingen har valt att ta bort projektet Extratjänster. Extratjänsten har varit ett bra första steg in till arbete som nu kommer försvinna. .</p> <p>Arbetsmarknadsenheten har fortsatt jobbat med sin verkstad och processen kring att komma ut till jobb, här har avdelningen underlättat det första steget in på arbetsmarknaden med ett bra utfall.</p>
<p>● Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat.</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Företagarna i Ovanåker ger kommunen högt betyg i företagsklimat i Svenskt näringslivs mätning. Ovanåker får 3.7 i betyg vilket placerar Ovanåker i topp i Gävleborgs län och en ranking på plats 112 av Sveriges 290 kommuner.</p> <p>I Sveriges kommuner och regioners mätning, löpande insikt, som mäter upplevelsen av kommunernas myndighetsutövning, har Ovanåkers kommun ett nöjdhetsindex (NKI) på 62. Det faller inom området godkänt.</p>

Effekt mål	Analys
<p> Ovanåkers kommun ska öka antalet bostäder och utveckla befintligt bostadsbestånd. Detta kan ske i såväl egen regi som via privata aktörer.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Målet som uppfyllt då antalet bostäder ökat under året. Under augusti 2021 påbörjades omställningen av tre hus på Backaområdet i Edsbyn till ett 65Tryggboende. I samband med detta tillförs det 31 lägenheter med planerad färdigställande i september 2022.</p> <p>Nya strandskyddslagstiftningen kommer förhoppningsvis medföra lättnader för byggande i strand/vattennära lägen vilken ger möjligheter att bygga i attraktiva lägen. Kommunen har i sitt remissvar ställt sig positiv till förändringarna.</p> <p>Planavdelningen har färdigställt en kartläggning av var det i dag finns avstyckade och byggfärdiga tomter. En marknadsföringsplan kommer att upprättas. Ett politiskt initiativ för att tydliggöra möjligheterna att bygga sitt eget boende i kommunen har tagits.</p>

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög målpåfyllelse.

Effekt mål	Analys																								
<p> Alla elever i årskurs 9 ska vara behöriga till något av gymnasieskolans nationella program.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Andelen elever i åk.9 som är behöriga till gymnasieskolans nationella program följs upp av förvaltningen vid läsårets slut, slutbetyg. Aktuellt mätetal är för elever som slutade åk.9 är vårterminen 2021.</p> <p>2021 Andel elever som är behöriga till nationella program</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ovanåker</th> <th colspan="2">Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totalt</td> <td>82,9%</td> <td>86,2%</td> </tr> <tr> <td>Pojkar</td> <td>85,5%</td> <td>85,3%</td> </tr> <tr> <td>Flickor</td> <td>80,5%</td> <td>87,2%</td> </tr> </tbody> </table> <p>2020 Andel elever som är behöriga till nationella program</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ovanåker</th> <th colspan="2">Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totalt</td> <td>85,4%</td> <td>85,6%</td> </tr> <tr> <td>Pojkar</td> <td>82,8%</td> <td>84,3%</td> </tr> <tr> <td>Flickor</td> <td>88,5%</td> <td>87%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Andelen elever behöriga till gymnasiet har ökat sedan 2019. Förvaltningen har gett verksamheterna i uppdrag att höja resultaten utifrån "Plan för likvärdig skola". Insatserna i denna plan tror förvaltningen påverkar resultaten i positiv riktning.</p>	Ovanåker	Riket		Totalt	82,9%	86,2%	Pojkar	85,5%	85,3%	Flickor	80,5%	87,2%	Ovanåker	Riket		Totalt	85,4%	85,6%	Pojkar	82,8%	84,3%	Flickor	88,5%	87%
Ovanåker	Riket																								
Totalt	82,9%	86,2%																							
Pojkar	85,5%	85,3%																							
Flickor	80,5%	87,2%																							
Ovanåker	Riket																								
Totalt	85,4%	85,6%																							
Pojkar	82,8%	84,3%																							
Flickor	88,5%	87%																							
<p> Kommunens äldreomsorg ska präglas av omtanke och hög kvalitet. SKL:s öppna jämförelser utgör referensram för att göra bedömningen.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Socialförvaltningen arbetar aktivt med att förbättra verksamheternas kvalitet och att brukarna ska uppleva att de blir bra bemötta och har förtroende för personalen samt att de upplever sig trygga i kontakten med våra verksamheter. Förvaltningen planerar att aktivt arbeta med och implementera äldreomsorgens nationella värdegrund inom förvaltningens samtliga verksamheter.</p> <p>Under 2020 genomfördes den årliga brukarundersökningen inom delar av omvårdnadsenhetens verksamheter (hemtjänst och särskild boende). Givetvis påverkades året resultat av den pågående coronapandemin. Vi kan trots coronapandemin konstatera att resultatet ser bra ut inom både hemtjänst och särskilt boende och att de som har svarat upplever att man känner sig trygga, får ett gott bemötande och känner förtroende för personalen inom verksamheterna.</p> <p>Under 2021 genomfördes ingen brukarundersökning så därför har vi inte några nya siffror att analysera. Från och med mitten av januari 2022 kommer enkäten för 2022 års brukarundersökning att skickas ut till personer med hemtjänst och som bor på äldreboende.</p>																								

Effektmål	Analys																									
<p>● Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet.</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Under sommaren har det gjorts en stor trygghetsinsats med vuxna personer som arbetat med våra unga. Satsningen har fallit väl ut och har beviljats fortsatta medel för 2022 och 2023.</p> <p>Vi har deltagit i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) nationella brukarundersökningar inom socialtjänsten, där bl.a. samtliga barn och ungdomar som placerats i familjehem gavs möjlighet att svara på en enkätundersökning. Där ingick bl.a. en fråga om hur trygg de svarande känner sig i familjehemmet. 43% svarade att det kände sig mycket tryggt, 29% ganska tryggt och 29% svarade vet inte. Då underlaget bygger på endast 7 svar (54 % svarsfrekvens) kan man inte dra några större slutsatser men resultatet från undersökningen används till att utveckla verksamhetens kvalitet.</p> <p>I skolenkäten som gjordes våren 2021 av Barn- och utbildningsförvaltningen redovisas följande resultat.</p> <p><i>Jag känner mig trygg i skolan. (%)</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Skola</th> <th>år/åk</th> <th>tot</th> <th>pojkar</th> <th>flickor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gymnasiet</td> <td>2</td> <td>87,9</td> <td>84,9</td> <td>91,0</td> </tr> <tr> <td>Grundskolan</td> <td>9</td> <td>82,9</td> <td>77,4</td> <td>86,3</td> </tr> <tr> <td></td> <td>6</td> <td>94,3</td> <td>95,3</td> <td>92,5</td> </tr> <tr> <td></td> <td>3</td> <td>91,7</td> <td>85,0</td> <td>98,4</td> </tr> </tbody> </table> <p>Förskolan, enkät till vårdnadshavare <i>Jag upplever att mitt barn känner sig tryggt på förskolan. (%)</i> Alla förskolor, 98,1%</p>	Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor	Gymnasiet	2	87,9	84,9	91,0	Grundskolan	9	82,9	77,4	86,3		6	94,3	95,3	92,5		3	91,7	85,0	98,4
Skola	år/åk	tot	pojkar	flickor																						
Gymnasiet	2	87,9	84,9	91,0																						
Grundskolan	9	82,9	77,4	86,3																						
	6	94,3	95,3	92,5																						
	3	91,7	85,0	98,4																						
<p>● En tredjedel av eleverna i årskurs tre vid Voxnadalens gymnasium ska driva företag via Ung Företagsamhet</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Under läsåret 20-21 har 24 elever av 74 i elever (33%) i åk 3 bedrivit UF-företag. Under läsåret har ett flertal företagen startas dessa valde att tävla och fortsätta sin verksamhet till stora delar digitalt med goda resultat. Ett av företagen blev utsett till Gävleborgs bästa företag. Inför läsåret 21-22 fortsatte satsningen och samtliga elever på EK-programmet har startat företag. Till detta tillkommer ett flertal UF-företag från övriga program.</p>																									

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effektmål	Analys
<p>◆ Kommunen ska stödja och stimulera föreningslivet, med särskilt fokus på ungdomar och integration, för att skapa en aktiv och meningsfull fritid åt alla invånare.</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Kultur och fritid rapporterar att coronapandemin har fortsatt att påverka resultatet. Nytt bidragsreglemente har fastställts under HT 2021.</p>
<p>● Kommunen ska ta tillvara ungdomars engagemang och intresse av att vara med och påverka.</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Kultur och fritid rapporterar att arbetet genomförs brett med ständigt pågående dialoger via Folkhälsa och Fritidsgårdsverksamheten.</p>

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens

gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effekt mål	Analys
<p>● För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet.</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Att beakta samtliga perspektiv är inte likställt med att samtliga perspektiv alltid ska konsekvensbeskrivas då alla beslut som nämnden fattar inte berör samtliga tre perspektiv. Alla förvaltningar har mätt förekomsten av konsekvensbeskrivningar och kan konstatera att när en konsekvens har beaktats särskilt så är det nedskrivet, men att fälten oftast lämnas tomma när ärendena inte berör dessa perspektiv.</p>
<p>■ En plan ska upprättas för hur Ovanåkers kommun ska arbeta med Agenda 2030. I detta arbete beaktas arbetet med Biosfär Voxnadalen.</p> <p>🔨 Koncernmål</p>	<p>Någon plan har inte upprättats, men flera aktiviteter med bäring på Agenda 2030 bedrivs, bland annat inom Biosfärområde Voxnadalen. Den nya Avfallsplanen (kallad Kretsloppsplan) har starka kopplingar till Agenda 2030. Under hösten utfördes en utbildning i Agenda 2030.</p>

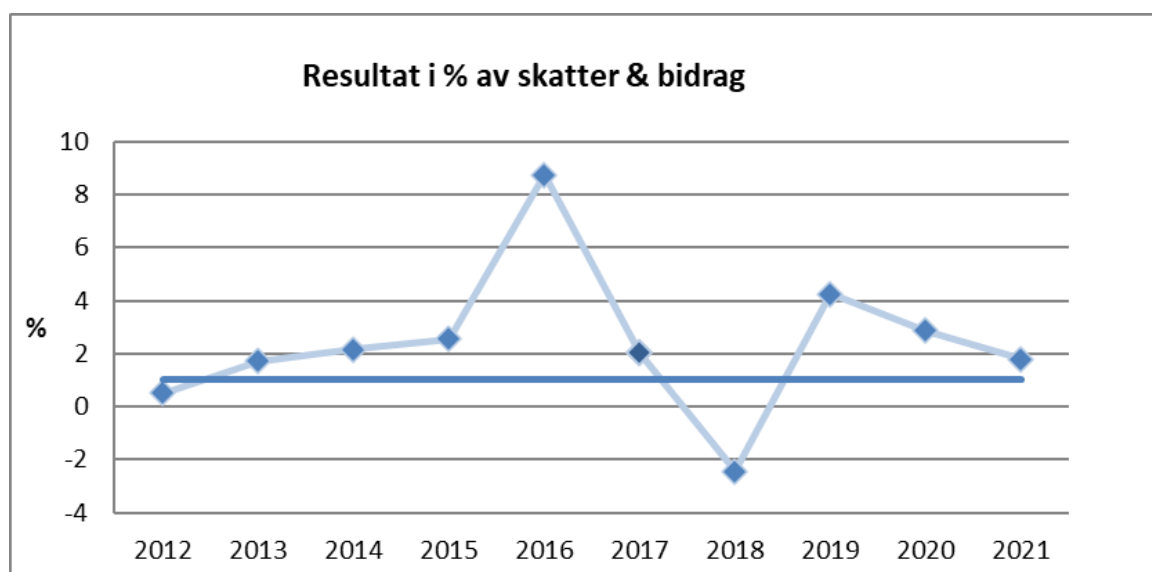
Finansiella mål

Ovanåkers kommun har fastställt finansiella mål för 2021 inom tre områden som anses vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. Resultatmålet är uppfyllt, investeringsmålet är delvis uppfyllt och soliditetsmålet är uppfyllt.

1. Hur mycket den löpande verksamheten får kosta

- I Ovanåkers kommun ska det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet (inklusive finansnetto) uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag.

Målet är uppnått. Resultatet för 2021 är 13,5 mnkr vilket innebär ett resultat på 1,8 % av skatter och generella bidrag. Målet på 1 % av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca: 7,5 mnkr.

2. Investeringsnivåer och finansiering av dessa

- Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel.

- Inlåning till kommunen, exklusive kommunägda bolag, får maximalt uppgå till 30 tkr per invånare.

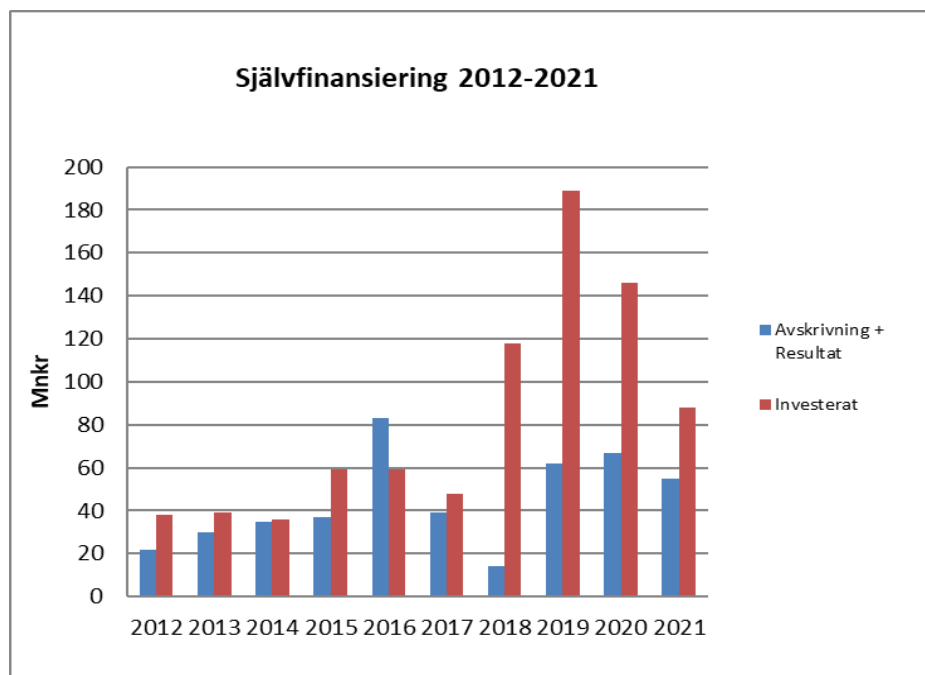
Grundprincipen uppnås inte för 2021. Självfinansieringsgrad 2021: 62,3%

Under året var investeringarna 88,2 mnkr och avskrivningar och årets resultat 54,9 mnkr.

Självfinansiering rullande 10 år (2012-2021): 54,1%.

Under perioden var investeringarna 820 mnkr medan avskrivningar och årets resultat under samma period var 444 mnkr.

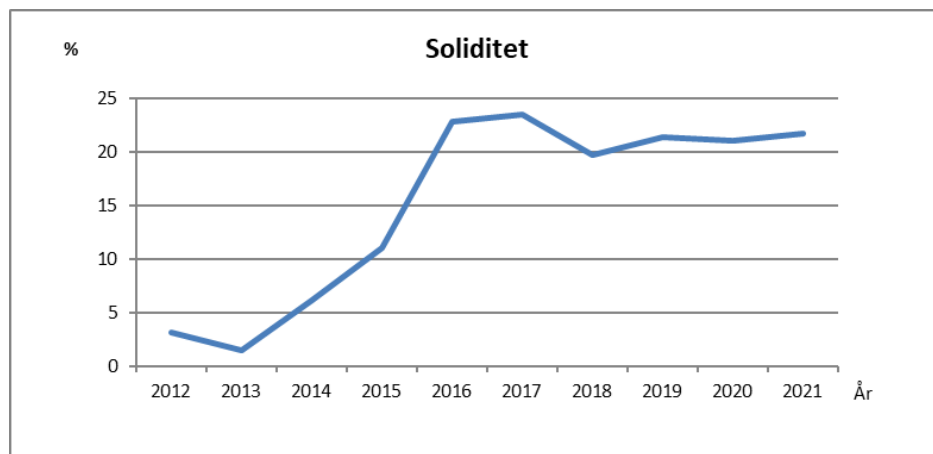
Inlåningen till kommunen uppgår till 29 tkr per invånare 2021-12-31, målet uppnås. Totalt upplånat belopp är 340 mnkr och antal invånare är 11 711 personer.

3. Förmögenhetsutveckling

- Soliditeten i Ovanåkers kommun ska förbättras.

Målet är uppnått. Soliditeten är vid årets slut 21,7 %. Soliditeten 2020 var 21,1 %. Soliditeten mäts inkl. ansvarsförbindelsen för pensioner.

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

I kommunens utvärdering av den finansiella ställningen redovisas både kommunkoncernens och kommunens ställning. Uppföljning görs under rubrikerna: resultatutvecklingen, kommentarer på intäkter och kostnader, budgetföljsamhet, investeringsuppföljning, soliditetsutvecklingen samt pensionsskulden.

Resultatutveckling

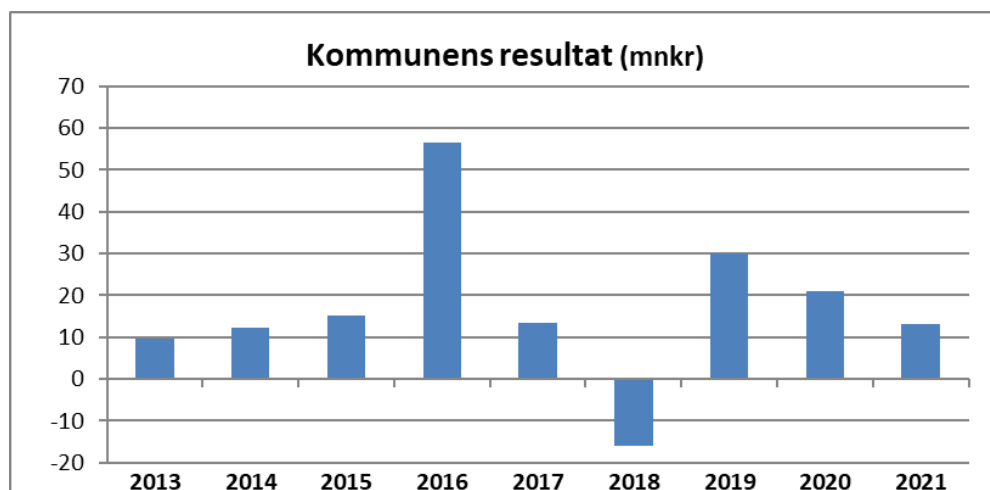
Tabellen nedan syftar till att ge en bild av resultatutvecklingen de senaste åren för kommunen och de bolag som ingår i kommunkoncernen.

Årets resultat (tkr)

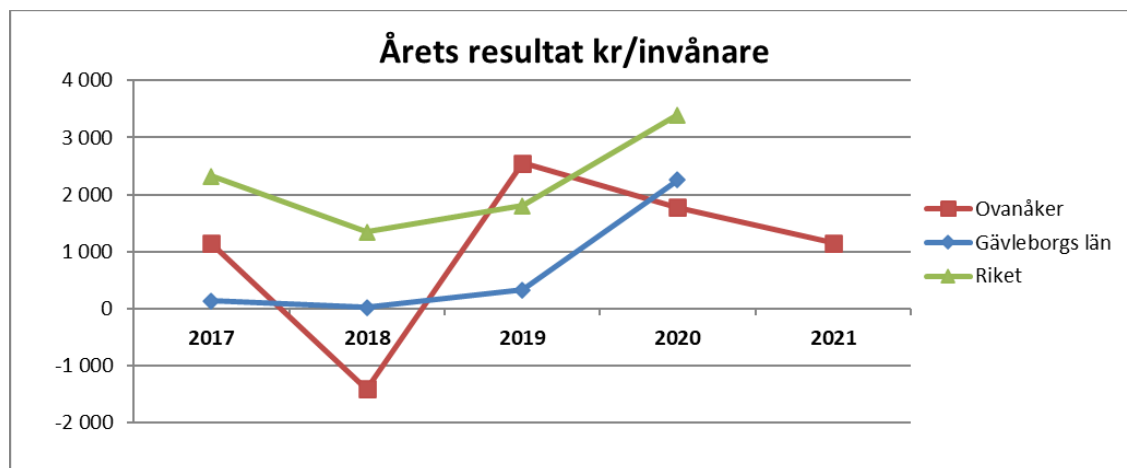
	2021	2020	2019	2018	2017
Kommunen	13 463	20 749	29 850	-22 292	13 293
varav VA	0	1 243	-786	-457	-267
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	473	5 107	1 579	4 077	11 436
Alfta Industricenter AB	1 384	1 047	803	579	674
Helsinge Net Ovanåker AB	1 115	900	608	635	334
Helsinge Vatten AB	0	0	0	0	0
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	1 214	1 435	446	2 644	2 357

Kommunens nettokostnader är 751,5 mnkr, skatteintäkter och generella bidrag är 755,8 mnkr vilket gör att verksamhetens resultat blir 4,3 mnkr. Resultatet efter finansiella poster är 13,5 mnkr, de finansiella intäkterna och kostnaderna blev 2021 9,2 mnkr.

Ovanåkers kommun redovisar positiva resultat som regel, 2018 är ett undantag. Kommunens finansiella mål är att det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet ska uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar ca 7,5 mnkr. För 2018 års resultat var det två faktorer som påverkade resultatet till att bli -22,3 mnkr, ökade kostnader för placeringar inom Individ- och familjeomsorg (IFO) för barn & unga samt vuxna men också en större förändring av kommunens pensionsavsättning. 2016 var ett år där resultatet påverkades starkt av kommunens flyktigmottagande och av att staten samt Migrationsverket gav ett utökat stöd. Bilden nedan visar kommunens resultat från 2013 och fram till 2021.

Vi kan definiera årets resultat för Ovanåkers kommun i förhållande till antalet invånare så går det bättre att jämför med Riket samt ovägt medel för Gävleborgs kommuner. 2019 hade Ovanåkers kommun ett relativt starkt resultat i kr/invånare men 2020 sjönk kommunens resultatnivå och både Riket och Gävleborgs kommuner hade ett bättre resultat i kr/invånare. För 2021 finns bara uppgifter för Ovanåkers kommun.

Eftersom VA-verksamheten under några år redovisade underskott så togs det fram en plan för hur detta skulle regleras. Från och med 2020 höjdes bruksavgifterna med 6 %. Den höjningen tillsammans med en 1-1,5 % höjning 2021 och 2022 beräknades finansiera det uppkomna underskottet. Under 2020 blev resultatet för VA-verksamheten 1,2 mnkr vilket innebär att det ackumulerade underskottet för VA-kollektivet i Ovanåkers kommun blev återställt i sin helhet. VA-verksamhetens resultat blev 0,3 mnkr men eftersom det sedan tidigare finns ett litet överskott för VA-kollektivet så redovisas resultat till 0 mnkr efter att överskottet bokats om som en skuld till VA-kollektivet. Det ackumulerade överskott för VA-kollektivet är vid årsskiftet 0,3 mnkr.

Resultatet för Alfta-Edsbyns Fastighets AB enligt koncernredovisningen är 0,5 mnkr. Det redovisade resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är 0,7 mnkr, vilket är 2,9 mnkr sämre än budget. De skador som uppstod på en av bolagets fastigheter i Alfta efter ett skyfall i slutet av juni har under året kostat 1,6 mnkr. Övriga större negativa avvikelser mot budget under året är ökade vakanser 0,6 mnkr, fastighetsskötsel och reparationer 2,0 mnkr, inre och yttre underhåll 2,5 mnkr. Positiva avvikelser mot budget redovisas för övriga intäkter med 1,5 mnkr samt personalkostnader 4,1 mnkr. Den positiva avvikelsen för personal förklaras främst av att mer underhåll har utförts med egen personal, ersättningar i samband med sjukfrånvaro samt pensionskostnader och sociala avgifter. I samband med bokslutet har värdering av bolagets fastighetsbestånd skett, något nedskrivningsbehov föreligger inte. Resultatmålet enligt ägardirektivet uppnås ej för 2021 i och med de resultatavvikelser som redovisades ovan.

Alfta Industricenter AB redovisar ett resultat enligt koncernredovisningen på 1,4 mnkr. Aicabs resultat före skatt är 1,8 mnkr vilket är 0,3 mnkr bättre än budget. De främsta förklaringarna till den positiva resultatavvikelsen jämfört med budget är 0,2 mnkr högre intäkter, 0,4 mnkr snöröjning och yttre skötsel, el 0,1 mnkr, övriga driftskostnader, 0,2 mnkr. Ränteläget har fortsatt varit gynnsamt vilket gör att räntorna är 0,1 mnkr lägre än budget. Kostnaderna för akut underhåll överstiger budget med 0,6 mnkr och förklaras främst av de extra kostnader som skyfallet i juni förorsakade. Resultatmålet enligt affärsplanen (4 % av omsättning) är uppnått. Ett mål i affärsplanen är att bolagets fastigheter skall öka eller bibehålla värdet. I

samband med bokslutet har en intern fastighetsvärdering skett av samtliga industrifastigheter som bolaget äger. Denna utvisar att värdet överstiger det bokförda värdet. Nya och tillkommande hyresavtal samt minskade driftskostnader bidrar till detta.

Resultatet för Helsinge Net Ovanåker AB enligt koncernredovisningen är 1,1 mnkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är 1,4 mnkr. En positiv resultat i samma storleksordning som föregående årsbokslut. Ett ökat intresse för fler företagstjänster och snabbare privat tjänster har hjälpt till att hålla resultatet på en stabil nivå trots den ekonomiska utmaning utbyggnader i områden med allt glesare befolkningsstruktur innebär.

Helsinge Vatten ABs resultat baseras på självkostnadsprincipen och redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet. För att uppnå nollresultat i Helsinge Vatten regleras driftbidrag från respektive VA kommun mot utfall av driftskostnad i verksamheten.

Bollnäs Ovanåker Renhållnings AB redovisar ett resultat i koncernen på 1,2 mnkr, vilket är Ovanåkers kommuns andel av bolagets resultat (33 %). Bolagets totala resultat före bokslutsdispositioner och skatt är 4,6 mkr, 0,4 mnkr över budget. Taxekollektiven i Bollnäs och Ovanåker, som bedrivs enligt självkostnadsprincip, lämnar tillsammans ett överskott på 2,4 mkr. Detta till följd av att högre skrotintäkt även kommer kollektiven till godo samt att kostnaden för avfallshantering är lägre än beräknat. Enligt redovisningsprinciper för avfallsbranschen skjuts överskottet fram som ett överuttag och bidrar till att något begränsa höjning av framtida taxa. Under 2022 kommer bl a kostnaden för brännbart avfall att öka kraftigt och där kommer överskottet väl till pass. Intäkterna är totalt 1,6 mkr över budget. Ersättningen för metallskrot har varit gynnsam under hela året och är den största förklaringen till avvikelsen. Slam från enskilda brunnar är en ny verksamhet från 2021 och där överstiger intäkten budget med 0,6 mnkr. Däremot når inte intäkten från verksamhetsavfall målet. Totalt är kostnaderna 1,2 mkr högre än budget. Krossningstjänsten till BEAB når ny rekordnivå med drygt 67 500 ton. Den stora mängd som produceras innebär också ökade kostnader för underhåll. Totalt överstiger kostnaden för underhåll av kvarnanläggning och lastmaskiner budget med 1,7 mkr. Personalkostnaden är 1 mkr lägre än budget. Senarelagda anställningar men också lägre kostnad för utbildning bidrar. Kostnad för insamling och hantering av avfallet överstiger budget med 0,6 mnkr där den nya slamhanteringen förklarar större delen av avvikelsen.

Koncernens intäkter och kostnader (tkr)

	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	299 020	314 983	332 157	337 674	331 290
Verksamhetens kostnader	-967 794	-930 041	-939 798	-953 453	-912 774
Avskrivningar	-70 453	-65 711	-56 938	-61 360	-49 324
Verksamhetens nettokostnad	-739 227	-680 769	-664 579	-677 139	-630 808
Skatteintäkter och statsbidrag	755 758	722 652	699 986	672 856	666 030
Finansnetto	930	-12 833	-2 499	-10 262	-7 239

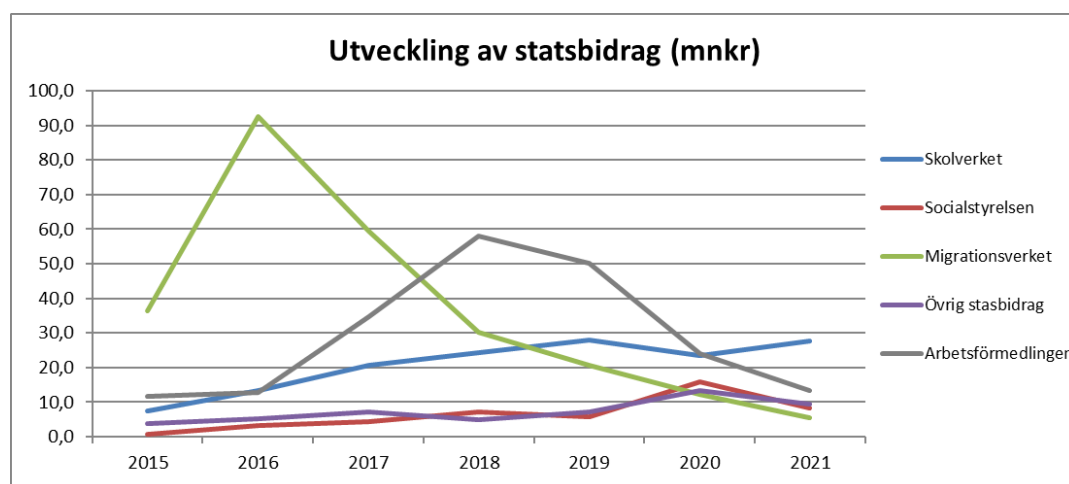
Denna tabell får visa trenden de senaste fem åren för kommunkoncernens intäkter och kostnader. Att verksamhetens intäkter minskat under 2020 och 2021 beror främst på att de bidrag och kostnadsersättningar som kommunen får från staten minskat. Verksamhetens kostnader har minskat några år men under 2021 har det skett en större ökning av verksamhetens kostnader. Avskrivningar, som består av både

avskrivningar och nedskrivningar, har ökat under senare år. Denna ökning beror främst på att kommunen men även bolagen under de senaste åren genomfört stora investeringar. Jämförelsen av avskrivningar över tid försvåras av att det enskilda år har gjorts relativt stora nedskrivningar men även återföring av tidigare gjorda nedskrivningar. Ökningen av avskrivningar är ca 20 mnkr från 2017 till 2021. Skatteintäkter och statsbidrag ökar varje år och 2020 och 2021 har extra generella statsbidragen betalats ut med 21,9 mnkr och 7,6 mnkr. Att kommunen sedan 2019 ska redovisa kommunens förvaltade pensionsmedel enligt marknadsvärdet har gjort att finansnettot kommer att variera över tid, 2019 påverkade det finansnettot positivt med 7,2 mnkr medans 2020 var det en negativ påverkan med 4,8 mnkr och 2021 åter igen en positiv påverkan med 9,1 mnkr.

Kommunens intäkter och kostnader (tkr)

	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	143 077	166 252	186 015	194 050	195 004
Verksamhetens kostnader	-853 102	-826 815	-831 620	-859 979	-825 410
Avskrivningar	-41 470	-37 651	-31 503	-28 908	-26 318
Verksamhetens nettokostnad	-751 495	-698 214	-677 108	-694 837	-656 724
Skatteintäkter och statsbidrag	755 758	722 652	699 986	672 856	666 030
Finansnetto	9 200	-3 689	6 972	-311	3 987

Verksamhetens intäkter fortsätter att minska årligen. Den fortsatt enskilt största delen av verksamhetens intäkter är bidrag och kostnadsersättningar från staten, som uppgår till 51 % (58 %) av de totala intäkterna. Under 2017 var andelen bidrag och kostnadsersättningar från staten som störst, 69 %. Resterande intäkter består av taxor & avgifter, hyror, försäljningsintäkter samt försäljning av verksamhet och tjänster. För dessa övriga verksamhetsintäkter är det inte några större skillnader mellan åren. Det är minskade statsbidrag som är huvudförklaringen till att intäkterna totalt sett är 23,2 mnkr lägre än föregående år, minskningen mellan åren avseende statsbidrag är 23,9 mnkr. Detta är en trend som har varit de senaste åren och visas tydligt i bilden nedan. Ser vi på de största myndigheterna som ger bidrag till kommunen så framgår det tydligt att Migrationsverket går från den högsta utbetalningen på 92,7 mnkr under 2016 till att under 2021 betalat ut 5,4 mnkr till kommunen och att statsbidrag från Skolverket ligger ganska stabilt på en nivå på strax under 30 mnkr. Statsbidrag från Arbetsförmedlingen fortsätter att minska och var 2021 13,5 mnkr, 2018 var det år som bidragen var som störst, 58 mnkr.

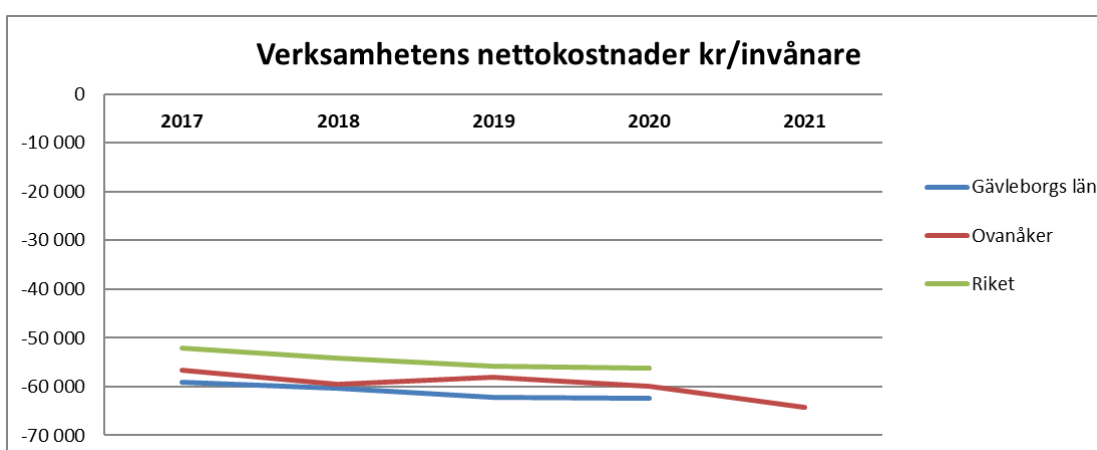

Den enskilt största kostnadsposten bland verksamhetens kostnader är personalkostnader, Personalkostnaderna inklusive pensionskostnader står för 67% av verksamhetens kostnader. Personalkostnaderna har ökat med 13,7 mnkr mellan 2020 och 2021. Under de senaste åren har trenden annars varit att personalkostnaderna minskat, främst beroende på att antalet tillsvidareanställda årligen minskat. 2017 var det 975 personer som var tillsvidareanställda i kommunen men sedan dess har det skett en årlig minskning i antalet anställda för att under 2020 vara 919 personer. En av orsakerna till att antalet tillsvidareanställda minskade stadigt de senare åren var att den verksamhet som finansierats via statsbidragen från Arbetsförmedlingen och Migrationsverket minskat. Antalet tillsvidareanställda 2021 är 953 personer. Pensionskostnader är en del av kommunens personalkostnader och under 2021 skedde en relativt stor ökning av pensionskostnaderna, 8,4 mnkr högre än budgeterat. Styrelsen för SKR beslutade i april 2021 att anta ändringar i livslängdsantagandet i RIPS samt att rekommendera kommuner att tillämpa de nya parametrarna vid beräkning av pensionsskuldens storlek. För Ovanåkers kommuns del innebär det en redovisad pensionskostnad på 3,3 mnkr och förklarar merparten av de ökade pensionskostnaderna. Kostnader för köp av huvudverksamhet, som de senaste åren minskat, ökade mellan 2020 och 2021 med 5,2 mnkr. För övriga kostnadsposter är det mindre skillnader mellan åren.

Avskrivningarna på byggnader och anläggningar samt maskiner och inventarier fortsätter att öka sedan 2017 då det låg på en nivå på 26,3 mnkr till att för 2021 vara 41,5 mnkr. Den ökningen avskrivningar som varit de senaste åren beror på att det skett stora investeringar på kommunens byggnader och anläggningar. Under året har en återföring av nedskrivning gjorts med 0,9 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader är summan av verksamhetens intäkter minus kostnader för avskrivningar och verksamhetskostnader. Nettokostnaden blir negativ eftersom kostnaderna är högre än verksamhetens intäkter. Nettokostnaden visar hur stor del av verksamheten som kommunen måste finansiera med skattemedel, generella statsbidrag och utjämning samt finansnetto. Nedan visas utvecklingen av kommunens nettokostnader tillsammans med Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) samt riket.

Verksamhetens nettokostnader är för 2021 751,5 mnkr, en ökning av kommunens nettokostnader med 53,3 mnkr sedan 2020. Nettokostnaden visar hur stor del av verksamheten som kommunen måste finansiera med skattemedel och statsbidrag och ökningen var mellan åren 33,1 mnkr. Ställer vi nettokostnaderna i relation till antalet invånare och jämför med riket samt Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) så var nettokostnaderna något lägre än Gävleborgs läns övriga kommuner fram till 2020 men högre än riket. För

2021 finns inte aktuella siffror att jämföra med.

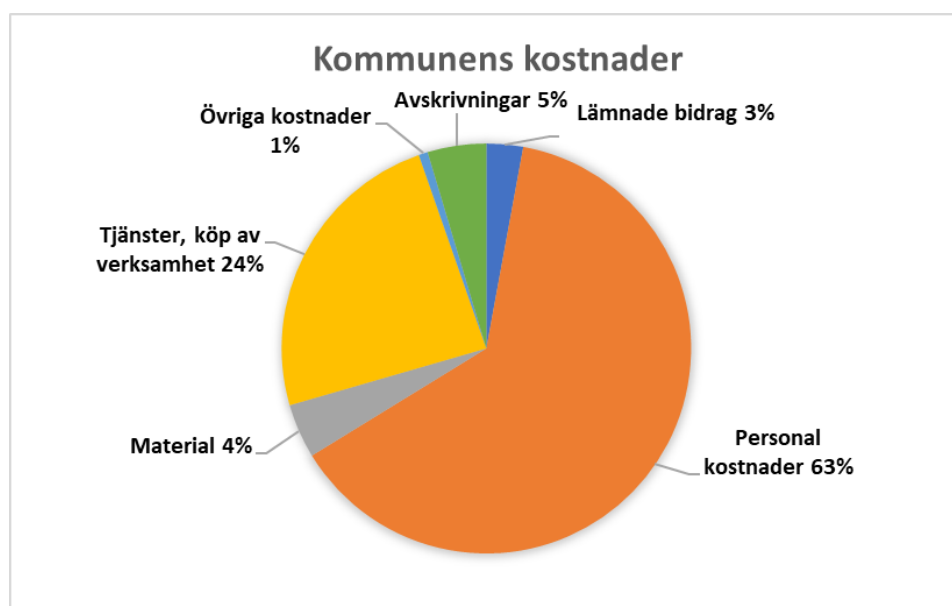
Skatter och generella statsbidrag blev totalt 755,8 mnkr, vilket är 33,1 mnkr högre än föregående år.

Skatteintäkterna ökade med 22,8 mnkr och generella statsbidrag och utjämning ökade med 10,3 mnkr.

Under 2020 fick kommunen extra generella statsbidrag på totalt 21,9 mnkr och i år så har kommunen fått 7,6 mnkr i extra generella statsbidrag (Skolmiljarden och God vård och omsorg).

Finansnettot blev 9,2 mnkr för 2021 vilket är en stor skillnad mot tidigare år. Eftersom kommunen, sedan 2019, ska redovisa realiserade vinster och förluster på kommunens förvaltade pensionsmedel i resultaträkningen så blir det stora variationer mellan åren beroende på aktuellt marknadsvärde. Under 2021 blev det realiserade marknadsvärdet 9,1 mnkr, föregående år blev det -4,8 mnkr.

Sammanfattningsvis kan kommunens intäkter och kostnader illustreras i dessa bilder, som visar vart pengarna kommer ifrån och vart de går.

Budgetföljsamhet

Att följa upp det redovisade resultatet mot den beslutade budgeten på olika nivåer är viktigt. Nedan redovisas koncernens och kommunens budgetföljsamhet. För att förstå eventuella avvikelser bättre sammanfattar vi nämndernas budgetföljsamhet men för utförligare beskrivning av nämndernas resultat och budget så finns ytterligare information under respektive nämnds verksamhetsberättelse i årsredovisningens del 2.

Koncernens budgetföljsamhet (tkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	318 705	299 020	-19 685
Verksamhetens kostnader	-965 597	-967 794	-2 197
Avskrivningar	-70 097	-70 453	-356
Verksamhetens nettokostnad	-716 989	-739 227	-22 238
Skatteintäkter och statsbidrag	725 752	755 758	30 006
Finansnetto	-9 298	930	10 228
Resultat	-535	17 461	17 996

Sammanställer vi kommunens och bolagens respektive budgetar får vi en budget för koncernen. Det totala budgeterade resultatet för koncernen blir -0,5 mnkr. Att koncernen totalt sett budgeterar med ett underskott förklaras av att kommunen beslutat om en budget på -7,0 mnkr. Kommunen beslutade om en negativ budget med hänvisning till att resultatutjämningsreserven skulle användas för att kunna redovisa ett positivt balankravsresultat och inte behöver återställa resultatet inom 3 år. Det redovisade resultatet för koncernen blev 17,5 mnkr. Detta innebär en positiv budgetavvikelse på 18 mnkr.

Budgetavvikelsen för koncernens nettokostnader är -22,2 mnkr. Några av de största orsakerna till denna avvikelse är att fastighetsskötsel, reparationer och underhåll för Aefab blivit 4,5 mnkr högre än budgeterat. Borabs underhåll av kvarnanläggning och lastmaskin har kostat 1,7 mnkr mer än budgeterat. Kommunens pensionskostnader blev 8,4 mnkr högre än budget och att det gjorts utrangeringar på kommunens fastigheter och mark på 6,5 mnkr. Personalkostnaderna både för Aefab och Borab har varit lägre än budgeterat, tillsammans 5 mnkr.

Kommunens skatteintäkter och statsbidrag blev totalt 755,8 mnkr, en positiv budgetavvikelse med 30,0 mnkr. 22,4 mnkr är ökningen av skatteintäkter och statsbidrag, utjämning. Och 7,6 mnkr av denna ökning avser extra generella statsbidrag som betalats ut till kommunen, Skolmiljarden och God vård och omsorg.

Finansnettot för koncernen budgeterades till -9,3 mnkr, utfallet blev 0,9 mnkr, vilket blir en positiv budgetavvikelse på 10,2 mnkr. Kommunen har under året haft en kraftig återhämtning på värdet av kommunens pensionsplaceringar som gett en orealiserad vinst på 9,1 mnkr, detta är den huvudsakliga orsaken till budgetavvikelsen för finansnettot.

Kommunens budgetföljsamhet (tkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	160 000	143 077	-16 923
Verksamhetens kostnader	-851 276	-853 102	-1 826
Avskrivningar	-40 894	-41 470	-576
Verksamhetens nettokostnad	-732 170	-751 495	-19 325
Skatteintäkter och statsbidrag	725 752	755 758	30 006
Finansnetto	-583	9 200	9 783
Resultat	-7 001	13 463	20 464

Det budgeterade resultatet för kommunen är -7,0 mnkr. När budgeten för 2021 antogs i november 2020 beslutades det att kommunen skulle använda resultatutjämningsreserven (RUR) och med hjälp av en återföring från resultatutjämningsreserven kunna redovisa ett positivt balanskravsresultat. Den budget som då antogs var -3,9 mnkr och under året har kommunfullmäktige fattat beslut om förändringar av budgeten med -3,1 mnkr. Det redovisade resultatet för kommunen är 13,5 mnkr, en positiv budgetavvikelse på 20,5 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 19,3 mnkr sämre än budget men eftersom skatteintäkter och statsbidrag samt finansnettot tillsammans är 39,8 mnkr bättre än budgeterat redovisar kommunen en positiv budgetavvikelse. Kommunens balanskravsresultat blev 3,3 mnkr vilket innebär att kommunen inte behöver använda av resultatutjämningsreserven eller återställa ett underskott under de kommande 3 åren. Detta innebär också att kommunens resultatutjämningsreserv fortsatt uppgår till 27,7 mnkr.

Verksamhetens intäkter är 16,9 mnkr lägre än budgeterat och det beror främst på minskade bidrag och kostnadsersättningar från staten. Det är främst Migrationsverket som står för denna minskning. När vi fastställer budgeten för ett kommande år är det ofta en utmaning att lägga en budget för kommunens intäkter specifikt, det är mer relevant att jämföra budget och utfallet för verksamhetens nettokostnader. För mer beskrivningar av utvecklingen av kommunens intäkter se analysen ovan över kommunens intäkter och kostnader. Verksamhetens kostnader blev 1,8 mnkr högre än budgeterat och avskrivningarna blev 0,6 mnkr högre än budgeterat. Verksamhetens nettokostnader blev -751,5 mnkr, budgeten för verksamhetens nettokostnader var -732,2, alltså 19,3 mnkr högre nettokostnader än budgeterat. De främsta orsakerna till denna budgetavvikelse är att kommunens pensionskostnader blev 8,4 mnkr högre än budget och att det gjorts utrangeringar på kommunens fastigheter och mark på 6,5 mnkr.

Skatteintäkter och statsbidrag blev totalt 755,8 mnkr, vilket är 30,0 mnkr mer än budgeten för året.

Återhämtningen i ekonomin under 2021 blev bättre än prognostiserat och det blev en starkare utveckling av skatteunderlaget än den bedömning som gjordes inför året när budgeten för 2021 beslutades. 7,6 mnkr av denna ökning avser extra generella statsbidrag, Skolmiljarden och God vård och omsorg. 22,4 mnkr är ökningen av skatteintäkter och statsbidrag, utjämning.

Finansnettot, finansiella intäkter och kostnader, redovisar ett resultat på 9,2 mnkr att jämföra mot budgeten på -0,6 mnkr, en positiv budgetavvikelse med 9,8 mnkr. Den enskilt största orsaken till den positiva budgetavvikelsen är realiserade vinster på kommunens pensionsplaceringar. Det realiserade resultatet är 9,1 mnkr, det realiserade är 0,3 mnkr. Kommunen har under året haft en kraftig återhämtning på värdet av pensionsplaceringarna och marknadsvärdet var vid årets utgång 76,7 mnkr, marknadsvärdet var vid årets

ingång 67,3 mnkr. För övriga finansiella intäkter och kostnader är det små avvikelser mot budget.

Kommunala nämndernas avvikelse (tkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd	-1 164	-1 162	2
Kommunstyrelsen	-151 693	-156 917	-5 224
VA	500	0	-500
Miljö- och byggnämnden	-5 160	-4 627	533
Barn- och utbildningsnämnden	-275 875	-277 588	-1 713
Socialnämnden	-287 241	-286 017	1 224

Kommunens nämnder har totalt en budget på 720,6 mnkr och utfallet för året är 726,3 mnkr vilket blir ett budgetunderskott på 5,7 mnkr. Nedan redovisas en sammanfattande beskrivning av budgetavvikelserna men under respektive nämnds verksamhetsberättelser förklaras det ekonomiska utfallet mer utförligt.

Kommunfullmäktige, revision och valnämnden följer den beslutade budgeten för året.

Kommunstyrelsen är den nämnd som har den största budgetavvikelsen detta år, ett budgetunderskott på 5,2 mnkr. Underskottet beror till största del på utrangeringar av mark och fastigheter, 6,5 mnkr och ett avgångsvederlag på 2 mnkr. Kommunens väghållning gör ett budgetöverskott med 1,2 mnkr och underhåll på våra fastigheter är 2 mnkr lägre än budgeterat. I övrigt har det varit lägre driftskostnader orsakat av delledigheter, lägre konsultkostnader samt verksamhet som tvingats hållas helt eller delvis nedstängda pga covid-19.

Vatten och avloppsverksamhetens resultat blev 0,3 mnkr men eftersom det sedan tidigare finns ett litet överskott för VA-kollektivet så redovisas resultat till 0 mnkr efter att överskottet bokats om som en skuld till VA-kollektivet. Det ackumulerat överskott för VA-kollektivet är vid årsskiftet 0,3 mnkr. VA-verksamheten hade budgeterat ett överskott på 0,5 mnkr.

Miljö- och byggnämnden redovisar ett budgetöverskott på 0,5 mnkr. Överskottet avser framförallt att miljö- och byggchef har ett annat tillfälligt chefsuppdrag på kommunstyrelseförvaltningen andra halvan av året samt planerade föräldraledigheter under våren.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar totalt sett ett budgetunderskott på 1,7 mnkr. Förskolan redovisar ett budgetunderskott på 1,8 mnkr där ökade personalkostnader är den största förklaringen. Grundskolan står för det största budgetunderskottet på 4,3 mnkr. De största bidragande faktorerna till underskott för grundskola är att kostnader för personal och skolskjutsar blev högre än budgeterat. En ytterligare orsak till underskottet är att intäkterna från Migrationsverket för att bedriva undervisning för de nyanlända har minskat betydligt under året. Gymnasiet, SFI och Vuxenutbildningar redovisar tillsammans ett budgetöverskott på 4 mnkr. Förklaringarna till detta är att kostnader för gymnasiestudier på annan ort blev lägre än budgeterat men framförallt generade Vuxenutbildningar mer statsbidragsintäkter än budgeterat.

Socialnämnden redovisar totalt sett ett budgetöverskott på 1,2 mnkr. Individ- och familjeenheten redovisar ett budgetunderskott på 2,1 mnkr. Den främsta orsaken till underskottet är högre försörjningsstöds-kostnader än budgeterat, 4,1 mnkr. För Omsorgsenheten redovisas ett budgetöverskott med 0,8 mnkr. Främst beror Omsorgsenhetens överskott på att den dagliga verksamheten redovisat ett budgetöverskott då det varit

minskad aktivitet pga restriktioner kopplat till covid-19. Bostad med särskild service och korttidsverksamhet redovisar ett budgetöverskott då inte alla platser varit belagda vilket medfört minskad personalbemanning. För personlig assistans redovisas ett budgetunderskott då det är fler brukare och ökade insatser än budgeterat. För Omvårdnadsenheten redovisas ett budgetöverskott med 1,4 mnkr. Det har under året varit några större budgetavvikelser för Omvårdnadsenheten. Hälso- och sjukvårdsinsatser och hemtjänsten redovisar budgetunderskott på 5,1 mnkr då mer personal än budgeterat har krävts utifrån att insatserna och omfattningen på insatserna varit större än budgeterat. För särskilt boende inklusive korttids- och dagverksamhet redovisas ett budgetöverskott på 4,4 mnkr vilket främst har att göra med att det på demensboendet Näskullen fanns budget för åtta platser vilka inte har behövts förrän i slutet av 2021 och att det inom vissa verksamheter funnits restriktioner kopplat till covid-19. Under 2021 redovisas även budgetöverskott på 3,3 mnkr på grund av nettointäkter till följd av att statsbidrag inte varit budgeterat. Under året har det för socialnämnden redovisats merkostnader relaterade till covid-19 med totalt 7,5 mnkr. Merkostnaderna har finansierats med statsbidraget för god vård och omsorg samt intäkter för merkostnader för covid-19 avseende december 2020.

Kommunens investeringar

Årets investeringar uppgick till 88,2 mnkr exkl. leasingbilar (146,0 mnkr).

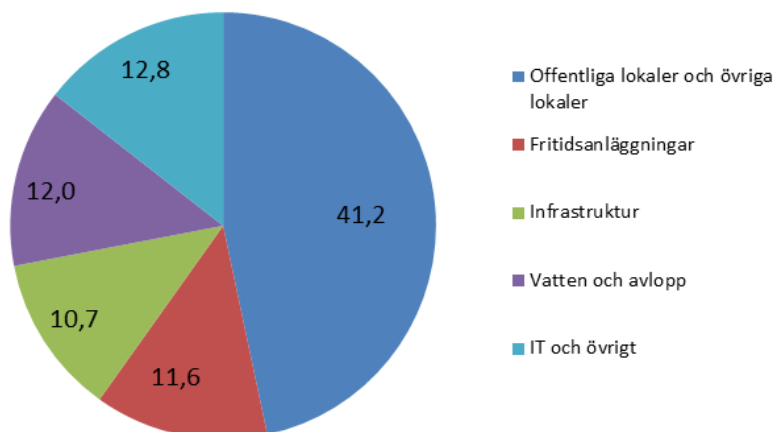
Investeringsbudgeten för 2021 var 133,5 mnkr. Budgetöverskottet på 45,3 mnkr orsakas av investeringar som inte avslutas under året. De största differenserna avser investeringsprojekten nedan:

- Ny förskola Alfta: budgeterat för 2021 är 13,9 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 0,3 mnkr. (+13,6 mnkr). Projektering pågår och detaljplanen har vunnit lagakraft. Beräknad byggstart är kvartal 2 2022.
- Alfta sporthall ridåvägg och golv: budgeterat för 2021 är 6,5 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 0 mnkr. (+6,5 mnkr). Inga inkomna anbud på upphandling. Upphandling läggs ut igen 2022.
- Celsius simhall bassängrenovering: budgeterat för 2021 är 3,4 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 0 mnkr. Inga anbud på upphandling. Upphandling läggs ut igen 2022.
- Iordningställande av lokaler för IFO: budgeterat för 2021 är 3 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 0 mnkr. Dialog förs med Socialförvaltningen om att hitta en lämplig lokalisering för personalen inom IFO. En arkitekt kommer att upphandlas för att ta fram två förslag på lösningar. Nästa steg blir att komma fram till en lösning som fungerar för Socialförvaltningen. Planerad byggstart är under 2022.

Investeringarna 2021 fördelades enligt några olika delområden, se diagram.

Delområden investeringar 2021 (Belopp i mnkr anges i diagrammet)

Mer information kring årets investeringar finns på sidan Investeringsredovisning.

De under året avslutade investeringarna redovisar ett budgetunderskott på 34,9 mnkr. De fem största avvikelserna är:

- Näskullen (demensboende 48 platser): -20,0 mnkr. Budgeterat var 100 mnkr och nettoutgifterna uppgick till 120 mnkr. Fördyringar på grund av bland annat: Förskjuten byggstart, tjällossning som påverkade avlopp, fördyringar i slutfakturer och möbler som inte vad budgeterade i projektet och åtgärdande av slukhål i marken.
- Celsiusskolan: samlad F-9: -13,0 mnkr. Budgeterat var 170 mnkr och nettoutgifterna uppgick till 183,0 mnkr. Ökade kostnader på grund av avsaknad av ritningar över befintligt utseende, mycket sanering av farliga ämnen, sena ändringar från verksamheten.
- VA-åtgärder gemensamma med gatuplan 2021: -0,8 mnkr. Budgeterat 1 mnkr och nettoutgifterna uppgick till 1,8 mnkr. Åtgärder på Myrvägen, Viksjöfors etapp 2. 1,2 Mkr. Övrigt är utfall Långgatan ej budgeterat.
- Celsiusskolan inredning och teknik, ytterligare: -0,6 mnkr. Budgeterat 0 mnkr och nettoutgifterna uppgick till 0,6 mnkr. Kostnaden avser byggnation/ändringar av klassrum inklusive arbetskostnader. Förvaltaren ansåg att kostnaden skulle fördelas till verksamheten.
- Inläckageåtgärder VA 2021: -0,5 mnkr. Budgeterat 0,8 mnkr och nettoutgifterna uppgick till 1,3 mnkr. Beslut att göra investering vid Sommars trots 30% över budget. Utfall blev dock lägre än kostnadskalkyl.

Kommunens fem största investeringsprojekt

	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
	Budget aggregera t	Nettoinv aggregera t	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
Alla investeringsprojekt	457 947	446 976			133 504	88 205	45 299
Alftaskolan: Ombyggnad F-9	55 165	52 841	55 165	0	24 839	22 515	2 324
Alfta ishall: Ispist	8 500	5 515	8 500	0	8 500	5 515	2 985
Alftaskolan inredning och teknik	4 885	4 986		-101	4 885	4 986	-101
Celsiuskolan skolgård	3 000	4 421	4 421	-1 421	3 000	4 421	-1 421
Gårdtjärnsberget: Pistmaskin	3 395	3 395		0	3 395	3 395	0

Koncernbolagens investeringar

Alfta Edsbyns Fastighets AB genomförde under året investeringar (färdigställda och pågående) på totalt 23,4 mnkr. Detta är 15,8 mnkr lägre än budget och förklaras av utbetalning för 65Trygg Backa 2022 istället för 2021, 8,7 mnkr. Under året har ett lån på 20 mnkr upptagits som en del i finansieringen av 65Trygg Backa. I övrigt så finansieras årets investeringar via internt tillförda medel.

Årets investeringar på Alfta Industricenters fastigheter i uppgår till 7,4 mnkr. Budget för investeringar efter tilläggsbeslut var på 7,9 mnkr. Vid årets utgång är 0,9 mnkr pågående och avräknas under 2022.

Finansiering av årets investeringar har skett med interna tillförda medel, 6,3 mnkr samt nyttjande av kommunkoncernens kredit.

Årets investeringar har genomförts med egna och bidragsmedel. Arbetet med att bygga fiber till småorter och glesbygdsområden har hittills till stor del möjliggjorts genom hjälp av bidragsmedel från EUs strukturfonder samt genom samordningsvinster i samförlägningsprojekt med elbolag.

Helsing Net Ovanåker AB har under året investerat 9,8 mnkr i infrastruktur för datakommunikation, efter investeringsbidrag är investeringarna 4,8 mnkr.

Investeringarna för Bollnäs Ovanåker Renhållning AB utgörs av utbyggnad av carport, åtgärder på kvarnanläggningen samt modul till debiteringssystemet till följd av den nya slamhanteringen, totalt 1,2 mkr. Till följd av långa leveranstider har planerad investering i lastmaskiner mm skjutits till 2022.

Finansiering och kassaflöde

Kommunens budgeterade kassaflöde utgår från faktiskt beslutad budget för verksamheten och den då budgeterade investeringsvolymen. Årets kassaflöde blev 26 mnkr, det budgeterade kassaflödet för 2021 var -11 mnkr. Förklaringar till att kassaflödet är positivt är att kassaflödet från den löpande verksamheten blev högre när resultatet blev bättre än budgeten för året, utfallet på investeringsverksamheten blev 10 mnkr lägre än budgeterat. Vid årets utgång är de upptagna lånen i Kommuninvest 340 mnkr, vilket är en ökning under året med 40 mnkr. För mer detaljerad beskrivning av årets kassaflöde se Kassaflödesanalysen. Likvida medel och kortfristiga placeringar var vid årets början 128,7 mnkr och vid årets slut 154,2 mnkr.

Kassaflöde (mnkr)

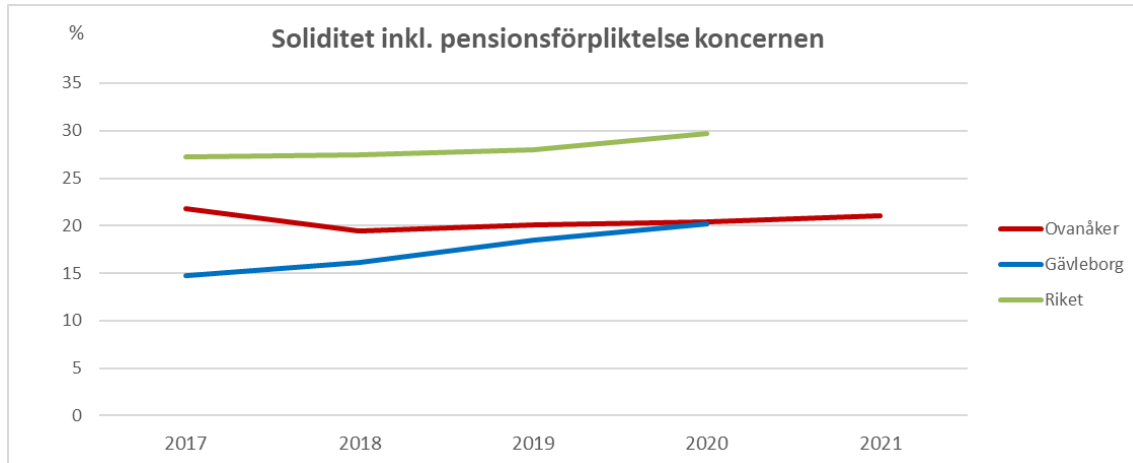
	Budget	Utfall
Kassaflöde från den löpande verksamheten	48	73
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-99	-89
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	40	42
Perioden kassaflöde	-11	26

Soliditet

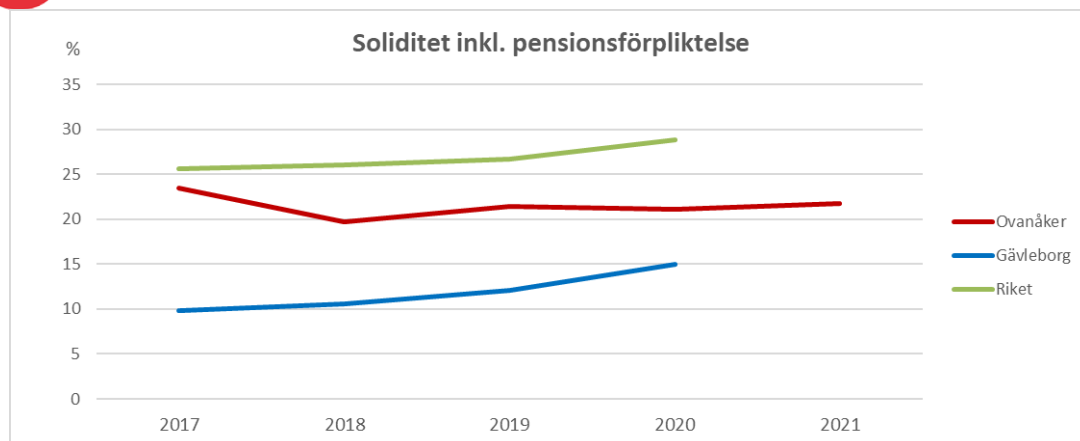
Kommunkoncernen och kommunens soliditet inkl. pensionsförpliktelser ligger på en relativt stabil nivå på lite över 20 % respektive 21%. Att nivån inte förändrats under åren, trots ökade investeringar de senaste fyra åren, beror framförallt på att pensionsförpliktelserna stadigt minskar samt positiva resultat.

Det är däremot en fortsatt tydlig trend att soliditeten exkl. pensionsförpliktelser stadigt minskar. För kommunkoncernen har soliditeten gått från 44,7 % 2017 till 34,8 % 2021. Kommunens soliditet exkl. pensionsförpliktelser har en ännu större skillnad sett över de senaste fem åren, den var 63,4 % 2017 och har sjunkit till 43,4 % 2021.

Jämför vi soliditeten inkl. pensionsförpliktelserna för kommunkoncernen med Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) och Riket de senaste åren syns att soliditeten för Ovanåkers kommun ligger relativt stabilt medans Gävleborg och Riket stadigt ökat sin soliditet. För 2021 finns bara uppgifter för Ovanåkers kommunkoncern.

Jämför vi soliditeten inkl. pensionsförpliktelserna för kommunen med Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) och Riket de senaste åren kan man notera att Gävleborgs läns kommuner fortsatt har en lägre soliditet än Ovanåkers kommun men att avståndet över tid har minskat. Soliditeten för Riket har gått från 25,6 % 2017 till 28,8 % 2020. För 2021 finns bara uppgifter för Ovanåkers kommun.

	2017	2018	2019	2020	2021
Koncernen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)	21,9	19,4	20,1	20,4	21,0
Kommunen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)	23,5	19,7	21,4	21,1	21,7
Koncernen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)	44,7	39,2	37,2	35,4	34,8
Kommunen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)	63,4	53,7	50,0	45,1	43,4

Pensionsskuld

Kommunkoncernens totala pensionsskuld (inkl. löneskatt) är 2021 325,3 mnkr. Den totala pensionsskulden är relativt stabil men prognoserna för de kommande två åren visar en minskning till att 2023 bli 316,2 mnkr. Under året har livslängdsantagandet ändrats och i december träffade man en överenskommelse om tillägg och ändringar i Avgiftsbestämd Kollektiv Avtalad Pension (AKAP-KL) samt vissa förändringar i Kollektiv Avtalad Pension (KAP-KL) som kommer att träda i kraft från och med 2023. Dessa större förändringar kommer även att påverka den framtida pensionsskulden men i dagsläget råder det stor osäkerhet kring vilka effekter detta kommer att få på kommunens pensionsskuld.

	2019	2020	2021	2022	2023
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl. särskild löneskatt	67 441	72 734	82 516	82 500	86 800
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	259 197	251 663	242 823	233 600	224 700
Total pensionsskuld	326 638	324 397	325 339	318 800	316 200

Känslighetsanalys

För att visa hur resultat för kommunkoncernen påverkas av en förändring med 1 % visas några av de största posterna i uppställningen nedan. Den mest markanta förändringen blir på räntekostnaderna. Då den genomsnittliga räntan just nu är 1 % så innebär en ökning med 1 procentenhet att räntekostnaderna fördubblas.

Effekten på kostnader och intäkter	+/- 1 %
Statsbidrag	1 mnkr
Skatteintäkter	5 mnkr
Generella statsbidrag och utjämning	2 mnkr
Personalkostnader	6 mnkr
Räntekostnader	8 mnkr

Balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Om resultatet blir negativt i ett bokslut är huvudprincipen att underskottet ska återställas inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Balanskravet gäller för kommunen som juridisk enhet och inte den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige kan med hänvisning till synnerliga skäl göra undantag från denna huvudprincip och besluta om att inte återställa hela eller delar av ett underskott. Kommunen kan då ta hänsyn till andra bedömningar som kan anses vara förenliga med god ekonomisk hushållning (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94) och hantera dessa inom ramen för KL:s regler för synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges ett antal exempel på företeelser som kan vara av sådan karaktär, tex. att den finansiella ställningen är så stark att det kan vara försvarbart att under en tid gå med underskott, eller att man har öronmärkt tidigare överskott för att användas till avgränsade och tillfälliga kostnadsökningar.

Det finns inga negativa balanskravsresultat från tidigare år att återställa.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 3 274 tkr.

Detta år är det inte möjligt att göra någon avsättning till resultatutjämningsreserven (RUR).

Resultatutjämningsreserven uppgår till totalt 27 696 tkr vid årsskiftet. Årets balanskravsresultat blir därmed 3 274 tkr.

Med hänvisning till synnerliga skäl exkluderas den förändring som görs på kommunens pensionsavsättning med anledning av förändrade livslängdsantagande. Motiveringen till hänvisningen synnerliga skäl är att det förändrade livslängdsantagandet påverkar kommunen på lång sikt och därför görs bedömningen att detta inte ska kräva ett eventuellt återställande av negativt balanskravsresultat inom tre år. Kommunen har heller inte några negativa resultat att återställa sedan tidigare och har en god ekonomisk ställning. Förändringen på livslängdsantagandet som ska exkluderas är 3 286 tkr, vilket innebär att årets balanskravsresultat efter synnerliga skäl är 6 560 tkr.

Balanskravsutredning

	2021	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	13 463	20 749	29 850
- Samtliga realisationsvinster	-1 123	-952	-1 503
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-9 066	4 792	-7 173
+/- Återföring av orealiserad vinst/förlust i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	3 274	24 589	21 174
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	-13 522	-14 174
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ Användning av medel för flyktingsituationen	0	0	565
Årets balanskravsresultat	3 274	11 067	7 565
Synnerliga skäl avseende ändrat livslängdsantagande i RIPS	3 286	0	0
Resultat efter synnerliga skäl	6 560	11 067	7 565

Väsentliga personalförhållanden

Att redovisa väsentliga personalförhållanden är att återge och följa upp ett antal personalstrategiska nyckeltal samt att ge en samlad beskrivning över vår största viktigaste resurs, medarbetarna.

Vi är många som arbetar i Ovanåkers kommun och koncernen. Antalet anställda räknas och presenteras på olika sätt vid olika sammanhang. I personalstatistiken gällande koncernbolagen ingår Bollnäs Ovanåkers Renhållnings AB, Alfta-Edsbyn Fastighets AB, Helsing Net Ovanåker AB samt Helsingevatten AB. Alfta Industricenter AB har ingen anställd personal.

Medarbetarna i siffror

Anställda i Ovanåkers kommun

	Kommunen			Koncernbolag		
	Kvinnor	Män	Totalt 2021	Kvinnor	Män	Totalt 2021
Tillsvidare	788	165	953	55	85	140
Tidsbegränsade	77	54	131	6	0	6
Tim	162	65	227	5	3	8
Årsarbetare*			1 065,16			

Den 31 december 2021 var totalt 953 medarbetare tillsvidareanställda i Ovanåkers kommun vilket är 34 personer fler än 2020.

I kommunen är 82,68 procent av andelen tillsvidareanställda kvinnor. Medellönen för tillsvidareanställda medarbetare i kommunen var den 31 dec 31 700 kr. Motsvarande siffra fördelat per kön var 31 278 kr för kvinnor och 33 713 kr för män.

I kommunkoncernens bolag är förhållande det motsatta, då det totalt är fler män än kvinnor som arbetar inom de kommunala bolagen. I bolagen är andelen kvinnor 39 procent. Alfta-Edsbyns Fastighets AB sticker ut bland bolagen med högre andel kvinnor än män.

Arbetsgivare och arbetstagare får komma överens om anställningar för begränsad tid under vissa förutsättningar. Det kan tex vara vikariat då medarbetaren anställs i någon annans ställe eller allmän visstidsanställning på begränsad tid vid ett tillfälligt ökat behov i verksamheten. Antalet tidsbegränsat anställda är detsamma som 2020 i Ovanåkers kommun. Timavlönade är personal som anställs för att täcka korttidsfrånvaro, framförallt inom personalintensiva verksamheter såsom vård och förskola.

Ur kompetensförsörjningsperspektiv är det viktigt att mäta årsarbetare. Årsarbetare är antalet arbetade timmar utförda av tillsvidareanställda, tidsbegränsat anställda och timavlönade i förhållande till heltidsmått. Bland tidsbegränsat anställda och timavlönade har kommunen sitt största rekryteringsunderlag.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad i %

	Kvinnor	Män	Totalt 2021	Totalt 2020	Totalt 2019
Kommunen	93,8	97,2	94,4	93,8	93,2

Arbetsgivarens målsättning är att alla som vill arbeta heltid ska erbjudas heltidsarbete. Att kunna erbjuda anställning på heltid är en viktig faktor för att vara en attraktiv arbetsgivare. När fler arbetar heltid, minskar

rekryteringsbehoven och den kompetens som redan finns tas tillvara på ett bättre sätt. Bättre förutsättningar för kontinuitet och kvalitet i verksamheten skapas, samtidigt som jobben blir attraktivare och jämställdheten ökar.

Det är glädjande att den genomsnittliga sysselsättningsgraden fortsätter att öka på totalen. Det är kvinnornas genomsnittliga sysselsättningsgrad som höjts med 0,7% medan männens minskat med 0,2%.

Inom koncernens bolag är den genomsnittliga sysselsättningsgraden högre. Bollnäs Ovanåkers Renhållning AB har en genomsnittlig sysselsättningsgrad på 97,3%, Helsinge Vatten AB 98,2%, Helsinge Net Ovanåker AB 100% samt Alfta-Edsbyns Fastighets AB 94,6%.

Åldersstruktur

	Kommunen			Koncernbolag		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Genomsnittlig medelålder i antal	47,1	45,7	46,9	-	-	-
-29 år	62	14	76	8	7	15
30 -39 år	150	43	193	13	16	29
40 -49 år	209	38	247	23	23	46
50 -59 år	252	50	302	16	26	42
60 år -	115	20	135	5	16	21

Medelåldern bland kommunens tillsvidareanställda är i princip oförändrad sedan i följ. Den genomsnittliga medelåldern är 46,9 år (47 år 2020).

Lägsta genomsnittliga medelålder har Bollnäs Ovanåkers Renhållning AB med en medelålder på 42,9 år. Den genomsnittliga medelåldern i övriga av koncernens bolag är för Alfta Edsbyns Fastighets AB 47 år, Helsingevatten AB 47 år, Helsinge Net Ovanåker AB 49,8 år.

Sjukfrånvaro i kommunen

Sjukfrånvaro %	2021	2020	2019	2018	2017
Total sjukfrånvaro	7,68	7,97	6,05	6,34	5,72
varav >60 dagar	48,71	33,42	46,96	50,54	47,4
Kvinnor	8,34	8,64	6,58	6,87	6,06
Män	4,72	5,56	4,49	4,77	4,53
-29 år	7,13	7,39	4,62	4,49	6,09
30 -49 år	7,53	8,35	6,26	6,38	5,02
50 år -	7,91	7,9	6,28	6,95	6,28

Att arbeta för att våra medarbetare håller sig friska över tid är viktigt för att vi ska klara vår kompetensförsörjning. Korttidsjukfrånvaron är fortsatt hög under 2021. Långtidssjukfrånvaron har ökat i förhållande till föregående år.

Oavsett om en anställd varit sjuk i covid-19 eller inte, så har coronapandemin inneburit ett förändrat beteende vilket avspeglas i sjukstatistiken. Arbetsgivaren har följt Folkhälsomyndigheten rekommendationer kring hur vi ska förhålla oss till sjukdom och lindriga symtom. I det fall en anställd kan arbeta hemifrån har

det varit möjligt att fortsätta arbeta trots lindriga symtom, men för de som inte kan arbeta hemma har minsta symtom inneburit att de måste avstå arbete. Det innebär att inom vissa av kommunens verksamheter har sjukfrånvaron faktiskt minskat i förhållande till föregående år, medan i personalintensiva verksamheter så som vård och omsorg har en fortsatt hög sjukfrånvaro.

Uttaget av sjuklön (första fjorton dagarna) har uppvisat kraftiga ökning under de perioder då smittspridningen har varit som värst, för att däremellan återgå till mer normala nivåer. Den korta sjukfrånvaron i kombination med uttaget av VAB samt karantänsregler har inneburit kraftiga svängningar i total frånvaro i verksamheten. I analysen av långtidssjukfrånvaron är signalen från verksamheten att möjligheten till rehabilitering av långtidssjukskrivna också har påverkats av coronapandemin, då vården har varit ansträngd och prioriterat bort en del ärenden.

Rehabverktyget gör det lättare för kommunens chefer att arbeta strukturerat med prehab och rehabprocessen. Systemet ger signal till chef bl. a när rehabiliteringsutredning ska göras och vid upprepad korttidsfrånvaro. Vid upprepad korttidsfrånvaro genomförs trepartssamtal med stöd av Företagshälsovården. Kommunens chefer har under året erbjudits utbildning i arbetslivsinriktad rehabilitering.

Ovanåkers kommun erbjuder friskvårdsbidrag till samtliga medarbetare. Bidraget är 1 000 kr per år och syftar till att öka förutsättningarna för en bättre hälsa. Under 2021 har uttaget av friskvårdsbidrag ökat.

Sjukfrånvaro i koncernen

Sjukfrånvaro %	AEFAB	Helsinge Net	Helsinge Vatten	BORAB
Total sjukfrånvaro	7,02	2,98	1,96	9,43
varav >60 dagar	1,91	0		6,27
Kvinnor			0,86	3,72
Män			2,17	13,62
-29 år	9,74	0	3,23	10,95
30 -49 år	6,62	0,4	2,06	9,21
50 år -	6,96	4,27	1,59	9,2

BORAB har särskilt kommenterat att det under året varit ett periodvis ansträngt bemanningsläge till följd av hög frånvaro.

Anmälda tillbud och arbetsskador 2021	Kommunen	Koncernbolag
Tillbud	207	4
Arbetsskada	109	2

Antalet anmälda arbetsskador (109 st) och tillbud (207 st) inom Ovanåkers kommun minskade i förhållande till föregående år. Arbetsskador (aj) och tillbud (oj) följs upp och redovisas löpande kommunens samverkansgrupper i enlighet med samverkansavtalet.

Flest anmälningar gjordes inom Socialförvaltningen, totalt 162 stycken varav 75 tillbud och 87 skador. Inom Barn och utbildningsförvaltningen gjordes totalt 114 anmälningar, varav 99 tillbud och 15 arbetsskador. Inom kommunstyrelseförvaltningen gjordes totalt 40 anmälningar varav 33 tillbud och 7 arbetsskador. Av arbetsgivarens totalt 109 anmälda arbetsskador resulterade 10 stycken i frånvaro från arbetet.

Under våren 2021 genomförde Arbetsmiljöverket en planerad inspektion och konstaterade att antalet anmälningar av tillbud och skador borde vara högre i förhållande till organisationens storlek. Utifrån detta har ett arbete initierats i samverkan, dels för att få fram statistik enklare att analysera men också för att öka medvetenheten hos de anställda om vikten av att anmäla de tillbud och arbetsskador som inträffar.

Anmälningar av tillbud och arbetsskador görs också inom de kommunala bolagen. Där är siffrorna betydligt lägre på anmälda tillbud och arbetsskador. Totalt har 2 arbetsskador och 4 tillbud anmälts.

I samarbete med Företagshälsovården genomförs Arbetsmiljöutbildning vid ett flertal tillfällen per år. Målgruppen är kommunens chefer och skyddsombud. I utbildningen ingår arbetsmiljöområdets samtliga delar, men med ett fokus på systematiskt arbetsmiljöarbete och den organisatorisk och sociala arbetsmiljön.

Uppföljning i ett system för det systematiska arbetsmiljöarbetet, som implementeras under 2020, skapar även möjlighet för förvaltningarna att tillsammans med sin personal skapa en gemensam analys av dels sjukfrånvaron men också verksamhetens tillbud och arbetsskador.

Personal och kompetensförsörjning

De tio största yrkesgrupperna

	<i>Kvinnor</i>	<i>Män</i>	<i>Totalt 2021</i>	<i>Totalt 2020</i>
Undersköterska	233	24	257	227
Förskollärare	106	3	109	106
Lärare, grundskola	81	15	96	95
Habiliteringspersonal	47	8	55	55
Lärare, gymnasium	22	17	39	39
Vårdbiträde	33	2	35	32
Sjuksköterska	18	2	20	20
Socialsekreterare	18	2	20	18
Kock	18	2	20	18
Elevassistent	4	12	16	16

Ovanåkers kommun som arbetsgivare har en mångfald av olika yrken. Det finns fler än 100 olika yrken som tillsammans ger kommuninvånarna service inom skola, vård och omsorg, underhåll av gator mm. Att vara kommunalt anställd innebär ett varierande arbete där man som anställd gör skillnad i människors vardag.

Tabellen ovan visar våra vanligaste yrken. Etiketterna för lärare F-3, 4-6 samt 7-9 är sammanslagen till lärare grundskola. Inom yrkesgruppen sjuksköterska återfinns både distriktssköterskor samt sjuksköterska och i gruppen socialsekreterare finns både inriktning barn och unga samt försörjningsstöd medräknade. Inom lärarområdet finns även fler lärarkategorier såsom tex SFI-lärare och lärare inom praktiskt estetiska ämnen.

För att upprätthålla servicen krävs att kommunen kan rekrytera eller utveckla tjänsterna så att medborgarna känner sig nöjda. Kompetensförsörjning ses nyckelfrågan inför framtiden, då antalet personer i arbetsför ålder minskar samtidigt som behoven av välfärd ökar utifrån prognosen för den demografiska utvecklingen.

Att få medarbetarna att arbeta längre är en del i framtidens kompetensförsörjning. Av kommunens medarbetare valde 21 personer att avsluta sin anställning med pension under 2021. I pensionsprognosen

nedan är pensionsåldern beräknad på 65 år och redovisar antalet medarbetare som uppnår åldern under kommande år. Möjliga pensionsavgångar återfinns framförallt inom de vanligaste yrkena hos arbetsgivaren. Noterbart är dock att flertalet chefer återfinns inom åldern där det är möjligt att påbörja uttag av pension.

För att klara denna och andra utmaningar samverkar länets kommuner både när det gäller marknadsföringsaktiviteter av kommunala jobb men också kring utvecklingsprogrammet Framtida ledare vars programidé är att hitta och utbilda dem inom ramen för det kommunala uppdraget. Framtida ledare vänder sig till redan anställda i kommunen och Framtida ledare genomfördes digitalt under 2021.

Annonsering och rekrytering av nya medarbetare sker genom ett rekryteringsverktyg. Verktöget underlättar och kvalitetssäkrar rekryteringsprocessen.

Möjliga pensionsavgångar vid 65 års ålder

År	Totalt
2022	25
2023	18
2024	21
2025	25
2026	31

Medarbetarundersökningen visar att kommunens medarbetare är engagerade. HME står för hållbart medarbetarengagemang och mäts vid medarbetarundersökningarna som genomförs vartannat år. HME mäter såväl medarbetarnas engagemang som cheferna och organisationerna förmåga att ta tillvara och skapa engagemang. Målvärdet i kommunen är ett totalindex på 80. Under 2021 har både medarbetarundersökning för samtliga medarbetare samt arbetsledarenkät genomförts.

Den bästa reklamen för ett arbetsgivarvarumärke är de medarbetare som talar gott om sin arbetsgivare till andra. Vad som gör att en medarbetare vill rekommendera sin arbetsgivare är individuellt. Faktorer som brukar påverka är god arbetsmiljö, trivsel, gott ledarskap och möjlighet till utveckling.

	2021	2019	2017	2015
Medarbetarengagemang totalindex	82	79	81	80
Delindex Motivation	82	81	82	81
Delindex Ledarskap	83	82	80	80
Delindex Styrning	80	74	81	81

Förväntad utveckling

Kommunfullmäktige antog i november 2021 (kf § 93 2021-11-08) en budget och verksamhetsplan för perioden 2022-2024. Ovanåkers kommun budgeterar 2022 ett resultat på 1,0 mnkr och i ett senare beslut (kf § 111 2021-12-13) blev det ändrat till 0 mnkr. 2023 är det budgeterade resultatet 6,3 mnkr och 2024 är det budgeterade resultatet 13,3 mnkr. Under perioden ökar även antalet barn och äldre i kommunen. Med lagd budget uppnås inte, fyllt ut, resultatmålet på 1% av skatter och generella statsbidrag, trots kommande anpassningar inom kommunens verksamheter. Över planeringsperioden skulle det ackumulerade resultatet, för att nå ett genomsnitt på 1%, behöva vara 23,6 mnkr jämfört med lagda budget på 19,6 mnkr.

I tabellen ges en översikt av den ekonomiska planeringen

	2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Verksamhetens intäkter (mnkr)	143,1	155	155	155
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-853,1	-872,2	-884,2	-902,8
Avskrivningar (mnkr)	-41,5	-46,8	-47,7	-47,4
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	755,8	764,9	784,8	810,8
Finansnetto (mnkr)	9,2	-0,9	-1,6	-2,2
Årets resultat (mnkr)	13,5	0	6,3	13,3
Investeringar (mnkr)	88,2	121,4	30,9	28,8
Eget kapital (mnkr)	487,0	487,0	493,3	506,7
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	21,7	22,1	23,6	25,7
Självfinansieringsgrad (ggr)	0,6	0,4	1,8	2,1

Risker och osäkerhetsfaktorer

Budgeten baseras på en prognos över kommande skatteintäkter och i en prognos finns det alltid osäkerheter. Skatteintäkterna baseras till stor del på utvecklingen av arbetade timmar, inte bara i Ovanåker utan i hela riket. De skatteunderlagsprognoser som SKR gör brukar ofta vara bra, men ju mer osäkerheter det finns i Sverige och omvärlden desto osäkrare är prognoserna. En del är befolkningsutvecklingen där invånarantalet kan utvecklas både bättre och sämre vilket påverkar både intäkter och kostnader för kommunen. När det gäller befolkningen bygger kommunens budget på en befolkningsframskrivning som region Gävleborg tog fram med hjälp av SCB. SCB gjorde sedan en befolkningsframskrivning för hela Sverige och för regioner och kommuner i juni 2021. Den befolkningsframskrivning som användes i budgeten ser mer positivt på befolkningsutvecklingen än SCBs. På kostnadssidan finns det också osäkerheter. Vi vet exempelvis att antalet i befolkningen som är 80 år och äldre kommer att öka under budgetperioden och att det normalt är så att behov av omvårdnad ökar ju äldre invånarna blir. Hur mycket kostnaderna kommer öka till följd av detta är osäkert då det beror på hur mycket insatser som krävs.

Kvantiteter

Kvantiteter	2019	2020	2021	Prognos 2022
Barn och Utbildning*				
Antal inskrivna barn i kommunal förskola, årssnitt	446	461	479	507
Antal inskrivna barn i enskild förskola, årssnitt	101	99	98	105
Antal barn inskrivna vid fritidshem	423	422	404	426
Elevantal förskoleklass	130	128	122	129
Elevantal åk 1-9	1 144	1 178	1 182	1 172
Elevantal gymnasiet	316	279	276	300
Elevantal vuxenutbildning	182	180	294	320
Elevantal SFI	156	155	183	200
Vård och Omsorg**				
Antal platser i särskilt boende	104	115	106	114
Utförda timmar hemtjänst	55 837	61 865	68 737	70 000
Kostnader placeringar kr/inv*	2 393	2 013	2 183	2 123
Antal platser LSS bostad med särskild service	42	50	52	56
Inskrivna hemsjukvård	126	150	139	145
Antal beslut daglig verksamhet	53	54	57	58
Kultur				
Bibliotekslån	80 106	68 662	67 994	83 000
Besökare bibliotek	84 936	63 828	43 157	60 000
Antal skolupplevelser***	1 017	1 559	290	2 000
Inskrivna Kulturskola	301	240	141	300
Besökare Hälsingegård Ol-Anders	11 300	3 300	8 210	10 000
Skol- och äldre mat				
Antal serverade portioner skolmat****	360 642	328 852	314 500	340 000
Antal serverade portioner äldre mat	146 094	139 301	128 963	130 000
Gator och vägar				
Gator			72 km	
Gång- och cykelvägar			25 km	
Allmänna lekplatser			21 st	
Belysningsarmaturer			3 420 st	

* Barn och utbildning – avser snitt för helår, förskola och fritidshem mätpunkt den 15:e varje månad, grundskola mätpunkt 15:e april och 15:e oktober

**Vård och omsorg - siffrorna avser 31.12 respektive år eller helårssiffror

***Kultur - en skolupplevelse avser ett barns besök vid ett kulturarrangemang (t.ex. skolbio, skolteater).

****Skolmat - antal serverade portioner skolmat inkluderar även förskola.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2021	2020	2021	2020
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>					
Verksamhetens intäkter	3	143 077	166 252	299 020	314 983
Verksamhetens kostnader	5	-853 102	-826 815	-967 794	-930 041
Avskrivningar	6	-41 470	-37 651	-70 453	-65 711
Summa Verksamhetens nettokostnader		-751 495	-698 214	-739 227	-680 769
<i>Finansiella poster</i>					
Skatteintäkter	7	513 423	490 641	513 423	490 641
Generella statsbidrag och utjämning	8	242 335	232 011	242 335	232 011
Verksamhetens resultat		4 263	24 438	16 531	41 883
<i>Finansiella intäkter</i>					
Finansiella intäkter	9	11 426	4 082	9 964	2 614
<i>Finansiella kostnader</i>					
Finansiella kostnader	10	-2 226	-7 771	-9 034	-15 447
Resultat efter finansiella poster		13 463	20 749	17 461	29 051
<i>Extraordinära poster</i>					
Extraordinära poster		0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		13 463	20 749	17 461	29 050

Balansräkning

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2021	2020	2021	2020
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar		0	0	151	97
Materiella anläggningstillgångar		830 367	788 261	1 496 027	1 447 550
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	764 817	704 358	1 312 722	1 256 663
varav maskiner och inventarier	12	51 984	42 223	147 940	140 300
varav pågående investeringar	13	13 567	41 680	35 365	50 587
Finansiella anläggningstillgångar	14	65 650	65 650	11 772	11 761
Summa anläggningstillgångar		896 017	853 911	1 507 950	1 459 408
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd, lager och exploateringsmark	15	378	674	668	983
Fordringar	16	72 437	66 819	83 447	79 018
Kortfristiga placeringar	17	76 747	67 325	76 747	67 325
Kassa och bank	18	77 406	61 402	87 669	69 880
Summa omsättningstillgångar		226 968	196 220	248 531	217 206
SUMMA TILLGÅNGAR		1 122 985	1 050 131	1 756 481	1 676 614
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>					
Årets resultat	19	13 463	20 749	17 461	29 050
Resultatutjämningsreserv		27 696	27 696	27 696	27 696
Övrigt eget kapital		445 844	425 095	565 870	536 820
Summa eget kapital		487 003	473 540	611 027	593 566
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	20	80 410	70 600	82 516	72 734
Andra avsättningar	21	3 498	3 498	16 774	16 221
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	22	366 125	324 412	844 075	782 362
Kortfristiga skulder	23	185 949	178 081	202 089	211 732
Summa avsättningar och skulder		635 982	576 591	1 145 454	1 083 048
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 122 985	1 050 131	1 756 481	1 676 614
<i>Panter och ansvarsförbindelser</i>					
Ställda säkerheter	24			3 265	3 265
Ansvarsförbindelse pensioner	25	242 823	251 663	242 823	251 663
Borgensåtaganden	26	495 962	485 077	1 710	2 510

Kassaflödesanalys

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2021	2020	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		13 463	20 749	17 461	29 050
Justering för ej likviditetspåverkande poster	28	56 608	44 029	85 981	72 991
Medel från verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		70 070	64 778	103 442	102 040
<i>Förändringar i rörelsekapitalet</i>					
Förändring kortfristiga fordringar		-5 618	-14 664	-4 429	-14 529
Förändring förråd och varulager		296	-11	315	-42
Förändring kortfristiga skulder		7 868	6 325	-9 642	4 299
Kassaflöde från den löpande verksamheten		72 616	56 429	89 686	91 768
INVESTERINGSVERKSAMHET					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-90 661	-159 347	-125 963	-197 140
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1 758	953	1 787	1 368
Investering i finansiella tillgångar			-2 700	0	-2 700
Försäljning av finansiella tillgångar		0	2 300		2 300
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-88 903	-158 795	-124 176	-196 172
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Förändring långfristiga skulder		41 713	111 431	61 713	117 431
Förändring långfristiga fordringar		0	2 701	-12	2 731
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		41 713	114 133	61 701	120 162
PERIODENS KASSAFLÖDE					
Likvida medel och kortfristiga placeringar IB		128 727	116 961	137 205	121 446
LIKVIDA MEDEL OCH KORTFRISTIGA PLACERINGAR UB		154 153	128 727	164 416	137 205

Noter (tkr)

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Tillämpade redovisningsprinciper i denna årsredovisning överensstämmer med de som tillämpades vid upprättande av årsredovisning för 2020.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

VA-verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och från 2017 redovisas överuttag som skuld till VA-kollektiv.

Intäkter

Skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skattskyldiga. Den prognos som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) publicerar i december räkenskapsåret används vid beräkningen av årets skatteintäkt.

Övriga intäkter som investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kortfristiga placeringar

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång. Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antagen placeringspolicy, Kf § 92/2016. I enlighet med LKBR värderas kommunens kortfristiga placeringar till verkligt värde. För de finansiella instrument värderade till verkligt värde har marknadsvärde enligt börskursen den 31/12 använts.

Pensioner

Pensioner som intjänats före 1997 behandlas som en ansvarsförbindelse. Utbetalningen av pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS21. Grundbokföringen av pensionsutbetalningarna administreras av KPA.

Semester-, uppehålls- och ferielöneskuld

Semesterlöneskulden, uppehållslöneskuld och ferielöneskulden motsvarar de anställdas fordran på kommunen i form av sparade semesterdagar. Tillsammans med okompenserad övertid, flexitidsskuld (flisa) och därpå upplupna arbetsgivaravgifter redovisas dessa som en kortfristig skuld.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är satt till 21 tkr.

Pågående investeringar

Så länge investeringen inte är tagen i bruk bokförs den som pågående investering, vid aktiveringen bokförs investeringen som anläggningstillgång.

Avskrivningar

Avskrivningar påbörjas månaden efter investeringarna tagits i bruk och beräknas linjärt, dvs. lika stora belopp varje år. Följande avskrivningstider tillämpas i kommunen: Markreserv obegränsad livstid, publika fastigheter 5-40 år beroende på komponent, verksamhetsfastigheter samt övriga fastigheter 5-100 år beroende på komponent, maskiner 5-20 år, inventarier 3-33 år, bilar och andra transportmedel 3-20 år, konst obegränsad livstid, övriga maskiner och inventarier 3-33 år. Kapitalkostnader är den samlade

benämningen på intern ränta och avskrivning.

Komponentavskrivning

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade tom 2014 som då hade en kvarvarande nyttjandeperiod på mer än 10 år och ett bokfört värde på mer än 500 tkr har delats upp i komponenter.

Omprovning av nyttjandeperiod

Regelbunden omprovning görs av nyttjandeperiod eftersom exempelvis teknisk utveckling, minskad prestanda eller förändrat utnyttjande kan förändra nyttjandeperioden hos en tillgång. Om ny bedömning görs och den väsentligt avviker från tidigare bedömning av avskrivningstid ska avskrivningsperioden ändras och innevarande och framtida perioder justeras.

Nedskrivning

Nedskrivning av materiella tillgångar sker om det verkliga värdet är lägre än det bokförda värdet och värdenedgången antas vara bestående.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 38 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader. Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,25% för årets genomsnittliga kapitalbindning. Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet med självkostnad. Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattning av verksamheten och investeringarna. Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnd- och förvaltningsorganisationen. Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin detaljbudget.

Driftsredovisningen är uppbyggd så att resultat anges i brutto gällande intäkter och kostnader medan budget anges netto. Föregående år finns med som jämförelseår och en budgetavvikelse finns angivet netto för både innevarande och föregående år.

Driftsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justeras.

Intäkter och kostnader för nämnderna är inklusive interna poster och för att få ett samband med resultaträkningens poster

Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader reduceras det för dessa interna poster i driftsredovisningen på en separat rad.

Kommunfullmäktige beslutar vidare varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren. Det första året utgör budgetåret och de fyra efterföljande åren utgör planeringsår. Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsobjekt.

Investeringsredovisningen är utformad så att utfallen på ett överskådligt sätt kan stämmas av mot fullmäktiges budget.

Investeringsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justerats.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen omfattar Ovanåkers kommun samt de företag där kommunen har en ägarandel som överstiger 20 %.

Detta innebär att Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB, Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB, Helsinge Net Ovanåker AB och Helsinge Vatten AB ingår i kommunens sammanställda redovisning. Kommunens sammanställda redovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Inga jämförelsestörande eller extraordinära poster förekommer.

Inga effekter av ändrade uppskattningar eller bedömningar som redovisats tidigare år finns.

Effekter av ändrade uppskattningar eller bedömningar finns för 2021 till följd av ändrade livslängdsantaganden i RIPS som ligger till underlag för beräkning av pensionsförpliktelse. Effekten av denna ändrade bedömning är en negativ resultatpåverkan om -3,3 mkr. Se också not 20.

För förändring i ansvarsförbindelsen gällande pensioner se not 25 Ansvarsförbindelse för pensioner.

NOT 3 VERKSAMHETENS INTÅKTER	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Försäljningsintäkter	6 157	6 392	37 926	36 905
Taxor och avgifter	43 680	42 956	49 033	47 400
Hyror och arrenden	8 202	6 371	126 705	121 393
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	72 930	96 801	72 930	96 801
EU-bidrag	237	1 405	237	1 405
Övriga bidrag	3 680	3 086	3 680	3 086
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	7 067	8 289	5 193	6 553
Realisationsvinster av anläggningstillgångar	1 123	952	1 153	1 031
Försäkringsersättningar	0	0	620	0
Övriga intäkter	0	0	1 544	409
SUMMA	143 077	166 252	299 020	314 983

NOT 4 VERKSAMHETENS KOSTNADER	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-523 481	-516 252	-578 946	-568 259
Pensionskostnader	-43 452	-37 017	-46 919	-40 816
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	0	0	-4 180	-3 538
Bränsle, energi och vatten	-6 657	-6 952	-38 477	-37 751
Köp av huvudverksamhet	-128 695	-123 489	-93 412	-87 645
Lokal- och markhyror	-18 348	-16 823	-8 759	-4 133
Övriga tjänster	-34 743	-32 441	-38 301	-25 302
Lämnade bidrag	-25 857	-28 534	-25 857	-28 534
Realisationsförluster och utrangeringar	-6 450	-2 241	-6 450	-2 241
Förändring avsättning deponi	0	0	118	218
Övriga kostnader	-65 420	-63 068	-125 392	-129 941
Bolagsskatt	0	0	-1 220	-2 099
SUMMA	-853 102	-826 815	-967 794	-930 041

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
NOT 5 REVISIONSKOSTNADER				
Total kostnad för räkenskapsrevision	-100	-100		
<i>Varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna</i>	-93	-93		

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning.

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
NOT 6 AV- OCH NEDSKRIVNINGAR				
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	0	0	-50	-38
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-31 744	-26 868	-55 305	-49 299
Avskrivningar maskiner och inventarier	-10 601	-9 479	-18 897	-17 877
Nedskrivning	0	-1 304	0	-8 304
Återföring av nedskrivning	875	0	3 799	9 807
SUMMA	-41 470	-37 651	-70 453	-65 711

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
NOT 7 SKATTEINTÄKTER				
Preliminär kommunalskatt	498 116	501 859	498 116	501 859
Preliminär slutavräkning innevarande år	13 347	-8 345	13 347	-8 345
Slutavräkningsdifferens föregående år	1 960	-2 873	1 960	-2 873
SUMMA	513 423	490 641	513 423	490 641

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
NOT 8 GENERELLA STATSBI DRAG, UTJÄMNING				
Inkomstutjämning	165 732	159 381	165 732	159 381
Kommunal fastighetsavgift	26 678	22 728	26 678	22 728
Bidrag för LSS-utjämning	-1 907	-2 047	-1 907	-2 047
Kostnadsutjämning	9 505	14 041	9 505	14 041
Regleringsbidrag	34 717	11 949	34 717	11 949
Statsbidrag, regeringsbeslut flyktingsituationen	0	4 037	0	4 037
Statsbidrag, stärkt välfärd 2020	0	21 196	0	21 196
Statsbidrag, justering av periodiseringsfond	0	726	0	726
Statsbidrag, Skolmiljarden	1 283	0	1 283	0
Statsbidrag, God vård och omsorg	6 328	0	6 328	0
SUMMA	242 335	232 011	242 335	232 011

	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
NOT 9 FINANSIELLA INTÄKTER				
Utdelningar på aktier och andelar	491	729	334	605
Ränteintäkter	122	152	208	182
Orealiserade marknadsvärden	9 066	0	9 066	0
Avkastning avseende förvaltrade pensionsmedel	357	1 827	357	1 827
Övriga finansiella intäkter	1 391	1 373	0	0
SUMMA	11 426	4 082	9 964	2 614

NOT 10 FINANSIELLA KOSTNADER	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Räntekostnader	-1 247	-1 128	-8 055	-8 805
Ränta på nyintjänad pensionsskuld	-979	-1 485	-979	-1 485
Förlust avyttring finansiella anläggningstillgångar	0	-365	0	-365
Orealiserade marknadsvärden	0	-4 792	0	-4 792
SUMMA	-2 226	-7 771	-9 034	-15 447

NOT 11 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	1 043 220	868 701	1 951 638	1 713 027
Inköp	98 413	191 031	114 569	255 829
Överföringar	0	0	0	0
Omklassificeringar	0	0	0	840
Försäljningar	-3 223	-245	-3 223	-1 791
Utrangeringar	-10 189	-16 267	-10 189	-16 267
Utgående anskaffningsvärde	1 128 221	1 043 220	2 052 795	1 951 638
Ingående ack. avskrivningar	-336 574	-324 360	-625 609	-591 735
Försäljningar	1 707	245	1 707	933
Utrangeringar	4 621	14 410	4 621	14 410
Årets avskrivningar	-31 744	-26 868	-55 225	-49 217
Utgående ack. avskrivningar	-361 991	-336 574	-674 506	-625 609
Ingående ack. nedskrivningar	-2 289	-985	-69 365	-70 868
Årets nedskrivningar/återföringar	875	-1 304	3 799	1 503
Utgående ack. nedskrivningar	-1 414	-2 289	-65 566	-69 365
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	764 817	704 358	1 312 722	1 256 663
Avskrivningstider (genomsnittliga)	35	38	37	39

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar förutom för deponi.

varav

Markreserv	17 684	17 406	18 089	17 811
Verksamhetsfastigheter	534 489	482 255	983 038	936 807
Fastigheter för affärsverksamhet	95 716	91 745	114 548	111 510
Publika fastigheter	112 177	107 548	112 177	107 548
Fastigheter för annan verksamhet	2 489	3 104	2 489	3 104
Övriga fastigheter	2 262	2 301	82 380	79 883

Återföring av nedskrivning har skett på grund av försäljning av den nedskrivna fastigheten Alfta Kyrkby 53:13.

NOT 12 MASKINER OCH INVENTARIER	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	115 403	109 536	281 992	258 335
Inköp	20 362	14 100	26 617	32 274
Omklassificeringar	0	0	0	0
Försäljningar	0	0	-12	-372
Utrangeringar	-1 520	-8 234	-1 976	-8 245
Överföringar				
Utgående anskaffningsvärde	134 245	115 403	306 621	281 992
Ingående avskrivningar	-73 181	-71 553	-141 692	-131 681
Försäljningar	0	0	12	84
Utrangeringar	1 520	7 851	1 976	7 862
Årets avskrivning	-10 601	-9 479	-18 976	-17 957
Utgående ack. avskrivningar	-82 262	-73 181	-158 681	-141 692
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	51 984	42 223	147 940	140 300
Avskrivningstider (genomsnittliga)	12	12	16	16
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar</i>				
varav				
Maskiner	6 451	2 069	6 597	2 146
Inventarier	34 198	29 260	48 656	45 321
Bilar och andra transportmedel	559	983	2 130	3 251
Finansiell leasing (bilar)	7 311	6 873	7 311	6 873
Konst	2 174	2 146	2 485	2 457
Övriga maskiner och inventarier	1 290	892	80 760	80 253

NOT 13 PÅGÅENDE INVESTERINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	41 680	87 464	50 588	141 550
Ingående bokfört värde	41 680	87 464	50 588	141 550
Årets nettoförändring	-28 114	-45 784	-15 223	-90 963
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	13 567	41 680	35 365	50 588
varav				
Verksamhetsfastigheter	5 099	35 608	25 963	44 094
Fastigheter för affärsverksamhet	7 494	5 310	8 428	5 731
Publika fastigheter	0	350	0	350
Inventarier	974	412	974	412

NOT 14 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Aktier i koncernföretag				
AICAB (ägarandel 100%)	20 000	20 000		
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	31 000	31 000		
Helsinge Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	50	50		
Helsinge Net Ovanåker (aktieägartillskott)	3 000	3 000		
Helsinge Vatten AB (ägarandel 40%)	160	160		
BORAB (ägarandel 33%)	200	200		
Delsumma	54 410	54 410		
Övriga aktier och andelar				
Kommuninvest (12 623 andelar)	8 462	8 462	8 462	8 462
Förenade Småkommuners Försäkrings AB (ägarandel 4,3%)	0	0	0	0
Kommunassurans Syd Försäkring AB (558 aktier)	782	782	782	782
Inköp Gävleborg				
Inera AB (5 aktier)	43	43	43	43
Edsbyn Arena AB (20 aktier)	10	10	13	13
Kommentus AB (23 aktier)	2	2	2	2
Norrskan AB (ägarandel 1%)	0	0	17	17
HBV, insats	0	0	40	40
Delsumma	9 299	9 299	9 359	9 359
Långfristiga fordringar				
Kommuninvest, förlagslån	0	0	0	0
Uppskjuten skattefordran på temporära skillnader för fastigheter				
Övriga långfristiga fordringar	1 941	1 941	2 414	2 402
Delsumma	1 941	1 941	2 414	2 402
SUMMA	65 650	65 650	11 772	11 761

NOT 15 FÖRRÅD, LAGER OCH EXPLOATERINGSFASTIGHETER	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Lager	51	40	341	349
Verkligt värde exploateringsmark på balansdagen	327	634	327	634
SUMMA	378	674	668	983

NOT 16 FORDRINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Kundfordringar	4 805	5 535	14 117	6 259
Diverse kortfristiga fordringar	116	31	3 476	2 885
Statsbidragsfordringar	2 542	1 552	2 542	1 552
Skattefordringar	15 063	17 460	15 063	17 460
Förutbetalda kostnader/upploopna intäkter	49 911	42 241	48 249	50 863
SUMMA	72 437	66 819	83 447	79 018

NOT 17 KORTFRISTIGA PLACERINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Aktier och andelar	42 854	20 909	42 854	20 909
Anskaffningsvärde	31 425	18 825	31 425	18 825
Värdereglering	11 429	2 084	11 429	2 084
Räntebärande värdepapper	33 832	46 355	33 832	46 355
Anskaffningsvärde	33 211	45 455	33 211	45 455
Värdereglering	621	900	621	900
Likvida medel	61	61	61	61
Anskaffningsvärde vid årets slut	64 697	64 340	64 697	64 340
Orealiserad värdestegring vid årets slut	12 050	2 985	12 050	2 985
SUMMA	76 747	67 325	76 747	67 325

För realiserad värdetförändring vid periodens slut se not 9.
Finansiella intäkter/not 10 finansiella kostnader.

NOT 18 KASSA OCH BANK	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Koncernkonto	77 362	61 309	77 362	61 309
Kassa	43	93	43	93
Bank	0	0	10 263	8 478
SUMMA	77 406	61 402	87 669	69 880

Ovanåkers kommunkoncern har en checkkredit på 30 mnkr. På bokslutsdagen 31/12 2021 är denna outnyttjad.

NOT 19 EGET KAPITAL	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående eget kapital	473 540	452 790	593 566	564 516
Årets resultat	13 463	20 749	17 461	29 050
SUMMA	487 003	473 540	611 027	593 566
Ingående reservering av resultatutjämningsreserv	27 696	14 174		
Årets reservering av resultatutjämningsreserv (RUR)	0	13 522		
Varav resultatutjämningsreserv	27 696	27 696		
Varav övrigt eget kapital	459 307	445 844		

NOT 20 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Specifikation - Avsatt till pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	300	322	300	322
Visstidspension/särskilda beslut	2 613	2 764	2 613	2 764
Förmånsbestämd/kompl ålderspension	40 983	35 096	42 678	36 813
Ålderspension, PA-KL och äldre avtal	20 417	18 120	20 417	18 120
Pension till efterlevande	398	514	398	514
Summa pensioner	64 711	56 816	66 406	58 533
Löneskatt	15 699	13 784	16 110	14 201
SUMMA	80 410	70 600	82 516	72 734
Antal visstidsförordnanden/särskilda beslut				
Politiker	2	2	2	2
Tjänstemän	0	0	0	0
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning pensioner	70 600	65 350	72 734	67 441
Nya förpliktelser under året	13 177	8 360	13 177	8 403
Varav				
Nyintjänad pension	7 334	5 910	7 334	5 953
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	3 286		3 286	
Ränte- och basbeloppsuppräknings	1 217	1 847	1 217	1 847
Övrigt	1 340	603	1 340	603
Årets utbetalningar	-3 367	-3 110	-3 395	-3 110
SUMMA	80 410	70 600	82 516	72 734
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %

NOT 21 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Avsatt för återställande av deponi*				
Redovisat värde vid årets början	3 498	3 658	6 056	6 435
Nya avsättningar deponi			0	0
lanspråktaga avsättningar deponi		-160	-118	-379
Övrig avsättning				
Utgående avsättning	3 498	3 498	5 938	6 056
Avsättning för uppskjuten skatt	0	0	10 836	10 164
SUMMA	3 498	3 498	16 774	16 221

*Avsättningen avser undersökning, ev åtgärder av deponier samt mark med diverse föroreningar av olja mm.
För koncernen avser avsättningen även BORABs beräknade kostnader för att täcka och återställa huvudeponin.

NOT 22 LÅNGFRISTIGA SKULDER	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Lån Kommuninvest	340 000	300 000	817 950	757 950
Finansiella leasingavtal (långfristig del)	5 232	4 943	5 232	4 943
Förutbetalda investeringsbidrag ingående värde	17 774	6 484	17 774	6 484
Nya investeringsbidrag	1 214	11 503	1 214	11 503
Resultatförda investeringsbidrag	-588	-214	-588	-214
Förutbetalda investeringsbidrag, utgående värde	18 400	17 774	18 400	17 774
Återstående antal år	31	32	31	32
Förutbetalda anslutningsavgifter ingående värde	1 696	1 494	1 696	1 494
Nya anslutningsavgifter under året	895	285	895	285
Resultatförda avgifter	-97	-83	-97	-83
Förutbetalda anslutningsavgifter, utgående värde	2 494	1 696	2 494	1 696
Återstående antal år	18	18	18	18
SUMMA	366 125	324 412	844 075	782 362

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Uppgifter om lång och kortfristig upplåning

Genomsnittlig ränta %	0,36	0,32	1,0	1,19
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	0,36	0,32		
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	4,70	4,62	3,63	3,44

Kapitalförfall andel av lån

0 -1 år	9 %	10 %	9 %	16 %
1 -3 år	26 %	20 %	39 %	34 %
3 -5 år	24 %	30 %	34 %	23 %
5 -10 år	41 %	40 %	18 %	27 %
Genomsnittlig räntebindningstid, år	4,34	3,66	3,86	3,32

Samtliga AEFABs låneskulder klassificeras som långfristiga då lånen bedöms kunna omsättas hos berörda kreditinstitut i samband med förfallet. AEFAB använder ränteswappar i säkringssyfte för att uppnå önskad räntebindning samt att variationer i räntekostnader kan förutses och budgeteras i god tid. Ränteswapparna värderas inte under löptiden då de endast innehas i säkringssyfte. Intäkter och kostnader för ränteswapparna redovisas under räntekostnader. På balansdagen finns ränteswappar med nominellt värde 235 000 tkr. Marknadsvärdet, ej redovisat i balansräkningen, är negativt och uppgår till -14 706 tkr (-22 930 tkr).

NOT 23 KORTFRISTIGA SKULDER	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Finansiella leasingavtal (kortfristig del)	2 079	1 930	2 079	1 930
Skuld koncernbolag, koncernkonto	40 211	18 114	7 058	5 945
Leverantörsskulder	29 802	36 016	46 182	50 989
Mervärdesskatt	899	0	8 723	5 690
Källskatt och arbetsgivaravgifter	17 982	20 198	20 048	22 179
Övriga kortfristiga skulder	1 033	1 342	3 295	3 570
Upplupna löner	4 297	4 054	4 784	4 630
Upplupna semesterlöner	24 917	25 040	28 330	28 315
Upplupna sociala avgifter	11 015	10 895	11 359	11 233
Upplupen pensionskostnad individuell del	16 328	15 867	16 328	15 867
Upplupen löneskatt individuell del	3 962	3 849	4 008	4 110
Skuld till VA-kollektivet härrörande från överuttag	310	24	310	24
Upplupna kostnader/Förutbetalda intäkter	33 115	40 750	49 585	57 250
SUMMA	185 949	178 081	202 089	211 732

NOT 24 STÄLLDA SÄKERHETER	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Fastighetsinteckningar (AEFAB)			3 100	3 100
Bankgaranti (BORAB)			165	165
SUMMA			3 265	3 265

NOT 25 ANSVARFÖRBINDELSE PENSIONER	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående ansvarsförbindelse	251 663	259 197	251 663	259 197
Aktualisering				
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4 470	7 913	4 470	7 913
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	6 218	0	6 218	0
Övrig post	-2 154	2 222	-2 154	2 222
Årets utbetalningar	-17 374	-17 669	-17 374	-17 669
Utgående ansvarsförbindelse	242 823	251 663	242 823	251 663

NOT 26 BORGENSÅTAGANDEN	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Borgensåtagande Alfta-Edsbyns Fastighets AB	360 000	340 000		
Borgensåtagande kreditsäkerhetsförbindelse Nordea	14 706	22 993		
Borgensåtagande pensionsskuld Alfta-Edsbyns Fastighets AB	2 106	2 134		
Borgensåtagande Alfta Industricenter AB	50 000	50 000		
Borgensåtagande Helsinge Net Ovanåker AB	63 000	63 000		
Borgensåtagande Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB	4 950	4 950		
Borgensåtagande Kommunalförbundet Hälsingland	1 200	2 000	1 200	2 000
Borgensåtagande Fastigo	0	0	510	510
SUMMA	495 962	485 077	1 710	2 510

Kommunfullmäktige i Ovanåkers kommun har beslut på borgensåtagande för bolagen med totalt 596 000 tkr.

Ovanåkers kommun har i december 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ovanåkers kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 tkr och totala tillgångar till 518 679 716 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 875 651 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 890 086 tkr.

NOT 27 LEASING	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Finansiella leasingavtal över 3 år, maskiner och inventarier				
Totala minimileasingavgifter	7 311	6 873	7 311	6 873
Nuvärde minimileasingavgifter	7 075	6 654	7 075	6 654
Därav förfall inom 1 år	2 053	1 906	2 053	1 906
Därav förfall inom 1-5 år	5 022	4 748	5 022	4 748
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år				
Minimileaseavgifter	894	-	3 700	-
Därav med förfall inom 1 år	342	-	1 208	-
Därav med förfall inom 1-5 år	552	-	2 492	-

Jämförelseår för noten saknas då detta är första året informationen anges.

NOT 28 EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Avskrivningar och nedskrivningar	41 470	37 651	70 453	65 711
Avsatt till pensioner	9 810	5 250	9 782	5 293
Övriga avsättningar	0	0	790	1 210
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	0	-160	-118	-379
Redovisat resultat försäljning anläggningstillgångar	5 327	1 289	5 297	1 210
Övriga ej likviditetspåverkande poster	1	0	-223	-55
SUMMA	56 608	44 029	85 981	72 991

NOT 29 KONCERNINTERNA FÖRHÅLLANDEN	Försäljning		Borgensavg. & räntor	
	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad
Kommunen	8 433	56 325	1 392	0
AICAB (ägarandel 100%)	575	3 271	0	150
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	41 083	8 292	0	1 033
Helsinge Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	846	347	0	189
Helsinge Vatten AB (ägarandel 40%)	17 224	2 928	0	0
BORAB (ägarandel 33%)	4 210	1 209	0	20

BORAB har under 2021 haft en utdelning på 188 tkr till kommunen.

Not 30 UPPLYSNING OM UPPRÄTTADE SÄRREDOVISNINGAR

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Särredovisningen finns tillgänglig hos:

Ovanåkers kommun, telefon 0271-57000 www.ovanaker.se

Driftredovisning

	Intäkter		Kostnader		Resultat			Budgetavvik.	
	2021	2020	2021	2020	Budget	2021	2020	2021	2020
Politiska organ	0	1	-1 162	-1 078	-1 164	-1 162	-1 077	2	87
Kommunstyrelse	85 538	88 104	-242 455	-238 555	-151 693	-156 917	-150 451	-5 224	-4 657
VA	22 767	22 622	-22 767	-21 379	500	0	1 243	-500	943
Miljö- och byggnämnd	2 110	2 070	-6 738	-6 140	-5 160	-4 627	-4 070	533	642
Barn- o utbildningsnämnd	48 445	42 590	-326 034	-309 892	-275 875	-277 588	-267 302	-1 713	-4 221
Socialnämnd	37 739	40 716	-323 756	-311 012	-287 241	-286 017	-270 296	1 224	5 195
Drift nämnder	196 599	196 103	-922 911	-888 057	-720 633	-726 312	-691 952	-5 679	-2 010
Kostnadsökningar	0	0	0	0	0	0	0	0	1 247
Pensionskostnader	0	0	-29 102	-22 689	-20 702	-29 102	-22 689	-8 400	-2 115
Kapitalkostnader	9 273	9 379	41 470	37 651	50 059	50 744	47 030	685	2 995
Övriga centrala poster	1 919	5 980	337	1 068	0	2 256	7 048	2 256	6 896
Generella statsbidrag intäktsförda på nämnderna	-7 611	0	0	0	0	-7 611	0	-7 611	0
Reducerat interna poster	-57 103	-45 210	57 103	45 210	0	0	0	0	0
Gemensamma kostnader/intäkter	-53 522	-29 851	69 808	61 240	29 357	16 286	31 389	-13 071	9 245
Avskrivningar	0	0	-41 470	-37 651	-40 894	-41 470	-37 651	-576	-2 576
Verksamhetens nettokostnader	143 077	166 252	-894 573	-864 466	-732 170	-751 496	-698 214	-19 326	4 659
Skatteintäkter	713 871	687 930	0	0	692 642	713 871	687 930	21 229	10 246
Extra generella statsbidrag	7 611	0	0	0	0	7 611	0	7 611	0
Kommunal fastighetsavgift	26 678	22 728	0	0	27 244	26 678	22 728	-566	922
Kostnadsutjämning	9 505	14 041	0	0	10 011	9 505	14 041	-506	-562
Kostnadsutjämning LSS	-1 907	-2 047	0	0	-4 145	-1 907	-2 047	2 238	542
Skatter och generella bidrag	755 758	722 652	0	0	725 752	755 758	722 652	30 006	11 148
Finansiella intäkter och kostnader	11 426	4 082	-2 226	-7 771	-583	9 201	-3 689	9 784	-801
SUMMA DRIFTREDOVISNING	910 262	892 986	-896 799	-872 237	-7 001	13 463	20 749	20 464	15 006

Budgetförändringar drift

Budgetförändringar som skett under året sammanfattas i tabellen nedan. Posterna består av rivning av Celsius F-6 1 800 tkr (kf§111 2021-12-13) Löneöversyn 2021 6 724 tkr (kf§70 2021-09-27) Förändrat PO-pålägg 1 567 tkr (kf§121 2020-12-14) Samlingspunkt för unga vuxna 250 tkr (kf §102 2020-11-08) Löneöversyn 2020 9 982 tkr (kf §99 2020-11-08+kf §8 2021-03-01) Rivning Celsius F-6 -2 000 tkr (kf§28 2021-05-03)

	Budget 2021, §99 2020-11-09	Förändring	Aktuell budget
Kommunstyrelsen	-148 808	-2 885	-151 693
<i>- varav de största posterna består av Rivning Celsius F-6 kostnadsförändring +1800 tkr (kf §111 2021-12-13), Löneöversyn 2021 - 1026 tkr (kf §70 2021-09-27), Rivning Celsius -2000 tkr (kf §28 2021-05-03), Löneöversyn 2020 - 1195 tkr (kf §8 2021-03-01), Förändrat PO-pålägg -214 tkr (kf §121 2020-12-14), Samlingpunkt för unga vuxna -250 tkr (kf §102 2020-11-08)</i>			
Miljö- och byggnämnden	-4 981	-179	-5 160
<i>- varav de största posterna består av Löneöversyn 2021 -77 tkr (kf §70 2021-09-27) Löneöversyn 2020 -86 tkr (kf §8 2021-03-01), Förändrat PO-pålägg -16 tkr (kf §121 2020-12-14)</i>			
Barn- och utbildningsnämnden	-267 487	-8 388	-275 875
<i>- varav de största posterna består av Löneöversyn 2021 -3819 tkr (kf §70 2021-09-27) Löneöversyn 2020 -3958 tkr (kf §99 2020-11-08), Förändrat PO-pålägg -611 tkr (kf §121 2020-12-14)</i>			
Socialnämnden	-277 293	-9 948	-287 241
<i>- varav de största posterna består av Löneöversyn 2021 -4479 tkr (kf §70 2021-09-27) Löneöversyn 2020 -4743 tkr (kf §8 2021-03-01), Förändrat PO-pålägg -726 tkr (kf §121 2020-12-14)</i>			
Kostnadsökningar	-18 273	18 273	0
<i>- varav de största posterna består av Löneöversyn 2021 6724 tkr (kf §70 2021-09-27) Löneöversyn 2020 9982 tkr (kf §99 2020-11-08 + kf §8 2021-03-01), Förändrat PO-pålägg 1567 tkr (kf §121 2020-12-14)</i>			
Årets resultat	-3 874	-3 127	-7 001
<i>- varav de största posterna består av Rivning Celsius F-6 kostnadsförändring +1800 tkr (kf §111 2021-12-13), Löneöversyn 2021 - 2677 tkr (kf §70 2021-09-27), Rivning Celsius -2000 tkr (kf §28 2021-05-03), Samlingpunkt för unga vuxna -250 tkr (kf §102 2020-11-09)</i>			

Investeringsredovisning

Avslutade investeringar

AVSLUTADE INVESTERINGAR	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA						
Fastigheter	291 045	324 529	-33 484	18 029	16 986	1 043
Offentliga lokaler	282 900	316 747	-33 847	11 674	10 994	680
Fritidsanläggningar	8 145	7 782	363	6 355	5 992	363
Övriga lokaler						
Infrastruktur	13 500	13 394	106	6 394	6 288	106
Gator, gång- och cykelvägar	12 950	13 162	-212	6 075	6 288	-213
Broar						
Gatubelysning						
Mark	550	231	319	319	0	319
Övrigt						
IT	3 237	3 564	-327	2 950	3 277	-327
IT-administration	836	836	0	549	549	0
IT i skolan	2 401	2 728	-327	2 401	2 728	-327
Övrigt	9 170	8 844	326	7 297	6 971	326
Summa inv exkl VA	316 952	350 331	-33 379	34 670	33 522	1 148
INVESTERINGAR VA						
Vatten och avlopp	7 970	9 471	-1 501	6 764	8 265	-1 501
Vattenverk	2 200	2 429	-229	1 284	1 513	-229
Vattenledningar	5 770	7 042	-1 272	5 480	6 752	-1 272
Summa inv VA	7 970	9 471	-1 501	6 764	8 265	-1 501
SUMMA INV TOTALT	324 922	359 802	-34 880	41 434	41 787	-353

Pågående investeringar

PÅGÅENDE INVESTERINGAR	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA							
Fastigheter	106 929	68 348	108 417	-1 488	74 195	35 813	38 382
Offentliga lokaler	82 815	60 686	84 303	-1 488	52 104	30 174	21 930
Fritidsanläggningar	24 114	7 662	24 114	0	22 091	5 639	16 452
Övriga lokaler							
Infrastruktur	10 455	6 996	10 455	0	7 861	4 402	3 459
Gator, gång- och cykelvägar	4 500	2 777	4 500	0	4 500	2 777	1 723
Broar							
Gatubelysning							
Mark	5 955	4 219	5 955	0	3 361	1 625	1 736
Övrigt							
IT	1 001	793	1 001	0	1 001	793	208
IT-administration	1 001	338	1 001	0	1 001	338	663
IT i skolan		455		0	0	455	-455
Övrigt	2 200	2 325	2 200	0	1 594	1 718	-124
Summa inv exkl VA	120 585	78 462	122 073	-1 488	84 651	42 726	41 925
INVESTERINGAR VA							
Vatten och avlopp	12 440	8 714	11 120	1 320	7 419	3 693	3 726
Verk	2 000	1 220	2 120	-120	2 000	1 220	780
Ledningar	10 440	7 494	9 000	1 440	5 419	2 473	2 946
Summa inv VA	12 440	8 714	11 120	1 320	7 419	3 693	3 726
SUMMA PÅGÅENDE INV TOTALT	133 025	87 176	133 193	-168	92 070	46 419	45 651

De under året avslutade investeringarna redovisar ett budgetunderskott på 34,9 mnkr. Totalt beviljad budget för de avslutade investeringarna uppgår till 324,9 mnkr och utgiften uppgår till 359,8 mnkr.

Budgetunderskottet på 34,9 mnkr har att främst att göra med Celsiusskolan samlad F-9 (-13 mnkr) och Näskullen (-20 mnkr).

De avslutade investeringarna med högst beviljad budget var Celsiusskolan samlad F-9 skola 170 mnkr, Näskullen (demensboende 48 platser) 100 mnkr, Alftaskolan inredning och teknik 4,9 mnkr, Reinvestering gator enligt plan 4,5 mnkr och Järnvägsgatan-Snickarvägen 4 mnkr.

För de pågående investeringarna prognostiseras ett budgetunderskott med 0,2 mnkr. För Celsiusskolans skolgård prognostiseras ett budgetunderskott (-1,4 mnkr) medan utbyggnaden av Knåda verksamhetsområde prognostiserar ett budgetöverskott (+1,4 mnkr).

För de pågående investeringarna återstår 45,7 mnkr av beviljade medel. De investeringar för vilka det är störst skillnad mellan beviljade medel och nettoutgifter är Ny förskola Alfta där det återstår 13,6 mnkr, Alfta sporthall Ridåvägg och golv 6,5 mnkr, Celsius simhall Bassängrenovering 3,4 mnkr, lordningsställande av lokaler för IFO 3,0 mnkr och Alfta ishall: Ispist 3,0 mnkr.

Budgetförändringar investeringar

Beslut	Skattekollektiv	VA
Grundbeslut kf §41 2020-05	44 777	
Grundbeslut kf §58 2020-06		7 000
Digitala vattenmätare kf §103 2020-11		470
Utbyggnad spillvatten Gammel-Homna kf §103 2020-11		800
Kommunhuset Brand och säkerhetsåtgärder kf §104 2020-11	1 150	
Reinvestering belysningsanläggning kf §104 2020-11	-950	
Alftaskolan: Ombyggnad F-9, inkl.projektering kf §122 2020-12	1 950	
Tilläggsbudgetering kommun (kvarvarande medel från tidigare år) kf §9 2021-03	51 349	
Forsparken Ispist kf §12 2021-03	8 500	
Forsparken Glas och sargskydd kf §12 2021-03	1 500	
Tilläggsbudgetering VA (kvarvarande medel från tidigare år) kf §13 2021-03		5 913
Celsiuskolan skolgård kf §26 2021-05	3 000	
Alfta sporthall ridåvägg och golv kf §27 2021-05	6 500	
Ombyggnad av kommunhusets reception kf §59 2021-06	1 000	
Pistmaskin Edsbybacken, utökning kf §85 2021-11	395	
Hämta-Lämna parkering Alftaskolan kf §86 2021-11	150	
Investeringsbudget	119 321	14 183

Revisionsrapport

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmanrevisorer i den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisions sed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse för år 2021”.

Kommunen redovisar ett positivt resultat om ca 13,5 mnkr för år 2021, att jämföra med budget för året på -7,0 mnkr. Resultatet förklaras främst av högre skatteintäkter och bättre finansnetto än budgeterat men även att kommunen erhållit fler statsbidrag. Nämndernas verksamheter redovisar tillsammans ett budgetunderskott om -5,7 mnkr.

Revisorerna ser allvarligt på underskotten inom barn- och utbildningsnämnden respektive kommunstyrelsen. Barn- och utbildningsnämnden redovisar budgetunderskott om 1,7 mnkr och kommunstyrelsen ett budgetunderskott om 5,3 mnkr. Revisionen vill framhålla vikten av en långsiktig planering och ser det som väsentligt att kommunen arbetar långsiktigt med att anpassa verksamheten till de ramar som fullmäktige beslutat att tillföra den.

Kommunens investeringar redovisar ett budgetunderskott på 34,9 mnkr. Fördyringar i investeringar har uppstått inom bland annat Celsiusskolan och Näskullen. Revisorerna har tidigare kritiserat kommunens arbete med investeringar efter en genomförd granskning avseende investeringsprocessen. Revisorerna vill påtala vikten av att noterade brister åtgärdas och

budgetföljsamheten förbättras. Vi ser allvarligt på att det varit en bristande information till kommunstyrelsen kopplat till investeringarna i Celsiusskolan och Näskullen. Det är väsentligt att ansvariga styrgruppsdeltagare säkerställer att kommunstyrelsen erhåller tillräckliga underlag för att kunna fatta nödvändiga och korrekta beslut.

Vi bedömer att kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt men inte fullt ekonomiskt tillfredsställande sätt. Barn-och utbildningsnämnden redovisar budgetunderskott om 1,7 mnkr och kommunstyrelsen ett budgetunderskott om 5,2 mnkr.

Vi bedömer att övriga nämnder i Ovanåkers kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer utifrån genomförda granskningar, att styrelsens och övriga nämnders interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt. Av årsredovisningen framgår att två finansiella mål bedöms uppfyllda och att ett mål bedöms delvis uppfyllt.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med det verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt i budget 2021.

Vi tillstyrker, trots ovan riktad kritik, att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för Överförmyndarnämnden, Företagshälsovårdsnämnden samt gemensam nämnd för Hjälpmedel och FoU Valfärd.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Ovanåkers kommun 2022-04-19

Ulf Odenmyr

Eije Jonsson

Kerstin Näslund

Tommy Henriksson

Calle Ringbo

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Verksamhetsberättelser för nämnder och kommunala bolag

Politiska organ

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktiges ordförande:	Yoomi Renström (S)
Valnämndens ordförande:	Åke Jonsson (S)
Revisionens ordförande:	Ulf Odenmyr (C)

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunens nämnder, styrelsen och bolag.

Mandatfördelning

Parti	Antal efter val 2018	varav antal kvinnor	varav antal män
S	12	5	7
C	10	5	5
SD	4	1	3
KD	4	1	3
M	3	2	1
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	15	20

Valnämnden

Valnämnden är lokal valmyndighet och ansvarar för genomförandet av allmänna val till riksdag, kommun och landsting, val till europaparlament, samt kommunala folkomröstningar. Valnämnden ansvarar bl.a. för:

- Röstning inom kommunen
- Vallokaler
- Valmaterial
- Hantering av förtidsröster
- Preliminära rösträkningen
- Onsdagsräkningen
- Föreslå ändringar i valdistrikt till kommunfullmäktige

Valnämnden har nio ledamöter och lika många ersättare.

Revisionen

Kommunens revisorer genomför revision inom ramen för god revisions sed. För revisorerna gäller förutom

god sed, kommunallagen och fullmäktiges antagna revisionsreglemente.

Enligt kommunallagen ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

I revisionsberättelsen uttalar sig revisorerna årligen i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt ledamöterna i dessa.

För att skapa sig ett underlag för bedömningen om ansvarsfrihet genomför revisorerna ett antal fördjupade granskningar inom olika områden. Man genomför också presidie möten med nämnder och avstämningsmöten med vissa tjänstemän.

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige tog beslut om att tillåta digitala sammanträden och digitalt deltagande vid politiska sammanträden 2020, men även under 2021 har mötena periodvis varit digitala. Presidiet har deltagit på plats från kommunkontoret och övriga har deltagit digitalt via Teams, som en smittskyddsåtgärd.

Valnämnden

Då 2021 är ett mellanvalsår har ingen verksamhet bedrivits i valnämndens regi i år.

Revisionen

Revisorerna inledde året med genomförandet av en risk- och väsentlighetsanalys vilken sedan ligger till grund för årets granskningsinsatser. Denna årliga granskning avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår. Granskningen är avslutad när alla revisionsobjekt samt årsredovisningen är granskad, vilket innebär att den tidsmässigt sträcker sig in på kommande räkenskapsår. Den årliga granskningen består av tre delar:

- Grundläggande granskning.
- Fördjupad granskning.
- Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Utöver denna granskning genomförs ett antal fördjupade granskningsinsatser under året. De fördjupade granskningsinsatserna utgår från en revisionsplan vilken grundar sig i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys inför revisionsåret 2021.

Revisorerna har hittills i år beslutat om tre fördjupade granskningar vilka kommer att avslutas under hösten. Granskningarna utförs av PwC på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Kommunfullmäktige	0	-412	-412	-420
Valnämnd	0	-2	-2	-12
Revision	0	-748	-748	-732
Totalt	0	-1 162	-1 162	-1 164
Överskott + /Underskott -				2

Årets resultat

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige gör ett resultat på -412 tkr, vilket ger ett överskott på ca 8 tkr.

Valnämnd

Valnämnden har inte bedrivit någon verksamhet under perioden, vilket ger ett överskott på +8 tkr.

Revisionen

Revisionen gör resultat på -748 tkr, vilket ger ett mindre underskott på -16 tkr pga något högre kringkostnader för arvoderade revisorer.

Framtid

2022 är ett valår och valnämnden kommer att förrätta val den 11 september 2022.

Kommunstyrelsen

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Håkan Englund (S)
Förvaltningschef/VD:	Fredrik Pahlberg t.o.m 211101 Mattias Bergström
Antal anställda:	124 tillsvidareanställda (211231)

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen.

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a. att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen.

Kommunstyrelseförvaltningen skall stödja kommunstyrelsen och kommunfullmäktige med allmän ärendeberedning och service. Förvaltningen ska även ge kommuninvånarna och kommunens förvaltningar god service och bidra till att det koncernövergripande styrkortet uppfylls.

Inom förvaltningen finns verksamheter med inriktning mot kultur, kost, arbetsmarknad, integration, näringsliv, folkhälsa, turism, fysisk planering, mark och exploatering, energirådgivning, infrastruktur, fastigheter, fritid, GIS, trafik och kollektivtrafik mm. Samtliga verksamheter redovisas utförligare i bilaga.

Service- och tjänsteleveranser ska präglas av kunskap, omvärldskännedom och lyhördhet gentemot kommuninvånarnas och förvaltningarna behov. Förvaltningsintern service ges inom områdena IT, växel och reception, information, ekonomi och personaladministration.

Förvaltningen ska vara normbildare för kommunens administrativa rutiner.

Kommunchefen har det yttersta ansvaret för att lägga förslag till och verkställa kommunstyrelsens beslut.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2020	Utfall T3 2021
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	5,54 %	4,44 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	25,05 %	31,81 %

Sjukfrånvaron har minskat med 0,9 procentenheter sedan årsbokslutet 2020.

Långtidssjukskrivningarna har däremot ökat och är därför procentuellt högre i sin andel av den totala sjukfrånvaron än vid årsbokslutet 2020.

Under både år 2020 och 2021 har pandemin (Covid-19) påverkat hela samhället. Det är svårt att dra några slutsatser på hur den påverkat sjukfrånvaron i kommunstyrelseförvaltningen. Under slutet av 2021 spreds en väldigt smittsam variant av Covid-19 (Omikron) världen över, detta gjorde att smittspridningen i samhället blev hög. Under denna tid förekom även starka rekommendationer om karantänsregler för invånare som blev smittade samt personer i samma hushåll. Det går inte se i statistiken för den totala sjukfrånvaron om det skett en ökning på grund av detta. Det kan bero på att stora delar av kommunstyrelseförvaltningens

verksamheter kan genomföra sitt arbete hemifrån. Dessutom har Omikron-variant ansetts ge en mildare sjukdomsbild vilket ökat förutsättningarna för hemarbete vid smitta eller familjekarantän.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	81	84

Syftet med att mäta hållbart medarbetarengagemang (HME) är tredelat:

- Att möjliggöra analyser av den egna organisationens arbetsgivarpolitik utifrån aspekten medarbetarengagemang.
- Att möjliggöra transparenta jämförelser av arbetsgivarpolitiken mellan olika kommuner och regioner utifrån aspekten medarbetarengagemang.
- Att möjliggöra analyser av kopplingen mellan arbetsgivarpolitik – utifrån aspekten medarbetarengagemang – och verksamhetsresultat på lokal och central nivå.

Jämförelsemöjligheterna skapas genom att enkätsvaren redovisas i Kolada, som är en nyckeltalsdatabas för kommuner och regioner.

HME-resultatet 2021 på 84, har ökat med tre enheter sedan 2019 och det får anses som ett bra resultat.

Viktiga händelser

Under 2021 har stora delar av personalen, som har haft förutsättningar för att arbeta hemifrån, gjort det under stora delar av året. Detta har skett på grund av pandemin (Covid-19). En del verksamheter har påverkats nämnvärt på grund av pandemin och då framförallt verksamheter inom Kultur- och fritidsavdelningen samt kostavdelningen.

Kommunen har under året haft ett stort fokus på projektet "Gemensam löneadministration i Hälsingland", där både HR och löne-enheten berörs. Projektet är en samverkan som växt fram ur Hälsingerådet. En planering för verksamhetsövergång för samtliga medarbetare inom området lön har genomförts.

Den ombyggda huvudentrén i kommunhuset öppnade 1 september 2021. Ombyggnationerna som hade pågått i drygt 3 månader var ett resultat av ett arbetsmiljöarbete över att ha ändamålsenliga lokaler för kommunstyrelseförvaltningens medarbetare i kommunvägledningen.

Den generella hotbilden mot IT-miljöer har eskalerat kraftigt under året då flera tidigare okända sårbarheter upptäckts och utnyttjats av angripare världen över. Under våren inträffade en global cyberattacker mot Microsoft Exchange, under juni sommaren "Printing Nightmare" och i december "Log4J", vilka fått stor uppmärksamhet i media.

Under hösten 2021 startade Bollnäs och Ovanåkers kommuner en samverkan inom IT-området genom att tillsätta en gemensam IT-chef för de båda IT-avdelningarna. Syftet är att skapa mer resurser, kompetens och kraft för kvalitet- och verksamhetsutveckling gällande IT-driften och verksamheternas behov av digitalisering.

Planeringsavdelningen har under året märkt ett ökat tryck på planerad mark för handel och industri samt ser ett ökat intresse för byggklara tomter. För att möta upp dessa behov samt för att stå rustade för framtiden har Planeringsavdelningen initierat och genomfört flera strategiskt viktiga markköp i centrala lägen i Edsbyn

respektive Alfta.

Arbetet med en ny 6-avdelningsförskola i centrala Alfta har påbörjats och väntas stå färdig under 2022.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Kommunstyrelsen o övrig politisk verksamhet	351	-6 071	-5 720	-6 111
Kommunchef och samhällsbyggnadschef	0	-5 545	-5 545	-3 866
Personalavdelningen	221	-6 772	-6 552	-7 246
Ekonomiavdelningen	1 516	-21 776	-20 259	-21 116
Kommunikation- och serviceavdelningen	559	-6 882	-6 323	-6 514
IT-avdelningen	733	-11 289	-10 556	-11 027
Kultur- och fritidsavdelningen	3 596	-43 749	-40 153	-39 732
Kostavdelningen	8 078	-25 785	-17 707	-18 416
Arbetsmarknadsavdelningen	12 696	-19 335	-6 638	-7 814
Planeringsavdelningen	2 709	-8 600	-5 891	-3 965
Gatuavdelningen	2 023	-25 615	-23 592	-25 012
Fastighetsavdelningen	49 751	-57 632	-7 881	-574
Totalt	82 233	-239 051	-156 817	-151 393
Överskott + /Underskott -				-5 424
Extern- eller delfinansierade driftprojekt	3 307	-3 407	-100	-300

Årets resultat

Kommunstyrelsen gör ett resultat på -157 mnkr vilket ger ett underskott mot budget på ca -5,5 mnkr.

Underskottet beror till största del på utrangeringar av mark och fastigheter, 7,7 mnkr och ett avgångsvederlag på 2 mnkr. Kommunens väghållning gör ett budgetöverskott med 1,2 mnkr och underhåll på våra fastigheter är 2 mnkr lägre än budgeterat. I övrigt har det varit lägre driftskostnader orsakat av delledigheter, lägre konsultkostnader samt verksamhet som tvingats hållas helt eller delvis nedstängda på grund av pandemin (covid-19).

Kommunstyrelsen har under året fått in cirka 8 mnkr mer i bidrag under året än budgeterat, och det beror till största del på att man inför året befarade att driftsbidragen från Arbetsförmedlingen skulle sjunka i och med arbetsmarknadsåtgärder så som extratjänster skulle tas bort. Man har också kunnat återsöka medel för fler insatser. Av samma anledning är personalkostnaderna 1,7 mnkr högre än budgeterat på förvaltningen totalt; Arbetsmarknadsenheten har haft 7 mnkr mer personalkostnader än budgeterat medan flera andra verksamheter har haft lägre personalkostnader på grund av delledigheter, sjukfrånvaro och delvis nedstängda verksamheter på grund av pandemin.

Den enskilt största negativa avvikelserna är utrangeringar av mark och fastigheter, 7,7 mnkr. Vid delåret prognostiserades detta uppgå till 4,6 mnkr men vid inventering uppdagades flera objekt inom bland annat verksamhetsområdet gata.

Tabellen ovan visar generellt bra budgetföljsamhet för avdelningarna. Det som sticker ut är fastighetsavdelningens underskott på -7,3 mnkr (utrangeringar mm), kommunchef -1,7 mnkr (avgångsvederlag), gatuavdelningen +1,4 mnkr (väghållning) och arbetsmarknadsavdelningen +1,2 mnkr (mer bidrag).

Framtid

Ovanåkers kommuns beslut om att ingå i en gemensam lönehantering i Hälsingland kommer under året att verkställas. En verksamhetsövergång planeras att genomföras under kvartal 4 2022.

Kommunen står inför viktiga strategiska vägval med stor påverkan på IT-miljö och ekonomi, framför allt gällande IT- och Informationssäkerhet, molntjänster, IT-samverkan och övergång från traditionella köplicenser till hyrlicenser. Genom IT-avdelningen fortsätter kommunen att utveckla den interna driftmiljön och infrastrukturen, samt att bevaka omvärlden för att tekniskt och strategiskt kunna följa med i utvecklingen inom IT och telefoni. Detta sker i allt högre grad i samverkan med Bollnäs kommun och övriga Hälsingekommuner.

Planeringsavdelningen ser en ökad efterfrågan på planerad mark samt byggbara tomter i bra lägen. Det är därför viktigt att avdelningen fortsätter att vara aktiva vad det gäller köp av strategiskt viktig mark samt genomför ett arbete för en bra planberedskap.

Det finns flera nya intressanta utlysningar som knyter an till verksamheten inom Biosfärområde Voxnadalen. Där kommer Biosfärområde Voxnadalen att vara aktiv och söka medel till fortsatta projekt inom ramen för de tre fokusområdena Levande vatten, Skogen som hållbar resurs och Ett öppet och levande landskap.

Inom Gatuavdelningens verksamhetsområde planeras det för att bygga en gång- och cykelväg mellan Hälsingegård Ol-Anders i Alfta och Västra Ösavägen under 2022. En förstudie om vilka möjligheter det finns för att bygga gång- och cykelväg mellan Alfta och Runemo kommer att presenteras under 2022.

Arbetet med utveckling av området turism fortsätter och tar sin utgångspunkt i vårt nya handlingsprogram.

Byggnationen av den nya 6-avdelningsförskolan i centrala Alfta kommer att fortsätta. Byggstart förväntas påbörjas under vår/sommaren för ett färdigställande i december.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 <p>4 st 5 st </p>
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 <p>3 st 2 st </p>

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 st 1 st 4 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 2 st 3 st 2 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Av de nio målen för detta perspektiv bedöms fem som uppfyllda och fyra som delvis uppfyllda.

Till skillnad mot förra året har besöksantalet på Hälsingegård Ol-Anders i Alfta ökat markant och ett nytt handlingsprogram turism 2022-2025 är beslutat. Tyvärr ökar det ekonomiska biståndet och Arbetsmarknadsenheten arbetar tillsammans med Socialförvaltningen och fler parter med att få fler människor i sysselsättning.

Trygghet och lärande

Av de fem målen för detta perspektiv bedöms två som uppfyllda och fyra som delvis uppfyllda. Ovanåkers kommun har tidigare upplevts som en mycket trygg kommun att leva i, och mätningar pekar på att detta kommer att fortsätta. Flera verksamheter inom kultur- och fritid har varit tvungna att stänga ner eller anpassat öppethållande på grund av pandemin (Covid-19). Detta har medfört att man inte når alla uppställda mål.

Folkhälsa och demokrati

Av de sex målen för detta perspektiv bedöms fyra som uppfyllda, ett som delvis uppfyllt och ett som ej uppfyllt. Det mål som inte uppfylls är antal föreningar som söker verksamhetsstöd ska öka i jämförelse med 2018. Att andelen kulturföreningar som söker bidrag har minskat beror med största sannolikhet på pandemin (Covid-19).

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Av de sju målen för detta perspektiv bedöms två som uppfyllda, tre som delvis uppfyllda och två som ej uppfyllda. Någon plan för hur Ovanåkers kommun ska arbeta med Agenda 2030 har inte upprättats, men flera aktiviteter med bäring på Agenda 2030 bedrivs, bland annat inom Biosfärområde Voxnadalen men även inom andra verksamhetsområden. Ett hållbarhetsbokslut för 2021 har heller inte kunnat prioriteras under året.

VA-verksamheten

Verksamhetsbeskrivning

Kommunen ansvarar för att leverera rent dricksvatten och att föra bort och rena spillvatten inom verksamhetsområdet för kommunalt vatten och avlopp. Ansvaret regleras i vattentjänstlagen (Lag 2006:412 om allmänna vattentjänster).

Avgiften som tas ut får endast täcka kommunens nödvändiga kostnader, den så kallade självkostnadsprincipen. Lagen säger också att ekonomin för vatten och avlopp måste redovisas skilt från övriga kostnader som kommunen har.

VA-verksamheten hos Ovanåkers kommun bedrivs av Helsinge Vatten AB, ett driftbolag som kommunen äger tillsammans med Bollnäs kommun. VA-anläggningarna ägs av respektive kommun medan driftbolaget har arbetsgivaransvaret för all VA-personal. Kommunens VA-verksamhet består av 6 vattenverk och 11 reningsverk och verksamheten är finansierad via taxor.

Viktiga händelser

Ett skyfall i slutet av juni drabbade flera fastigheter i Alfta. Många av skadorna uppstod då regnvatten trängde in utifrån, men skador har även uppkommit genom att avloppsvatten har trängt upp i källare på grund av överfyllda ledningar. Det ekonomiska utfallet för VA-kollektivet kan inte summeras förrän alla ärenden är färdighanterade av försäkringsbolagen.

Nästan 6,5 km ledning har nyanlagts eller sanerats inom Ovanåkers kommun. Det motsvarar 1,28% av ledningsnätet och gör att årsmålet om 1% uppnås med god marginal. Den genomsnittliga saneringsgraden de senaste tre åren är 1,1%.

En mikrobiologisk barriäranalys har genomförts för alla vattenverk i Ovanåkers kommun.

Ungefär 500 digitala mätare har satts ut i Ovanåkers kommun under året. I projektet ska de ca 3000 mätarna bytas från analoga till digitala under en 6-årsperiod.

Ekonomi

Resultaträkning (belopp tkr)	Årets resultat	Årsbudget
Verksamhetens intäkter	23 017	23 232
Förändring av kortfristig skuld till VA-kollektiv	-286	500
Verksamhetens kostnader	-17 695	-17 420
Avskrivningar	-3 924	-4 085
Summa Verksamhetens nettokostnader	-1 112	1 227
<i>Finansiella poster</i>		
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-1 112	-1 227
Summa resultat	0	0

Balansräkning	2021 -01-01 - 2021-12-31	2020 -01-01 - 2020-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	101 242	93 208
Omsättningstillgångar	8 330	8 058
Summa Tillgångar	109 572	101 266
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	0	0
Långfristig skuld kommunen	104 256	95 461
Kortfristig skuld till VA kollektivet	311	25
Långfristiga skulder	2 494	1 696
Kortfristiga skulder	2 511	4 084
Summa eget kapital och skulder	109 572	101 266

Årets resultat

VA resultatet per sista december är + 286 tkr. Resultatet ombokas som skuld till VA-kollektivet. Sedan tidigare fanns ett ackumulerat överskott för VA-kollektivet på 25 tkr. Det växer nu till 311 tkr.

VA budgeterade ett överskott på + 500 tkr så det ger en budgetavvikelse på 214 tkr, 1% av omsättningen.

Driftskostnader för verk och ledningsnät inom Helsing Vatten blev 186 tkr lägre jämfört mot budget. Det blev även lägre projekterings- och administrationskostnader på 65 tkr. Totalt justerades driftsbidraget med 253 tkr i återbetalning till Ovanåkers VA kollektiv.

Framtid

Från årsskiftet 2021/2022 ska inte längre slammet från reningsverken lämnas för omhändertagande hos Borab, eftersom sluttäckningen av deras deponi då är klar. Slammet ska istället hanteras av en privat anläggning utanför Runemo. Det innebär en fördubbling av kostnaden för slamhanteringen, ca 500 tkr för VA-kollektivet i Ovanåker. Det motsvarar ca 2,3% av taxeintäkterna.

Utredning av ett möjligt område för en reservvattentäkt ska genomföras under det närmaste året. De tidigare undersökta områdena har inte gett önskvärt resultat.

I förslaget till VA-taxa för 2023 kommer en dagvattentaxa att ingå, där kostnadsfördelningen för omhändertagande av dagvatten blir tydligare.

Fastigheter längs överföringsledningen från Viksjöfors till Alfta kommer att erbjudas möjlighet att ansluta sig till kommunalt vatten.

De ökade kostnaderna på diesel innebär att timpriset för grävmaskiner ökar med 8 % för 2022. Även ökade logistik och råvarupriser för fällningskemikalier ökar kostnaderna med 7% för 2022. Detta har självklart en stor påverkan på både drift- och investeringskostnaderna framöver.

Socialnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Ordförande: Einar Wängmark (S) Fr.o.m 211213 Carina Nordqvist (S)
Förvaltningschef/VD:	Marita Lindsmyr
Antal anställda:	437

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL) men genom åren har även ansvar inom Lagen om Stöd och Service till vissa personer (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) tillkommit. SoL är det yttersta skyddsnätet i samhället och ska tillgripas först när alla andra möjligheter till hjälp eller annat bistånd är uttömda. Enligt lagen ska socialtjänsten främja en utveckling som syftar till social och ekonomisk trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor, deltagande, självbestämmanderätt och integritet. Den ska vidare öka den enskildes möjligheter att ta del av samhällets gemenskap, begränsa den enskildes behov av stöd och hjälp, frigöra och utveckla enskildas egna resurser. I alla sammanhang där socialtjänsten involveras och där barn direkt eller indirekt påverkas ska alltid barnperspektivet beaktas, vilket innebär att barnets bästa alltid ska sättas främst.

Individens självbestämmande och integritet betonas i samtliga lagstiftningar som styr förvaltningen. Det innebär att samtliga verksamheter inom socialförvaltningens område ska motivera och främja förändringar som på längre sikt kan förbättra livet för individen. Förändringarna kanske inte alltid stämmer överens med individens tankar och åsikter men är ändå en del av socialt motivations- och förändringsarbete som kräver mycket resurser. Socialtjänsten ska också delta i samhällsplaneringen.

Om det är påtaglig risk för människors liv, hälsa och utveckling finns inom ansvarsområdet två tvångslagstiftningar som reglerar socialtjänstens arbete. Det är Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2020	Utfall T3 2021
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	10,49 %	9,17 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	32,65 %	46,05 %

Sjukfrånvaron under året är svår att analysera då Covid-19 och smittskyddsåtgärder starkt påverkar utfallet.

Den längre sjukfrånvaron har ökat då den visas i procent av den totala frånvaron där korttidsfrånvaron minskar. Det mer systematiska arbetet kring sjukfrånvaron har under perioder med hög belastning till följd av pandemin fått stå tillbaka. Överlag är personalen i förvaltningen sliten och det är en stor utmaning att hitta åtgärder och möjligheter till återhämtning. Några av de som är långtidssjukskrivna väntar på operationer som försenats till följd av pandemin.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	78	79

På samtliga enheter går gruppens resultat igenom och chef och medarbetare arbetar därefter tillsammans för att ta fram handlingsplaner för fortsatt arbete.

De enheter som uppnår målet tar fram handlingsplaner för att bibehålla det goda resultatet och de enheter som ligger under målet tar fram handlingsplaner för att få en bättre arbetsmiljö som främjar hälsa och trivsel.

Den pågående pandemin har till viss del påverkat det systematiska arbetsmiljöarbetet och det lyfts också i den nuvarande dialogen.

Under hösten genomfördes arbetsledarenkät som påvisar ett HME på enbart 70. Dialog och arbete för att förbättra chefernas arbetssituation har precis inletts.

Viktiga händelser

Covid-19 har påverkat förvaltningen hela året med hög sjukfrånvaro. Anpassningarna för att jobba hemifrån har fungerat bra.

Omsorgs- och omvårdandsenheten har under året fördelats på två verksamhetschefer, chef för biståndsenheten har övertagit ansvaret för omsorgsenheten.

Välfärdstekniken på Näskullen har krävt en del anpassningar.

Individ- och familjeomsorg

Försörjningsstödet har under senare delar av året sjunkit något.

Fortsatt implementering av e-ansökan och arbete för att utveckla e-tjänst för orosanmälningar pågår.

Drogrelaterade ärenden ökar och flera nya placeringar har tillkommit. Inom vuxenenheten är missbruksproblematik i kombination med psykisk ohälsa vanligt. Det finns en oro då vi ser en ökad psykisk ohälsa och en ökad droganvändning bland både föräldrar och ungdomar.

Vi har skapat strukturer för att samverka med skola, elevhälsa, BUP och polisen. Edsbyns HC har initierat frågan kring gemensam familjecentral för att arbeta mer förebyggande med barn, unga och deras familjer.

Den ökade ärendemängden har inneburit att vi periodvis har använt konsulter på barn- och ungdomsenheten.

Planeringen för utbildningsinsatsen "första hjälpen psykisk ohälsa" för förvaltningens medarbetare pågår. Påbörjat samverkan mellan Vändplatsen och HC i Edsbyn utifrån deras må-bättre grupp. Tanken är att Vändplatsen kan bli en förlängd arm i delar av hälsocentralens arbete mot psykisk ohälsa.

Omsorgsenhet

Ökat antal beviljade beslut om bostad med särskild service samt komplexa ärenden har medfört ökade personalresurser. Även utökade beslut inom personlig assistans har medfört ökade kostnader. Inom daglig verksamhet arbetas det mer mot utflyttade verksamheter.

Omvårdnadsenhet

Hemtjänsten har fortsatt hög belastning. Övergång i nytt verksamhetssystem har medfört stora utbildningsinsatser.

Fortsatta svårigheter att rekrytera leg. personal och konsulter har anlitas. Ny enhetschef till sjuksköterskeenheten började i augusti och många arbetsmiljöåtgärder är genomförda.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Nämnd och stab	1 043	-18 577	-17 534	-18 211
Individ- och familjeenhet	7 011	-62 724	-55 713	-54 029
Omsorgsenhet	6 051	-55 495	-49 444	-50 278
Omvårdnadsenhet	23 633	-186 958	-163 325	-164 723
Totalt	37 738	-323 754	-286 016	-287 241
Överskott + /Underskott -				1 225

Årets resultat

För förvaltningen redovisas ett budgetöverskott med ca 1,2 mnkr.

Merkostnader kopplat till covid-19 uppgår till ca 7,5 mnkr. De merkostnaderna har till stor del täckts av statsbidraget riktat till vård och omsorg om äldre.

För staben redovisas ett budgetöverskott med ca 700 tkr. Budgetöverskottet beror i huvudsak på att det finns budget för outhyrda lägenheter under staben. Dessa kostnader har tagits på respektive ansvarsområde.

För IFO redovisas ett budgetunderskott med ca 1,7 mnkr. Underskottet förklaras främst av högre försörjningsstöd än budgeterat. Trots underskottet är utfallet för försörjningsstöd ca 500 tkr lägre än 2020. Underskottet på försörjningsstöd kompenseras delvis av överskott på grund av statsbidrag som erhållits för att täcka kostnader relaterade till familjehem, våld i nära relationer samt psykisk hälsa. Det har även varit en vakant enhetschefstjänst under första halvåret som bidragit till budgetöverskott.

För omsorgsenheten redovisas ett budgetöverskott med ca 800 tkr. Den dagliga verksamheten redovisar ett budgetöverskott då det varit minskad aktivitet pga restriktioner kopplat till covid. Bostad med särskild service och korttidsverksamhet redovisar ett budgetöverskott då inte alla platser på korttids varit belagda vilket medfört minskad personalbemanning. För personlig assistans redovisas ett budgetunderskott då det är fler brukare och ökade insatser än budgeterat.

För omvårdnadsenheten redovisas budgetöverskott med ca 1,4 mnkr. HSL redovisar ett budgetunderskott. Mer personal än budgeterat har krävts utifrån att insatserna och omfattningen på insatserna är större än vad budgeten tillåter. Hemtjänsten redovisar ett budgetunderskott då insatserna och omfattningen på insatserna är större än vad budgeten tillåter. För SÄBO, inkl. korttids, dagverksamhet redovisas ett budgetöverskott. På Näskullen finns budget för åtta platser vilka inte har behövts i perioden. För dagverksamhet och verksamhetsresor förklaras överskottet av restriktioner på verksamheten kopplat till covid.

Framtid

Nya socialtjänstlagen beräknas komma under 2023 och planer för hur vi på bästa sätt kan utveckla arbetet med öppna, förebyggande insatser för att i ett tidigt skede och på ett lättillgängligt sätt nå ut till våra medborgare behöver prioriteras inom alla områden.

God och nära vård uppdraget.

Första hjälpen psykisk hälsa

Individ- och Familjeomsorg

Ändamålsenliga lokaler.

Inom försörjningsstödsenheten kommer stort fokus ligga på att arbeta med handlingsplanen för att minska försörjningsstödet.

Behov av att jobba aktivt tillsammans med det kommunala bostadsbolaget utifrån insatsen 2:a handskontrakt.

Möjlighet att öppna en familjecentral?

Omsorgsenhet

Utveckling av arbetet kring dokumentation enligt IBIC, gemensamma förhållningssätt och bemötandefrågor fortgår. Det finns även ett behov av utbildning inom neuropsykiatriska diagnoser och förhållningssätt till dessa då det är en grupp som ökat. Utbildningssatsningar behöver göras inom personalgrupperna även inom andra områden utifrån brukarnas förändrade behov över tid. En ny gruppbostad kommer att behöva öppnas redan under 2022.

Omvårdnadsenhet

Fortsatt arbete med heltidsresan, schemaplanering, och IBIC som varit lagt på is under pandemin. Planera och genomföra de statliga satsningar som görs inom socialförvaltningen.

Hemtjänsten kommer att fortsätta jobba för att minska underskottet och förbättra kontinuiteten.

Dialog och beslut kring antalet säboplatser måste prioriteras under året. Åtta platser på Näskullen är i dagsläget inte öppnade.

Stora utmaningar gällande att anställa och behålla legitimerad personal. Nära vård kommer att påverka den kommunala hälso- och sjukvården i framtiden. Som trenden ser ut ökar antalet inskrivna patienter i hemsjukvården och vården kring patienterna utökas och blir mer avancerad. Socialförvaltningen har ansökt om stimulansbidrag för att öka sjuksköterskebemanningen.

Resursenhetens uppdrag måste uppdateras.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 3 st 1 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 3 st 3 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 st 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 1 st 3 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Av nämndens sammanlagt 16 mål når vi helt upp till 8 av dem. De övriga 8 uppnås delvis. Den största utmaningen är perspektivet Arbete och tillväxt. Vi lyckas inte fullt ut rekrytera nyckelpersoner till flera av våra tjänster och långvarigt beroende av försörjningsstöd har ökat. Inom samtliga perspektiv/inriktningsmål pågår arbete och samverkan för att de ska uppnås men inom vissa delar har pandemin påverkat möjligheten och resultatet så långt.

Barn- och Utbildningsnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Jan-Åke Lindgren (S)
Förvaltningschef/VD:	Christer Andersson
Antal anställda:	385

Verksamhetsbeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, särskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, SFI samt högskola/lärcentrum. För varje skolform och för fritidshemmen gäller skollag och läroplan som anger utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer. I samtliga verksamheter ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund, vara icke-konfessionell samt vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (med barn och elever menas barn i förskolan och elever i de övriga skolformerna ovan, dvs barn och ungdomar samt vuxna). Utbildningen har en kompensatorisk roll i att uppväga skillnader i barnens och elevernas olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att, i samarbete med hemmen/vårdnadshavare upp till 18 års ålder, främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Grundskolan har tio årskurser då förskoleklass är obligatorisk. Det finns 17 obligatoriska ämnen samt språkval och modersmål. Varje ämne har en läroplan och betyg sätts från åk 6. Elever som kartläggs att inte nå målen i alla ämnen har rätt till särskilt stöd. Alla elever har rätt till god arbetsmiljö, trygghet och studiero. Nyckeltal för lärartäthet är 8,0 lärare per 100 elever. Till stöd för elever i förskoleklass, grundskola och grundsärskola finns central elevhälsa. Den omfattar medicinska, psykologiska och psykosociala insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande där elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I kommunen finns även en enskild förskoleverksamhet för vilken nämnden har tillsynsansvar.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2020	Utfall T3 2021
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	6,6 %	6,73 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	38,85 %	43,41 %

Sjukskrivningstalen är i sin helhet fortsatt låga. Analys ger vid handen att sjukskrivningstalen i princip är oförändrade från T3, 2020 6,6 % till 6,73 % till T1 2021. Vår analys säger att även detta år har präglats av Coronapandemin och dess påverkan. Den skillnad som kan noteras gällande att långtidssjukskrivningarnas andel ökar på nytt förklaras av att verksamheten under en längre period varit hårt belastad pga rådande pandemi.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	85	83

HME har i jämförelse med 2019 försämrats något. Analys ger vid handen att personalen trots pandemin har högt motivationsindex och att styrning och ledning fungerar mer än väl. Värdet över 80 är mer än tillfredställande och i jämförelse med kommunens övriga förvaltningar är barn- och utbildningsförvaltningens värde klart högst.

Viktiga händelser

Vår verksamhet är under påverkan av pandemin vilket drabbar resultat, ekonomi och utvecklingsarbete.

Måluppfyllelse

Vår vision är att 100% av eleverna ska uppnå godkända betyg i åk 6 och att alla elever i åk 9 ska vara behöriga till gymnasiet nationella program. Måluppfyllelsen är god men vi ser skillnader mellan pojkars och flickors betygsmeritvärde, men pojkarnas behörighet till gymnasiet har ökat. Nyanländas måluppfyllelse är fortsatt en utmaning. Riktade insatser för att minska skillnader mellan pojkar och flickors resultat samt insatser för att öka nyanländas behörighet till nationella program pågår. En övergripande satsning på språkutveckling i samtliga skolformer sätts ut 2021. Statsbidrag ger oss möjligheter till dessa utvecklingsinsatser inom skolan.

Andelen elever på gymnasiet som erhåller examensbevis är fortsatt högre än rikets. En majoritet på gymnasiet introduktionsprogram är elever med utländsk bakgrund där utmaningen är att ge dessa nationell behörighet. Riktade yrkesutbildningar inom Vuxenutbildningen har etablerats inom vård, barnomsorg, sanitet, svets och trä vilka leder till anställningsbarhet.

Tid för psykolog, skolsköterska och kurator ingående i elevhälsa har utökats.

Infrastruktur

En IT-strategi/pedagog stödjer vår digitala utveckling och skapar likvärdighet i våra verksamheter. Vår IT-grupp bestående av pedagoger utbildar systematiskt sina kollegor i digitala läromedel.

Celsius- och Alftaskolan är i full drift. Våra förskolor i kommunen är fullbelagda. För att möta efterfrågan så har antalet avdelningar utökats i Alfta, Nordanäng och Tellus, i väntan på ny förskola. I jan-21 utökades antalet förskoleplatser i Edsbyn då Sörgårdens förskola åter togs i bruk. Bäckstugans förskola flyttades till andra lokaler i dec-21-22. Lokalbrist och underhållsbehov råder för övrigt på Knåda och Rotebergs skola. Vidare så har en lokalutredning tillsatts för att genomlysna och forma framtida för- och skolstruktur med fokus på elevolymer och faciliteter.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Nämnd och kontor	0	-6 057	-6 057	-5 936
Förskoleverksamhet	8 943	-78 684	-69 741	-67 931
Grundskola och skolbarnomsorg	18 048	-152 295	-134 247	-129 895
Elev och skolhälsovård	669	-4 794	-4 125	-4 086
Gymnasiet och vuxenutbildningar	15 003	-78 991	-63 988	-68 027
Totalt	42 663	-320 821	-278 158	-275 875
Överskott + /Underskott -				-2 283
Extern-eller delfinansierade driftprojekt	4 499	3 929	570	

Årets resultat

Budgetåret uppvisar ett underskott på 2 283 tkr

Barn och utbildningskontoret

En negativ avvikelse på 121 tkr konstateras:

Interiörförändring Celsiusskolan F-6, minus 100 tkr. Lönekostnader visar underskott på 240 tkr vilket till stora delar förklaras av borttagen lönekompensation, 0,2 tj för Alftaskolans byggnation. Kostnader för facklig nedsättning visar underskott med ca 100 tkr och utvecklingsinsatser visar ett plus på ca 70 tkr.

Nämnden uppvisar ett överskott på ca 170 tkr.

Förskoleverksamheten

Utfall underskott på 1 810 tkr.

Personalkostnader visar minus ca 1 000 tkr. Det har saknats full täckning för utökning av platser och öppna verksamheter under loven.

Ersättning till FFF uppvisar ett minus på 387 tkr därav 215 tkr fyllnadsersättning för 2020

Ersättning för barn i annan kommun (IKE) visar minus 240 tkr.

Politiskt beslut, inköp av arbetskläder ger underskott på 300 tkr som saknar tilldelning i budget.

Avgifter gav ett plus på 230 tkr.

Grundskola och skolbarnomsorg

Årets resultat är underskott på 4 352 tkr.

Underskottet förklaras av personalkostnader där Alftaskolan 7-9 uppvisar ett underskott på 2,2 mnkr gällande personalkostnader. Underskottet beror på att Alftaskolan 7-9 haft/har en personalgrupp baserat på en stor grupp elever med utländsk bakgrund. Vid läsårsstarten 2021-2022 gjordes flera anpassningar och detta arbete har fortsatt och fortsätter under 2022.

Migrationsverkets (MV) bidrag till våra grundskolor har minskat pga utebliven elevtillströmning av nyanlända. Edsbyområdet redovisar ett minus på 760 tkr och Alftaområdet ett minus på 680 tkr

Övriga kostnader visar ett underskott på ca 550 tkr pga ökade kostnader för läromedel, mtrl och underhåll för IT-enheter.

Inköp av kläder till fritidshemspersonal ger minus 60 tkr. Ett politiskt beslut utan budgettäckning.

Skolskjutsar visar ett underskott på 924 tkr. Förklaras av indexhöjning minus 180 tkr. Specialbuss och löpande förändringar minus 660 tkr (här ingår växelvis boende) och skolkort minus 131 tkr

Fritidshem Knåda och Viksjöfors skola visar vardera ett överskott på 250 tkr.

Elev och skolhälsovård

Årets resultat underskott 39 tkr

Gymnasiet och vuxenutbildningar

Årets resultat visar ett överskott på 4 039 tkr

Överskottet kan förklaras av lägre kostnader för Interkommunal ersättning (IKE), plus 525 tkr Statsbidrag-yrkesvux ger ett överskott på 4,9 mnkr. Det förklaras av att vi tidigare har "hämtat hem" pengar för utbildningar och kurser året efter dessa har givits. I år föll statsbidragen för 2020 och 2021 ut under ett och samma budgetår. Tilläggas ska också att poängproduktionen för kurser och utbildningar som genererar bidraget har utökats kraftfullt

Gymnasiesärskolan visar plus 300 tkr pga minskade personalkostnader

SFI och Språkintröduktion (IM) visar underskott pga minskade intäkter från Migrationsverket. SFI:s underskott är ca 1 200 tkr och IM:s ca 500 tkr.

Undervisning för nyanlända

Av budgeterade medel totalt 4 500 tkr från MV för 2021 blev utfallet totalt ca 2 000 tkr.

Framtid

Barn- och utbildningsförvaltningen har höga förväntningar. Vår målsättning är att barn, elever och studerande ska ha de bästa förutsättningarna för en trygg skolgång med hög måluppfyllelse. Vårt uppdrag är att möta den nationella målsättningen och ett flertal olika uppdrag som är obligatoriska. Vårt kompensatoriska uppdrag är stort och en viktig del i detta är en fortsatt satsning på likvärdighet.

Som en del i detta kommer vi fortsatt att utveckla elevhälsan. Detta gynnar alla elever och kompenserar elever från sämre socioekonomiska förhållanden. Ökad digitalisering utgör också en viktig del i skolans kompensatoriska uppdrag. Anpassade lokaler och faciliteter för våra elever är en utmaning då elevvolymen minskar i våra "byskolor". En översyn av vår organisation och faciliteter för för- och särskola blir ytterligare ett steg. Med flera barn i våra verksamheter finns faktorer som pekar på större möjlighet för en samordning som gynnar likvärdighet, ökat kollegialt lärande, allokering av platser och specifik kompetens samt skapande av ekonomisk hållbarhet.

Teknik ger förutsättningar för en lärmiljö som är framtidsinriktad och motiverande. Den nationella strategin för

skolans digitalisering belyser detta och vi kommer fortsatt att utveckla vår IKT-verksamhet. Detta tillsammans med moderna undervisningslokaler och legitimerad behörig personal kommer vi att lägga grunden för en utveckling av vår kvalitativa verksamhet.

Gymnasiet kommer att vara oförändrat i storlek om nuvarande andel sökande behålls. Vuxenutbildningen kommer att växa för att sedan om några år plana ut. Ett flertal yrkesutbildningar utöver ordinarie utbud har tillskapats. SFI-verksamheten är idag ansträngd då Migrationsverkets bidrag minskar men elevvolymen är konstant. Gymnasieverksamheten är konkurrensutsatt och målsättningen är att vara i framkant.

Undervisningen ska hålla hög kvalitet. När det gäller forskning och pedagogiska satsningar i samarbete med högre lärosäten så bör den fortsätta och utvecklas.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 1 st 1 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 st 2 st 2 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 1 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

En strategisk kompetensförsörjningsplan har påbörjats vilken visar att den lärarbrist som förespås delvis inte kommer att drabba oss då vår elevvolym inte ökar nämnvärt. Pensionsavgångar gällande förskola och gymnasium syns inom ett fåtal år. En utökning av antalet förskoleplatser ger också vid handen att förskolepedagoger måste rekryteras. I grundskola kan fortsatt kravet på behörighet och lärarlegitimation förbättras men rekryteringar och kompletteringsutbildningar har löst och ser ut att lösa behovet av lärare i moderna språk och matematik i åk 7-9. Vi har vidare goda förutsättningar att inför framtiden stärka vår måluppfyllelse. Elever lämnar gymnasieskolan med mycket goda resultat vilket ger möjlighet till högre studier eller arbete direkt. Inom ramen för vuxenutbildningen bedrivs ett antal utbildningar mot branscher där arbetsutsikterna är goda. Nämnas kan vård, förskola, svets och trä.

Trygghet och lärande

Målet högt uppsatt med ett krav på 100% resultat vad gäller att alla elever ska uppnå godkända betyg i åk 6

och att alla elever åk 9 ska vara behöriga till gymnasiets nationella program. Andelen elever i åk.9 som är behöriga till gymnasieskolans nationella program följs upp av förvaltningen vid läsårets slut, slutbetyg. Aktuell mätetal är för elever som slutade åk.9 är vårterminen 2021.

2021

Andel elever som är behöriga till nationella program

2021	Ovanåker	Riket
Totalt	82,9%%	86,2%
Pojkar	85,5%	85,3%
Flickor	80,5%	87,2%

En analys av elevers kunskapsresultat visar att verksamheten behöver utveckla sitt kompensatoriska uppdrag så att även elever vars föräldrar har en förgymnasial eller gymnasial utbildning når högre meritvärden. I dagsläget har pojkar och nyanlända elever lägre meritvärden och resultat. Alla barn och ungdomar ska uppleva 100% trygghet i skolan. Detta är en utmaning och i nuläget uppgår långt över 90 % av eleverna att de är trygga i skolan.

Folkhälsa och demokrati

Målet delvis uppfyllt. Föräldraråd och elevråd finns i alla verksamheter.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Medarbetarundersökning genomförs vartannat år. En ny undersökning har genomförts under 2021. Index för HME är 83 där 80 anses vara riktvärdet för en god verksamhet. Undersökningen visar att våra medarbetare trivs i vår verksamhet och kan rekommendera den till andra. Motivationsindexet är högt, 90.

Utvecklingsområden är ledarskap och styrning på enskilda skolenheter.

Verksamheterna har till stora delar miljöanpassad käril- och sophantering.

Miljö- och Byggnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Per Helgesson (S)
Förvaltningschef/VD:	Mattias Bergström (tom 210609) Laura Fenlin (tillförordnad tom 31 juli 2022)
Antal anställda:	8 st (inkl. miljö- och byggchef)

Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och byggnämndens uppdrag är huvudsakligen att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet och bostadsanpassningsbidrag. Miljö- och byggnämnden är även den kommunala nämnd som avses i fastighetsbildningslagens 4:e kapitel 15§.

Nämnden är kommunens naturvårdsorgan. I naturvårdsärenden av principiell karaktär, av ekonomisk vikt eller annars av stort allmänt intresse, företräder dock kommunstyrelsen kommunen.

Nämnden har sedan 1 juli 2020 fått ansvaret över tillsynen enligt Lag (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Lagen upphör 2022-01-31.

Nämnden har budgetansvaret inom kommunstyrelsens ansvarsområde enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Arbetet utförs av Kommunalförbundet Hälsingland.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2020	Utfall T3 2021
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	3,67 %	1,54 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	0 %	0 %

Sjukfrånvaron inom miljö- och byggförvaltningen är i stort sett bara korttidsfrånvaro. Läget känns kontrollerat men en bevakning finns över situationen och åtgärder sätts in där det behövs.

I mitten av april 2020 beslutades det att miljö- och byggförvaltningen ska arbeta hemifrån i så stor utsträckning som möjligt. Förvaltningen har arbetat hemifrån sedan dess. Det kan antas att den låga siffran för T3 2021 beror på att förvaltningen kunna arbetat trots förkylningar och förkylningssymptom, då arbetet varit förlagt hemifrån.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	89	72

Medarbetarengagemanget har sjunkit något sen 2019. På miljö- och byggförvaltningen har resultatet på 2019 års medarbetarundersökning diskuterats på en arbetsplatsträff. I diskussionerna framkom det att stress är en viktig faktor att jobba med för att öka medarbetarengagemanget. Medarbetarengagemang kommer tas upp kontinuerligt på kommande arbetsplatsträffar. Att sträva efter stabilitet, öppenhet och dialog i processer kan medföra ett ökat medarbetarengagemang. Förvaltningen fick in fler svar än det finns anställda, vilket betyder att det finns en viss osäkerhet i resultaten.

Viktiga händelser

2021 präglades av pandemin av Covid.19. Miljö- och byggförvaltningen har på grund av pandemin arbetat hemifrån sedan 9 april 2020. Under första kvartalet har smittspridningen i Ovanåkers kommun varit stor och vissa tillsynsbesök har anpassats till skrivbordstillsyn eller distansmöten. Tillsynsbesök på plats har skett när det gäller Lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och då med stöd av Kommunalförbundet Hälsingland. Akuta inspektioner inom miljöskydd har även genomförts. Tillsynsbesök på plats hos miljöfarliga verksamheter planeras att genomföras under hösten enligt tillsynsplanen.

Från och med den 1 juli 2020 trädde lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen i kraft. Detta innebär att miljö- och byggnämnden fick det fulla ansvaret för tillsynsarbetet kopplat till smittskyddsåtgärder på serveringsställen. I skrivande stund sträcker sig den tillfälliga lagen sig fram till och med utgången av januari 2022.

Den 6 april 2021 fick förvaltningen en ny medarbetare som jobbar som miljöinspektör och kommer att ha huvudansvaret för arbetet med enskilda avloppsanläggningar. Som ett stöd i inskolningen på avloppsverksamheten har en konsult anlitats.

Planeringen med att ta hjälp med handläggning av bostadsanpassningsärenden från Bollnäs kommun har verkställs och är under pågående process.

Det kan tilläggas att miljö- och byggförvaltningen har tagit stora steg i digitaliseringsarbetet och skapar e-tjänster för förvaltningens flesta verksamhetsområden. Arbetet med digitalisering av faktureringsystemet som väntades bli färdigt under året skjuts fram till nästa år.

Miljö- och byggchef Mattias Bergström går under perioden juni 2021-augusti 2022 över som chef inom kommunstyrelseförvaltningen. Under den tidsperioden tar miljöinspektör Laura Fenlin rollen som TF miljö- och byggchef. En konsult anlitas för att avlasta handläggningen av inkommande miljöärenden.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Miljö- och byggnämnd	0	-212	-212	-319
Miljö- och byggkontoret	0	-4 661	-4 661	-5 735
Bygg	490	-2	488	677
Miljö och hälsa	1 620	-614	1 006	1 179
Bostadsanpassning	0	-1 062	-1 062	-778
Alkoholhandläggning	0	-187	-187	-184
Totalt	2 110	-6 738	-4 628	-5 160
Överskott + /Underskott -				532

Årets resultat

Periodens resultat har uppgått till -4 628 tkr och det innebär ett överskott på 532 tkr i jämförelse med budget.

Faktorer som bidragit till periodens överskott:

- Överskottet avser framförallt att miljö- och byggchef har ett annat tillfälligt chefsuppdrag på

kommunstyrelseförvaltningen andra halvan av året samt planerade föräldraledigheter under våren om 45 % av en heltidstjänst.

- Förvaltningens poster för representation, kurser- och konferenser samt resor ligger under planerad budget på grund av de restriktioner som framkommit på grund av Covid-19.
- Det stora överskottet på lönesidan 1074 tkr balanseras upp av högre kostnader för bostadsanpassning -284 tkr än budget samt förlorade intäkter på bygglov -189 tkr pga längre handläggningstider. Nämnden har också haft konsultkostnader 69 tkr för att täcka upp på miljösidan när rollen som tf Miljö- och byggchef axlades av en miljöinspektör.

Framtid

Miljö- och byggförvaltningen har, som stora delar av samhället, varit i en annorlunda situation på grund av Covid-19-viruset. Det är svårt att veta vad som kommer att ske kommande år på grund av den samhällssituation vi är i. Med stor sannolikhet kommer förvaltningen att påverkas, om det enbart blir ändrade arbetssätt eller någon förändring av större art, återstår att se.

Miljö- och byggförvaltningen har sedan tidigare planerat att ta ytterligare steg i den digitala utvecklingen. En implementering av en e-tjänsteplattform har gjorts inom Ovanåkers kommun och framtagande av e-tjänster har genomförts på ett tillfredsställande sätt. Närmast i tiden för digitaliseringen på förvaltningen är att koppla ihop e-tjänsteplattformen med ärendehanteringssystemet. När den kopplingen är gjort har förvaltningen förutsättningar för en helt digital process för ansöknings- och handläggningsprocessen.

Den digitala resa som förvaltningen påbörjat har ökat i takt med att medarbetare och samhället i stort har varit tvungna att hitta digitala lösningar på grund av pandemin. Pandemin har medfört stora negativa påverkningar på samhället men de effekter den gett på digitaliseringen bör ses som något positivt. Det kommer förvaltningen att gynnas av på sikt.

Förvaltningen kommer att anställa en ny byggnadsinspektör 2022.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 1 st 1 st 2 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 1 st 2 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Miljö- och byggförvaltningens ambition har varit att alla mål inom perspektivet *Arbete och tillväxt* skulle uppfyllas. Vi har dock två måttal som markerats som gula i tertiärbokslutet. Dessa måttal rör nämndens studiebesök och förvaltningens deltagande på branschträffar. Dessa aktiviteter har tyvärr ställts in på grund av Covid-19. De resterande måttalen som rör resultatet för SKRs mätning Löpande insikt bör väga tyngst i den slutgiltiga bedömningen för måluppfyllnaden.

På grund av resursbrist på bygglovssidan har handläggningstiderna blivit längre för både bygglov och bygganmälningar.

Trygghet och lärande

Miljö- och byggförvaltningens ambition är att alla mål inom perspektivet *Trygghet och lärande* ska uppfyllas.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Måttetale *Alla bristfälliga avlopp från senaste inventeringen skall bli hanterade. Detta skall ske genom beslut om åtgärdande, utsläppsförbud eller tidsbegränsat dispens* då detta är aktiviteter som prioriterats ner i Tillsynsplanen för 2021. Anledningen till prioriteringen är att förvaltningen har haft en personalomsättning inom miljöskydd.

Med undantag för målet för ovanstående måttal är miljö- och byggförvaltningens ambition att alla mål inom perspektivet *Hållbar och ansvarsfull resursanvändning* skall uppfyllas.

Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mikael Jonsson (m)
Förvaltningschef/VD:	Hans-Peter Olsson
Antal anställda:	68

Verksamhetsbeskrivning

Alfta-Edsbyns Fastighets AB (Aefab) är ett helägt fastighetsbolag som ägs av Ovanåkers kommun.

Bolagets uppdrag är att bygga och hyra ut hyresrätter i kommunen. Vi ska ha ett utbud som passar olika kategorier av hyresgäster. Boendet är en grundförutsättning för att attrahera både företag och människor till kommunen.

Aefab har idag 1 592 lägenheter varav 636 finns i Alfta och 956 finns i Edsbyn. Dessa lägenheter består tillsammans av ca 100 000 kvm. De flesta bostadsbestånd i Alfta och Edsbyn är byggda under 1960-1980 talet. Vi förvaltar och underhåller även verksamhetslokaler och andra fastigheter åt Ovanåkers kommun, totalt 67 500 kvm. Förvaltning sker även av det kommunala fastighetsbolaget Alfta Industricenter AB:s lokaler om ca 35 000 m². Totalt förvaltar bolaget ca 202 500 m². Huvuddelen av Aefabs anställda arbetar med allt från administration, service, el och driftsfrågor samt lokalvård.

Även detta år har präglats av Covid-19 pandemin och de åtgärder som vidtagits för att skydda personal, boende och brukare. Vi har även planerat om verksamhet för att anpassa våra arbeten till pandemin och därmed minimera smittspridningen.

Bolaget har en affärsplan som gäller åren 2019-2022. Här finns tydliga mål för verksamheten.

Ett är arbetet med Klimatinitiativet som påbörjades under år 2019. Det innebär att vi tom 2030 skall minska vår energiförbrukning med 30 % samt att all fossil energi skall vara urfasad.

Aefab hade vid utgången 2021, 68 tillsvidareanställda. Till detta kommer vikarier, säsongs och sommarjobbare.

Viktiga händelser

Stamreoveringar återupptogs på Medborgaren i Edsbyn efter att pandemin satte stopp för det tidigare. Däremot fick planerade försterbyten skjutas upp av pga materielbrist. Tilläggsisolering på taken utfördes på Ol-Danielsområdet i Alfta. Den största händelsen var då vi påbörjade ombyggnationen av Backa äldreboende till Backa 65trygg. Ett trygghetsboende på 31 lägenheter likt det vi byggt i Alfta på Engmangården. Under året förvärvades fd Dina-fastigheten i Edsbyn som nu är bovärdskontor med möteslokal och parkeringsplatser. Vi har monterat klart och har nu brandvarnare i alla våra trapphus, dessutom har ca 30 st återvinningsrum utrustats med brandsläckare. I våras var det klart av Aefab fick fortsatt förtroende att städa majoriteten av kommunens lokaler efter att upphandlingen blev klar.

I enlighet med Allmännyttans klimatinitiativ fortsätter vi minska energiförbrukningen, vi har dessutom köpt in våra tre första el bilar. Alla dieslbilar i Alfta tankar HVO diesel. Vi förmedlade 235 lägenheter under året, antal köddagar för att få en lägenhet var 603 st och antal intressenter 8 st/lägenhet. Parametrarna visar på en

liten minskning men ligger fortsatt på en bra nivå. Ledningsgruppen har under 2021 fortsatt reviderat en riskanalys med tillhörande handlingsplan för Covid-19. Den totala sjukfrånvaron år 2021 uppgår till 6 % vilket pga av pandemin ligger över våra normala sjuktal. Aefab anställde 10 sommarjobbare och 3 säsongsjobbare. Utöver egen personal har vi vid flera tillfällen fått hjälp av ett 10 tal anställda från kommunens arbetsmarknadsenhet.

Ekonomi

Resultaträkning

	2021 -01-01 - 2021-12-31	2020 -01-01 - 2020-12-31
Verksamhetens intäkter	144 232	142 878
Verksamhetens kostnader	-119 060	-112 017
Avskrivningar	-17 266	-16 654
Verksamhetens nettokostnader	7 906	14 207
Finansiella intäkter	110	107
Finansiella kostnader	-7 297	-8 107
Bokslutsdispositioner	900	1 070
Skatt på årets resultat	-431	-1 320
Summa resultat	1 188	5 957

Balansräkning

	2021 -01-01 - 2021-12-31	2020 -01-01 - 2020-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	481 845	476 316
Omsättningstillgångar	38 090	20 076
Summa Tillgångar	519 935	496 392
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	112 766	112 195
Avsättningar	7 603	7 701
Långfristiga skulder	360 000	340 000
Kostfristiga skulder	39 566	36 496
Summa eget kapital och skulder	519 935	496 392

Årets resultat

Aefab redovisar ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt på 719 tkr. Resultatet är 2 905 tkr sämre än budget. Resultatet följer den prognos som gjordes per 31 augusti. Under året har budget utökats med underhållskostnader, 1 100 tkr avseende isolering tak på två fastigheter Ol-Daniels Alfta samt skadeförebyggande åtgärder vid stora regnmängder. De skador som uppstod på en fastighet i Alfta efter skyfall i slutet av juni har under året kostat netto efter beräknad försäkringsersättning -1 600 tkr. Övriga större negativa avvikelser mot budget under året är ökade vakanser, -600 tkr, fastighetsskötsel och reparationer, -2 000 tkr, inre och yttre underhåll -2 500 tkr. Positiva avvikelser redovisas för övriga intäkter 1 500 tkr samt personalkostnader 4 100 tkr. Den positiva avvikelser för personal förklaras främst av att mer

underhåll har utförts med egen personal, ersättningar i samband med sjukfrånvaro samt pensionskostnader och sociala avgifter. Årets investeringar (färdigställda och pågående) uppgår till totalt 23 372 tkr. Detta är 15 772 tkr lägre än budget och förklaras av utbetalning för 65Trygg Backa 2022 istället för 2021, 8 700 tkr.

Tillkommande nya komponenter är 7 545 tkr lägre än budget, varav 4 303 förs över och avräknas under 2022. Totalt följer projekten budget. Under året har ett lån på 20 000 tkr upptagits som en del i finansieringen av 65Trygg Backa. I övrigt så finansieras årets investeringar via internt tillförda medel som uppgår till 19 690 tkr. I samband med bokslutet har värdering av bolagets fastighetsbestånd skett, något nedskrivningsbehov föreligger inte. Nyckeltalet för soliditet uppgår till 21,7 % (fg åt 22,6) och följer målet enligt ägardirektivet. Resultatmålet enligt ägardirektivet uppnås ej för 2021 i och med de resultatavvikelser som redovisades ovan.

Framtid

Lika bra att börja med det negativa. Då menar jag inte det som händer i Ovanåker utan det som sker i vår omvärld. Pandemin fortgår, Ryssland hotar med invasion, klimatförändringar, höga elpriser, drivmedelspriser mm. Ja det är lätt att bli nedstämd av dessa hot. Men om vi hoppas politiker och ledare i vår värld tar sitt ansvar så ska vi på Aefab försöka verka i vår, lite mindre, verklighet som finns i Ovanåkers kommun.

Grunden för en stabil kommun är sysselsättningen. I Ovanåker är arbetslösheten lägre än rikssnittet, stora industrier ropar efter arbetskraft. En expanderande industri kräver att samhället fungerar med infrastruktur, sjukvård, samhällsservice och boende. Om företagen skall kunna attrahera och anställa måste boende ordnas och här kommer naturligtvis Aefab in i bilden. Även personer utan arbete måste naturligtvis bo men om fler anställs och vill flytta hit innebär det ett ökat boendetryck.

Vi planerar hela tiden för ökat boende, +65Backa byggs nu, Perersvändan i Edsbyn planeras. Efter det finns ytterligare detaljplanlagda områden som är klara att bebygga. Både Aefab och kommunen planerar för framtiden genom att i god tid ha olika planer klara.

Vi arbetar intensivt med klimatfrågan. Energiförbrukningen går ned i våra fastigheter, vi byter till el bilar, tankar HVO diesel mm. För våra hyresgäster kommer vi öka antalet elbilsladdare med 30-40 st till sommaren 2022.

Om nu inledningen var negativ så hoppas jag ni avslutningsvis tar med er allt det positiva som sker hos Aefab och i kommunen.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 3 st 2 st
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 2 st

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 2 st ●
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 1 st ◆ 3 st ●

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Totalt finns för året 13 mål inom de olika perspektiven/inriktningsmålen. Den avstämning som redovisas i denna rapport visar att är att samtliga mål utom ett mål helt eller delvis har uppfyllts under året.

ARBETE OCH TILLVÄXT (5 mål)

Inom detta område bedöms målen om personalrekrytering, sjukfrånvaro och trivsel mm för vår personal delvis uppfyllda. Aktiviteter inom personalrekrytering har varit inställda pga Corona. Sjukfrånvaron är högre än målet om 4,4 %. Förklaring till den höga sjukfrånvaron är Corona. Analyser av sjukfrånvaron sker löpande och följs upp. Målet för sjukfrånvaro ej uppnås för året. Medarbetarenkät kommer att genomföras under 2022.

TRYGGHET OCH LÄRANDE (2 mål)

Målet om förvaltningsindex mäts på helår och redovisas i början av 2022. Trenden för trygghet hos våra hyresgäster är stabil och över målen, dock har någon ökning ej skett. Under året har åtgärder utförts på vissa bostadsområden för att öka trygghet.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI (2 mål)

Bolaget följer policy för sponsring som anger att stöd skall lämnas till föreningar som arbetar med ungdomar och integration.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING (4 mål)

Det ekonomiska målet för soliditet uppnås. Resultatet har under året belastats med extra kostnader för underhåll och reparationer. Dessa avser kostnader för reparationer efter skyfallet som drabbade Alfta i slutet av Juni. Extra underhållsåtgärder i form av tilläggsisolering tak samt förebyggande åtgärder för framtida skyfall har beslutats om under året som ej var med i budget.

Målet om minskning av energianvändningen bedöms följa den långsiktiga planeringen. Anpassning av våra fordon följer målet genom att inköp skett av elbilar och bilar som drivs av biodiesel. Målet om matavfallsinsamling är uppnått, Aefab har även varit med att infört detta på de fastigheter som vi förvaltar åt kommunen.

Alfta Industricenter AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mikael Jonsson (m)
Förvaltningschef/VD:	Hans-Peter Olsson
Antal anställda:	Inga anställda

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget är helägt av Ovanåkers kommun.

Aicab är ett industri hotell om 35 000 m². Uppdraget är att hyra ut och förvalta ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Under år 2021 har i princip allt varit uthyrt. Det är då 33 företag som har ca 600 anställda. Bolaget har inga anställda, det är Alfta Edsbyn Fastighet AB, Aefab, som förvaltar Aicab. Två fastighetstekniker finns på plats heltid och en teknisk chef på deltid. I vår roll ingår att ha en bra kommunikation med våra hyresgäster så att vi kan utföra ett snabbt, korrekt och kostnadseffektivt reparations och underhållsarbete. Målet är att vi ska vara så serviceinriktade och kostnadseffektiva att företagen väljer oss som hyresvärd.

Viktiga händelser

Alfta Industricenters fastigheter i Alfta förvaltas av Alfta Edsbyn Fastighet AB. Utöver förvaltning och skötsel handlar uppdraget också om att digitalisera och utveckla. Energispar och optimering av värme fortsätter oförminskat på området.

Under året påbörjades arbetet med att ta fram en ny hemsida och ny logga, beräknas att bli klart vintern -22. Idag råder, generellt, högkonjunktur hos våra hyresgäster och vi har inte behövt marknadsföra bolaget mer än på enklare vis. Vår marknadsstrategi är för att Aicab skall synliggöras och bli enklare att hitta för de som vill nyetablera sig eller expandera.

OI-Andersgården fortsätter underhållet på byggnaderna, även där gjordes energibesparande åtgärder samt att det sista taket åtgärdades.

Att underhålla fastigheterna så att de bibehåller sitt värde och så att alla hyresgäster trivs och är nöjda är ett viktigt arbete. Under 2021 har det åter handlat om att byta ut flera gamla ventilationsaggregat. Vi har också isolerat klart yttertaket på hus 12 och 16. Ett av de större företagen har delvis fått nya fönster vilket är bra för energispar. Vi har satt upp ett flertal el bilsladdare där vi nu ser en ökad efterfrågan.

En ny hyresgäst med en ny inriktning för bolaget var kommunen som startade den städutbildning som sker i våra lokaler. Ett koncept som är bra för Aicab, kommunen och de som får en bra yrkesutbildning.

Vi har även några mindre bra händelser som den översvämning som skedde vid skyfallet i juni. Bla gymmet blev skadat med byte av golvmattor. Ett annat företag fick in vatten i lokalerna, som glädjande nog inte tog skada. Efter skyfallet har vi filmat dagvattenledningarna som visade mycket grus och inväxta rötter, det är nu åtgärdat och vi tror på bättre dränering vid nästa oväder. Kostnaderna för detta blev c:a 500 tkr, någon försäkringsersättning kommer inte att erhållas. Slutligen kan vi konstatera att inför -22 har vi flera förfrågningar från våra hyresgäster som vill bygga om och bygga ut för att kunna expandera.

Ekonomi

Resultaträkning

	2021 -01-01 - 2021-12-31	2020 -01-01 - 2020-12-31
Verksamhetens intäkter	17 766	16 709
Verksamhetens kostnader	-11 059	-10 427
Avskrivningar	-4 546	-4 410
Verksamhetens nettokostnader	2 161	1 872
Finansiella intäkter	1	2
Finansiella kostnader	-407	-462
Skatt på årets resultat	-371	-365
Summa resultat	1 384	1 047

Balansräkning

	2021 -01-01 - 2021-12-31	2020 -01-01 - 2020-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	81 424	78 602
Omsättningstillgångar	777	1 801
Summa Tillgångar	82 201	80 403
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	26 677	25 293
Avsättningar	2 620	2 248
Långfristiga skulder	50 000	50 000
Kortfristiga skulder	2 904	2 862
Summa eget kapital och skulder	82 201	80 403

Årets resultat

Alfta Industricenter AB redovisar för 2021 ett resultat före skatt på 1 755 tkr vilket är 348 tkr bättre än budget. Resultat är även något bättre än de prognoser som lämnats under året. De främsta förklaringarna till den positiva resultatavvikelsen jämfört med budget är 183 tkr högre intäkter, 385 tkr snöröjning och yttre skötsel, el 89 tkr, övriga driftskostnader, 226 tkr.

Ränteläget har fortsatt varit gynnsamt vilket gör att räntorna är 57 tkr lägre än budget. Kostnaderna för akut underhåll överstiger budget med 629 tkr och förklaras främst av de extra kostnader som skyfallet i juni förorsakade.

Totalt uppgår årets investeringar till 7 557 tkr. Budget för investeringar efter tilläggsbeslut var på 7 950 tkr. Vid årets utgång är 934 tkr pågående och avräknas under 2022.

Finansiering av årets investeringar har med interna tillförda medel, 6 300 tkr samt nyttjande av kommunkoncernens kredit.

Resultatmålet enligt affärsplanen (4 % av omsättning) är uppnått. Likviditetsplaneringen följer budget. Soliditeten har förbättrats något och uppgår till 32,4 % (fg år 31,4 %).

Ett mål i affärsplanen är att bolagets fastigheter skall öka eller bibehålla värdet. I samband med bokslutet har en intern fastighetsvärdering skett av samtliga industrifastigheter som bolaget äger. Denna utvisar att värdet överstiger det bokförda värdet. Nya och tillkommande hyresavtal samt minskade driftskostnader bidrar till detta.

Framtid

Tyvärr måste framtiden återigen inkludera en kommentar om corona. Vi har vant oss leva med avstånd och vissa andra restriktioner. Förhoppningen är att vi och övriga samhället klarar detta så merparten av företag och samhällsfunktioner kan fortsätta så opåverkat som möjligt.

I stort sett allt är fortsatt uthyrt, vi har några kontor ledigt. Här finns förhoppningar om att en redan befintlig hyresgäst vill expandera och hyra detta. Nu finns totalt 33 st företag på området.

Då det i det närmaste är fullt i lokalerna har vi även möjlighet till nybyggnation. Vi har gott om mark för nyetablering eller om något företag vill expandera.

Inför -22 har vi fått flera förfrågningar från hyresgäster som behöver växa fysiskt. Det handlar om ombyggnationer, tillbyggnader och en större nybyggnation. Framtidstron är stark både hos våra hyresgäster och hos oss. Vi bedömer att dessa åtgärder kommer att påbörjas under året och någon även slutföras. Den större nybyggnationen kommer att ta in på -23 innan den är färdigställd. Vi fortsätter att byta ventilationsaggregat samt ev isolera tak. Här räknar vi med en ytterligare energibesparing. På OL-Andersgården byter vi ytterligare ett stort tak, då är alla större tak bytta och bör hålla under lång tid.

Vår ekonomi är god och vi räknade tidigare med att investeringstakten skulle minska. Då hade vi Coronapandemin som vi initialt bedömde skulle dämpa konjunkturerna, det blev tvärtom, konjunkturen har stärkts och detsamma gäller många av våra hyresgäster. Det innebär att investeringstakten ser ut att fortsätta och tom öka. Investeringarna minskar i energieffektiviseringar, där vi redan nått långt, och kommer att öka med om, till och nybyggnationer. Det innebär att vi måste ta upp lån och kommer att ansöka hos kommunfullmäktige om att öka deras borgensåtagande.

I början av december frös vattenledningar sönder i ett företag. Ett kontor förstördes som vi får renovera. Som tur är klarade sig datorer och produktionen i företaget stördes inte.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 <p>1 st 2 st </p>
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 <p>1 st </p>

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 5 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Totalt finns för året 10 mål inom de olika perspektiven/inriktningsmålen. Avstämningen i som redovisas i denna rapport visar att bedömningen är att samtliga mål helt eller delvis är uppfyllda för året.

ARBETE OCH TILLVÄXT (3 mål)

Målen om att trygga framtida personalbehov kommer uppnås inte helt då samtliga rekryteringsaktiviteter inte kunnat genomföras pga Corona. Detta gäller även näringslivsmöten som beräknas återupptas under 2022.

TRYGGHET OCH LÄRANDE (1 mål)

Uthyrningsgraden om minst 95 % uppnås. En utbildning har startas upp på industriområdet vilket bidrar till att målet om företag i flera olika branscher bedöms uppnås.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI (1 mål)

Målet uppnåtts då sponsring sker enligt fastställd policy.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING (5 mål)

Resultat- och likviditetsmål uppnås för 2021. Mätningar av driftskostnader och energianvändning visar att målen uppnås under 2021 eller mätperioden. De investeringar som sker under 2021 bidrar till energibesparingar vilket sänker bolagets driftskostnader. Ökat driftsnetto genom energieffektiviseringar och nya hyresavtal i samband med hyresgästpassningar bidrar till att värdet på bolagets fastigheter bibehålls eller ökar. Fastighetsvärderingen visar på ökat värde samt att detta överstiger det bokförda värdet.

Helsinge Net Ovanåker AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Kent Olsson (L)
Förvaltningschef/VD:	Johan Sigfridsson
Antal anställda:	6

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Net Ovanåker AB ägs till 100 % av Ovanåkers kommun. Bolaget levererar bredband via fiber- och kopparnät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.

Kommunens engagemang i denna verksamhet inleddes redan 1997 genom bildandet av Helsinge Net AB, som ägdes av Ovanåkers och Bollnäs kommuner i lika stora delar. Under 2010 träffades överenskommelse om en uppdelning av Helsinge Net AB i separata bolag för resp. kommun.

Bolaget har tidigare fiberanslutit ett stort antal telestationer i kommunen och kan därigenom leverera bredband genom hyra av kopparledningar från respektive telestation till hushåll och företag, så kallad ADSL-anslutning.

Bolaget är sedan ett antal år inne i ett skede där ADSL-tekniken till stora delar fasas ut och vi istället investerar och levererar i fiberledningar hela vägen till bostads- och företagsfastigheter. Fördelningen mellan bolagets anslutningstyper är i dagsläget 96% fiber och 4% ADSL.

I enlighet med Ovanåkers kommuns uppdaterade bredbandsstrategi är nu utbyggnadsmålet för bolaget att 98% av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 1 Gbit/s år 2025.

I dagsläget ligger 96-97% av kommunens hushåll inom ett fiberutbyggt område.

Viktiga händelser

Verksamhetsåret har dominerats av investeringar i fiberutbyggnadsprojekt. Årets investeringar har genomförts med egna- och bidragsmedel. Arbetet med att bygga fiber till småorter och glesbygdsområden har hittills till stor del möjliggjorts genom hjälp av bidragsmedel från EUs strukturfonder samt genom samordningsvinster i samförläggingsprojekt med elbolag.

Ekonomi

Resultaträkning

	2021 -01-01 - 2021-12-31	2020 -01-01 - 2020-12-31
Verksamhetens intäkter	16 332	16 193
Verksamhetens kostnader	-9 528	-9 739
Avskrivningar	-4 948	-4 862
Verksamhetens nettokostnader	1 856	1 592
Finansiella intäkter	5	5
Finansiella kostnader	-454	-462
Bokslutsdispositioner	-1 400	-1 130
Skatt på årets resultat	-3	-2
Summa resultat	4	3

Balansräkning

	2021 -01-01 - 2021-12-31	2020 -01-01 - 2020-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	79 211	79 380
Omsättningstillgångar	3 634	6 297
Summa Tillgångar	82 845	85 677
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	9 427	9 424
Avsättningar	6 266	4 866
Långfristiga skulder	63 000	63 000
Kortfristiga skulder	4 152	8 387
Summa eget kapital och skulder	82 845	85 677

Årets resultat

En positiv resultat i samma storleksordning som föregående årsbokslut. Ett ökat intresse för fler företagstjänster och snabbare privattjänster har hjälpt till att hålla resultatet på en stabil nivå trots den ekonomiska utmaning utbyggnader i områden med allt glesare befolkningsstruktur innebär.

Framtid

Bolaget avser att fortsätta genomföra omfattande investeringar i fiberteknik.

Kostnaden per hushåll för att bygga ut fibernätet har under 2020 och 2021 ökat kraftigt och kommer under 2022 att öka än mer. Orsak till detta är att avstånden till varje enskilt hushåll mångdubblas nu när vi endast har mindre byar och glesbygd kvar att bygga till.

Planer:

- Fortsatt fiberutbyggnad för att nå målet att 98% av hushållen och företagen ska erbjudas anslutning till höghastighetsnät.

- Fortsatta insatser för att skapa och behålla ett stabilt, väldokumenterat nät med hög driftssäkerhet och god prestanda.
- Bearbetning av redan utbyggda områdena i syfte att nå ökad anslutningsgrad.
- Utveckling av affärsverksamheten genom samverkan med olika leverantörer för att nå ökad kundnytta.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 2 st ●
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 2 st ◆ 1 st ●
<p>FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i></p>	 1 st ●
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i></p>	 1 st ◆ 2 st ●

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Under 2021 anslöts c:a 250 nya hushåll till fibernätet. Efter 2021 års projektsäsong kommer kommunen, vad gäller hushåll som blivit erbjudna fiberanslutning, att ha nått en måluppfyllelse på c:a 97%.

Se även styrkortsanalys nedan.

Trygghet och lärande

Se styrkortsanalys.

Folkhälsa och demokrati

Se styrkortsanalys.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Se styrkortsanalys.

Helsinge Vatten AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Sven-Inge Hallström (S)
Förvaltningschef/VD:	Ylva Jedeback Lindberg
Antal anställda:	40

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Vatten sköter drift och underhåll för Bollnäs och Ovanåkers kommuns alla VA-anläggningar. I detta ligger att säkerställa vattenförsörjningen och ansvara för reningen av avloppsvatten. I uppdraget ingår även ekonomihantering och kundservice för kommunernas VA-abonnenter.

Viktiga händelser

Under det första året av införandet av digitala vattenmätare har nästan 1 200 mätare installerats i Bollnäs och Ovanåkers kommuner. Projektet löper över 6 år.

Tillsyn från Livsmedelsverket enligt NIS-direktivet för styrsystem och säkerhet inom Bollnäs kommuns dricksvattenförsörjning har skett i februari. En genomgång av styrsystemet i Ovanåker har gjorts utifrån samma säkerhetsprinciper.

Coronapandemin har påverkat verksamheten med framför allt mycket VAB och familjekarantän. Dessutom arbete delvis hemifrån för 7 av de anställda. Sjukfrånvaron har varit relativt låg, 1,96%.

I juni tillsvidareanställdes den VA-projektör som haft en ettårig visstidsanställning hos oss. Under våren har också tjänsten som VA-ingenjör tillsatts, efter att ha varit vakant sedan hösten 2020. En gemensam kommunikationsinsats genomfördes med Borab under en vecka i samband med FN:s världstoilettdag i november.

Upphandling av nytt avloppsreningsverk i Rengsjö samt Ryggesbo är genomförd. Byggnationen i Ryggesbo är påbörjad, men tilldelningen av anbudet för Rengsjö är överklagat och ligger i skrivande stund för avgörande hos Kammarrätten.

Slammet från reningsverken som tidigare har tagits om hand av Borab för att sluttäcka deras deponi går sedan början av december till en privat aktör utanför Runemo. Det ska användas för tillverkning av anläggningsjord. Det innebär att kostnaden för omhändertagande av slam fördubblas jämfört med tidigare avtal.

Det biologiska reningssteget i Häggesta avloppsreningsverk har drabbats av snabbväxande ciliater under det senaste året. Orsaken är okänd, men det har visat sig att detta problem har drabbat även andra kommuner. På grund av detta måste reningssteget byggas om, så att ciliaterna kan hanteras i slammet och inte förstöra reningsprocessen. Ombyggnationen påbörjades i december 2021 och färdigställs januari 2022.

Ekonomi

Resultaträkning

	2021 -01-01 - 2021-12-31	2020 -01-01 - 2020-12-31
Verksamhetens intäkter	59 641	56 957
Verksamhetens kostnader	-59 412	-56 734
Avskrivningar	-202	-205
Verksamhetens nettokostnader	27	18
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-17	-14
Skatt	-10	-4
Summa resultat	0	0

Balansräkning

	2021 -01-01 - 2021-12-31	2020 -01-01 - 2020-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	817	783
Omsättningstillgångar	11 128	11 692
Summa Tillgångar	11 945	12 475
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	400	400
Avsättningar		
Långfristiga skulder		
Kortfristiga skulder	11 545	12 345
Summa eget kapital och skulder	11 945	12 745

Årets resultat

Bolaget baseras på självkostnadsprincipen och redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet. Resultatet av VA-verksamheten redovisas istället i kommunernas bokslut.

För att uppnå nollresultat i Helsinge Vatten regleras driftbidraget mot utfall driftskostnader i verksamheten gällande Bollnäs och Ovanåker. Justering i form av återbetalning driftbidrag på 253 tkr till VA kollektivet Ovanåker, då Helsinge Vatten haft lägre kostnader än budgeterat.

I jämförelse mot budget kan följande avvikelser nämnas:

- 140 tkr i lägre kostnad för reparation och underhåll
- 260 tkr i lägre kostnad för fordon då leasingavgifter blev lägre än budget p.g.a. försenad leverans av nya fordon samt högre intäkter vid försäljning fordon.
- 150 tkr i ökad kostnad för inköp ledningsmaterial

Framtid

Införandet av de digitala vattenmätarna kommer att ge successiva förbättringar under projektiden. Bland annat att frigöra tid som idag läggs på manuell inmatning av mätarställningar för den administrativa

personalen, ge fakturering efter verklig förbrukning för abonnenterna vid varje fakturatillfälle och göra det möjligt att ge bättre prognoser för intäkterna under året.

Under hösten 2021 har en grundlig genomgång av säkerheten vid VA-anläggningarna gjorts. Den har resulterat i en åtgärdsplan liknande den som gjorts enligt NIS-direktivet för styrsystemen. Säkerhetsarbetet kommer, liksom klimatanpassningsarbetet, att vara i fokus under många år framöver.

Ekonomiskt kommer Helsinge Vatten att påverkas av höjda drivmedelspriser. Det ger ökade kostnader både i driftskostnaderna för våra egna fordon och i timpriset för grävmaskintjänster etc. Helsinge Vatten har tillsammans med ägarkommunerna ett bra ramavtal för elpriset, men när detta avtal ska handlas upp igen är naturligtvis detta en faktor som kan påverka VA-ekonomin mycket.

Till 2023 ska förslaget på VA-taxa utformas enligt Svenskt Vattens nya standardutformning. Den stora skillnaden är att dagvatten bryts ut från brukningsavgiften för spillvatten och blir en egen taxeparameter.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mona Thoresson (s)
Förvaltningschef/VD:	Mari Törrö
Antal anställda:	32

Verksamhetsbeskrivning

BORAB har sitt säte i Bollnäs och är ett kommunalt bolag som ägs av två kommuner, Bollnäs genom Bollnäs Stadshus AB (66,7%) och Ovanåker (33,3%). Bolagets huvudsakliga ansvar är att samla in, transportera, behandla och återvinna avfall från hushåll och driva återvinningscentralerna i Bollnäs och Edsbyn. Denna halva av verksamheten är taxefinansierad enligt självkostnadsprincipen. BORAB tar även emot avfall, lagrar och behandlar avfall från verksamheter ex. företag och fastighetsägare. Denna del finansieras med mottagningsavgifter. På uppdrag av Bollnäs Energi AB lagras och bereds också avfallsbränsle mot ersättning från Bollnäs Energi.

BORAB har fyra övergripande uppdrag: Jobba för ett mer hållbart samhälle, ge god samhällsservice, ha hög effektivitet och vara en bra arbetsgivare. Dessa uppdrag återspeglas i våra årliga mål och styrkort. Arbetet för ett mer hållbart samhälle handlar om att jobba avfallsförebyggande, verka för ökad återvinning och ökat återbruk och minska andelen avfall som förbränns eller deponeras. God samhällsservice uppnår vi via kommunikation, kunskapsspridning, hög servicenivå samt en väl fungerande avfallsinsamling. Effektivitet når vi genom att vara kostnadsmedvetna och hålla avfallstaxor och avgifter på en rimlig nivå samt skapa avkastning till ägarkommunerna. Vi vill också vara en bra arbetsgivare med en god inkluderande arbetsmiljö där medarbetare trivs och utvecklas.

Drygt halva BORABs verksamhet råder under självkostnadsprincipen och finansieras via avfallstaxor. Denna del av verksamheten ska inte gå med varken förlust eller vinst. Resultat och utdelning till ägarna enligt direktiv behöver därför skapas i den andra halvan av verksamheten.

BORAB står inför relativt stora investeringar de kommande åren av vilka de största styrs av förändrad lagstiftning. För detta behöver bolaget den goda likviditet och soliditet som byggts upp.

Viktiga händelser

- BORAB övertog ansvaret för slamtömning av enskilda brunnar 1 januari 2021
- Arbete med avtal, logistik, avsättning och kostnadsberäkning för att överta ansvaret för insamling och återvinning av returpapper från 1 januari 2022 i enlighet med lagförändring. Upphandling av entreprenörer för tömning av behållare på återvinningsstationer samt för fastighetsnära insamling hos verksamheter
- Utredning samt beslut om att mat- och restavfallsinsamling ska ske i egen regi från och med 1 januari 2023. Implementeringsprojekt startat.
- Byte av säkerhetsrådgivare och kompetenshöjning kring hantering av farligt avfall.
- Genomförd kundundersökning, medarbetarundersökning samt plockanalys.
- Projekt för en ny webb/hemsida.

- Högt världsmarknadspris på skrot.
- Ökat slitage, underhåll och reparationer på anläggning och fordon.
- Minskad kapacitet hos Röda Korset och Erikshjälpen att ta emot återbruk.
- Pandemin har påverkat främst genom ökad frånvaro bland anställda och bemanningssituationen har periodvis varit ansträngd.
- Rekordstor produktion av bränsle till BEAB.
- Regeringens förpackningsutredning har resulterat i ett lagförslag som är ute på remiss. Beslutet kommer påverka framtida insamlingsystem.
- Ett förslag till reviderade avfallsföreskrifter i enlighet med beslutad Kretsloppsplan har lämnats till ägarkommunerna för beslut.

Ekonomi

Resultaträkning

	2021 -01-01 - 2021-12-31	2020 -01-01 - 2020-12-31
Verksamhetens intäkter	79 171	68 687
Verksamhetens kostnader	-67 977	-56 815
Avskrivningar	-6 491	-6 217
Verksamhetens nettokostnader	4 703	5 655
Finansiella intäkter	23	26
Finansiella kostnader	-117	-128
Bokslutsdispositioner	500	-382
Skatt på årets resultat	-1 035	-1 127
Summa resultat	4 074	4 044

Balansräkning

	2021 -01-01 - 2021-12-31	2020 -01-01 - 2020-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	71 319	76 652
Omsättningstillgångar	42 020	30 179
Summa Tillgångar	113 339	106 831
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	73 970	70 700
Avsättningar	11 771	12 350
Långfristiga skulder	15 000	15 000
Kortfristiga skulder	12 598	8 781
Summa eget kapital och skulder	113 339	106 831

Årets resultat

- Intäkterna är totalt ca 1,6 mkr över budget. Ersättningen för metallskrot har varit gynnsam under hela året och är den största förklaringen till avvikelsen. Slam från enskilda brunnar är en ny verksamhet från 2021 och där överstiger intäkten budget med ca 600 tkr. Däremot når inte intäkten från verksamhetsavfall målet.
- Krossningstjänsten till BEAB når ny rekordnivå med drygt 67500 ton. Den stora mängd som

produceras innebär också ökade kostnader för underhåll. Totalt överstiger kostnaden för underhåll av kvarnanläggning och lastmaskiner budget med ca 1,7 mkr.

- Personalkostnaden är ca 1 mkr lägre än budget. Senarelagda anställningar men också lägre kostnad för utbildning bidrar.
- Kostnad för insamling och hantering av avfallet överstiger budget med ca 600 tkr där den nya slamhanteringen förklarar större delen av avvikelserna.
- Totalt är kostnaderna ca 1,2 mkr högre än budget.
- Rörelseresultatet 4,7 mkr är totalt ca 350 tkr över budget. Taxekollektiven i Bollnäs och Ovanåker, som bedrivs enligt självkostnadsprincip, lämnar tillsammans ett överskott på ca 2,4 mkr. Detta till följd av att högre skrotintäkt även kommer kollektiven till godo samt att kostnaden för avfallshantering är lägre än beräknat. Enligt redovisningsprinciper för avfallsbranschen skjuts överskottet fram som ett överuttag och bidrar till att något begränsa höjning av framtida taxa. Under 2022 kommer bli kostnaden för brännbart avfall att öka kraftigt och där kommer överskottet väl till pass.
- Effekten av pandemin märks i minskade kostnader för utbildning och resor, ökad täckning av kostnader för sjukfrånvaro samt viss ökning av kostnader för skyltning, skyddsutrustning mm. Minskad intäkt från verksamhetsavfall bedöms också vara en konsekvens även detta år. Total effekt av pandemin runt -130 tkr.
- Investeringar under året utgörs av utbyggnad av carport, åtgärder på kvarnanläggningen samt modul till debiteringssystemet till följd av den nya slamhanteringen, totalt ca 1,2 mkr. Till följd av långa leveranstider har planerad investering i lastmaskiner mm skjutits till 2022.

Framtid

Det är framförallt sex frågor med tillhörande risker som kommer påverka företagets utveckling de närmaste åren:

- Världsmarknadens prisutveckling för skrot, el och bränsle samt fortsatt prisökning för utsläppsrätter. Påverkar intäkter och kostnader i hög grad.
- Ytterligare kostnadsökning för de brännbara fraktionerna pga förbränningsskatt och snabb prisstegring för utsläppsrätter. Försätter den utvecklingen så kommer det att generera taxehöjningar från 2023.
- Brist på mottagare av plast (som inte är förpackningar) för återvinning. Finns inte mottagare kan vi inte sortera ut denna fraktion utan den kommer gå till förbränning. Att förbränna avfall har en hög kostnad.
- Brist i kapacitet för mottagning av återbruk hos nuvarande mottagare. Översyn av avsättningen för att få upp mängderna. Risk för ökad mängd brännbart avfall och att målsättning om ökad andel återbruk inte nås
- Uppbyggnaden av insamling av mat- och restavfall i egen regi. Osäkerhet kring leverans i tid av fordon pga komponentbrist och logistiksvårigheter globalt
- Regeringsbeslut kring nytt lagförslag gällande förpackningar samt beslut om nytt insamlingsystem kopplat till detta. Beslutet kommer att fattas under sommaren 2022

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Långgatan 24
828 80 Edsbyn
www.ovanak.se

